

Rajaturvallisuusunioni ry

4/2014

RAJAVIESTI

Gränssäkerhetsunionen rf

www.rtu.fi

**NUIJA-HANKE JA
ENSVASTETEHTÄVÄT**

RVL:N LIPPULAIVA

Vartiolaiva

Turva

**PARHAAT TYÖNTEKIJÄT OVAT
TYÖPAIKALLA VÄHITEN?**

KANSAINVÄLINEN
INNOVAATIO

Mitä eroa näillä kahdella harrastuskoiralla on?

Ne tarvitsevat fyysisiin suorituksiinsa erityyppistä energiaa.

Pyöräily koiran kanssa on kestävyysasuoritus, jossa ravinnosta on saatava tasaisesti energiaa pitkän ajan kuluessa. Agility puolestaan on vauhdikas, intensiivinen laji, jossa elimistö tarvitsee energiaa nopeasti käyttöönsä. Näitä lajeja harrastavien koirien ravitsemukselliset tarpeet poikkeavat merkittävästi toisistaan.

SPORTING LIFE

Parasta mahdollista suorituskykyä tukevat ravitsemusratkaisut kaikille harrastus- ja työkoirille.

- Sopiva pitoisuus rasvaa ja hiilihydraatteja tuovat ruokaan ihanteellisen määrän energiaa. Energialähteet on mukautettu vastaamaan erilaisten suoritusten asettamia tarpeita.
- Ainutlaatuinen ravintoaineyhdistelmä tukee ruoansulatuskanavan ja nivelten hyvinvointia.

NOPEAA
ENERGIAA

JATKUVAA
ENERGIAA

PITKÄKESTOISTA
ENERGIAA

LIFESTYLE HEALTH NUTRITION
Terveellistä ravitsemusta jokaiseen elämäntyyliin

PÄÄTOIMITTAJA / HUVUDREDAKTÖR

Erkki Hirvonsalo
Seulankatu 4
94100 KEMI
erkki.hirvonsalo@rtu.fi
p. 040 752 1389

TOIMITUS / REDAKTIONEN

Olli Ranua
rajaviesti@rtu.fi
p. 0400 830 040

RUOTSIKSI / ÖVERSÄTTNING

Bertil Nygård

PAINO / TRYCK

KS Paino Kajaani 2014

ILMOITUSASIAIT / ANNONSER

(Laskulsta koskevat tiedustelut)
Ilpo Pitkänen Oy
Malmin raitti 17 B
00700 HELSINKI
p. 040 736 1996
vaihte: 040 545 8938

LEVIKKI / SPRIDNING

Lehti toimitetaan jäsenetuna
kaikille unionin jäsenille ja mm.
Rajavartiolaitoksen kaikkiin
toimipisteisiin, liittojen
sidosryhmille, ilmoittajille ja
kansanedustajille.
Tidningen distribueras till alla
medlemmar,
Gränsbevakningsväsendets
enheter, intressegrupper,
annonsörer och
riksdagsledamöter.

RAJAVIESTI NRO 1/2015

Artikkelien oltava
toimituksessa viimeistään
28.2.2015.
Redaktionens bör handa
artiklarna senast
28.2.2015.

KANNEN KUVA / PÄRMBILDEN

Olli Ranua

ISSN-L 1236-0104

ISSN 1236-0104 (Painettu / Tryckt)
ISSN 2242-3737 (Verkkojulkaisu / Nättidning)

Arvoisat lukijat!

Näin joulun alla olisi mukava kirjoitella pelkästään positiivisista asioista ja samalla jakaa muutama kova paketti jäsenistölle. Näitä kivoja joulunpunaisia asioita on kuitenkin sangen hankala löytää, sillä niin epävarmoja ja niukkoja aikoja Rajavartiolaitoksen työntekijät elävät.

Etsivä kuitenkin löytää, joten aloitan niistä muutamista hyvinä pitämistäni asioista.

Rajavartiolaitos on pystynyt tähän asti sopeuttamaan toimintaansa tavalla, jolla on pystytty välttämään työntekijöiden irtisanomiset ja lomautukset. Kustannussäästöjen takia rajavallvonnassa on kuitenkin jouduttu laskemaan vaarallisen alus joissakin hallintoyksiköissä, jotta painopistealueiden rajavallvonta on voitu turvata ja rajanylitysliikenteen kasvaneiden matkustajamäärien aiheuttamista paineista on selviydytty tyydyttävästi. Rajavartiolaitos on myös toteuttanut hallinto- ja tukipalveluiden keskittämishankkeen. Menettely on koskettanut noin 250 virkamiestä, jotka pääosin ovat onneksi saaneet jatkaa työskentelyään virkapaikoillaan. Rajavartiolaitoksen toteuttamat muutokset eivät kuitenkaan ole tapahtuneet kivuttomasti henkilöstön ja turvallisuuden näkökulmasta tarkasteltaessa.

Valtionvarainvaliokunta on 3.12.2014 tehnyt päätöksen, jolla Rajavartiolaitoksen määrärahoja lisätään ensi vuodelle kaksi miljoonaa euroa. Rahoituksella on tarkoitus turvata Rajavartiolaitoksen toimintaa itärajalla. Kiitän poliittisia päättäjiä tästä hyvästä päätöksestä!

Rajavartiolaitoksen määrärahoja aiotaan kuitenkin karsia vuodelle 2015 tehdyn määrärahalisäyksen jälkeen. Kehyspäätöksen vaikutusten toteutuessa täysimääräisesti, suunnitellut vähennykset Rajavartiolaitoksen määrärahoissa vuosien 2011 - 2018 välisenä aikana ovat yhteensä 20 miljoonaa euroa! Mikäli emme olisi saaneet ensi vuodelle edellä mainitsemaani lisärahoitusta, vähennykset määrärahoissa olisivat olleet jopa 22 miljoonaa euroa.

Rajavartiolaitoksen määrärahoista on päätetty aikoinaan tilanteessa, jossa Suomen turvallisuustympäristö oli pysynyt pitkään vakaana ja kehitys oli ollut myönteistä sekä helposti ennakoitavissa. Vielä vuosi sitten varauduttiin kiivaasti näköpiirissä olevaan "lähes varmaan" Euroopan Unionin ja Venäjän väliseen viisumivapaussopimukseen. Euroopan Unionin, Suomen ja Rajavartiolaitoksen näkökulmasta katsottuna turvallisuustympäristö on kuitenkin muuttunut sittemmin perusteellisesti ja vieläpä todella lyhyessä ajassa. Ukrainan kriisi on johtanut vakavimpaan vastakkainasetteluun Venäjän ja länsimaiden välillä sitten kylmän sodan päättymisen. Suomi osallistuu tällä hetkellä yhdessä rintamassa Euroopan Unionin kanssa Venäjän vastaisiin pakotteisiin. Tilanne on lisännyt sotilaallista jännitettä koko Euroopassa. Myös Suomen alueellista koskemattomuutta on loukattu toistuvasti. Rajatilanne itärajalla on pysynyt vielä vakaana, mutta nopeatempoiset muutokset ei pidetä mahdottomina.

Muuttuneesta turvallisuustilanteesta johtuen määrärahavähennykset tulisi ottaa uudelleen käsitte-lyyn, sillä leikkausten toteuttaminen lisää todennäköisyyttä joutua tilanteisiin, joissa riskit eivät enää ole ennakoitavissa tai hallittavissa Rajavartiolaitoksen ja Suomen omin toimenpitein.

Paineet sotilaseläkejärjestelmän muuttamiseen ovat kovat, sillä sotilaseläkejärjestelmää on aikaisemmin tarkasteltu yhdessä yleisten eläkepoliittisten ratkaisujen yhteydessä. Viimeksi järjestelmään on tehty merkittäviä muutoksia vuonna 1995 osana valtion yleisen eläkejärjestelmän kokonaisuudistusta. Tuolloin sotilaiden eläkeikä nostettiin 55 vuoteen. Toivottavasti meneillään oleva Ukrainan kriisi kirkastaa tästä asiasta päättäviä henkilöitä huomaamaan, ettei sotilaseläkejärjestelmä ole sosiaalipoliittinen kysymys. Asiaa tulee tarkastella ainoastaan puolustuspoliittisesta näkökulmasta. Mikäli sotilaseläkejärjestelmää muutetaan yleisen eläkejärjestelmän vaatimusten ehdoilla, puolustusratkaisumme vaarantuu. Päätöksiä sotilaseläkejärjestelmän muuttamisesta ei ole vielä tehty ja toivottavasti muutosta ei tulla tekemäänkään!

Rajaturvallisuusunioni ry tulee omalta osaltaan pitämään poliittiset päättäjät tietoisena niin Rajavartiolaitoksen määrärahalisäysten kuin myös sotilaseläkejärjestelmän mahdollisen muuttamisen vaikutuksista yhteiskunnan toimivuuteen ja turvallisuuteen.

Huolimatta siitä, ettei minulla ollut nyt jakaa kuin muutama pehmeä paketti, haluan kuitenkin toivottaa lukijoille mukavaa Joulua ja onnellista uutta vuotta 2015!

Puheenjohtaja
Erkki Hirvonsalo

UUSI PUKEUTUMIS- JA ESIINTYMISKULTTUURIOHJE

K-SR:N 3.11.2014 PÄIVÄTTY, YLEISEEN PALVELUSOHJESÄÄNTÖÖN VIITTAAVA OHJE ”YLEINEN ESIINTYMINEN, PUKEUTUMINEN, SIISTEYS JA KÄYTTÄYTYMINEN” ON HERÄTTÄNYT RUNSAASTI KESKUSTELUA HENKILÖSTÖN KESKUUDESSA. MONET OVAT PITÄNEET MM. HIUSTYYLEIHIN, PURUKUMINSYÖNTIIN JA VIRKAMIESTEN VÄLISEEN KESKUSTELUUN PIKKUTARKASTI PUUTTUVAA OHJETTA RAJAVARTIOMIEHIÄ IHMISINÄ ALIARVIOIVANA JA SITEN JOPA LOUKKAAVANA.

TEKSTI JA KUVA **JUSSI KÄMPPI**

On pohdiskeltu myös, eikö työnantajien kannattaisi panostaa enemmän vaikka ammattiosaamisen kehittämiseen tai työhyvinvointiin tähtääviin toimenpiteisiin, kuin julkaista kyseistä kuvaliitteellistä ohjetta ja velvoittaa käsittelemään sitä työyksiköiden koulutustilaisuuksissa ja työyksikkökokouksissa?

Ohjeen kirjoittajalla (tai ohjeen kirjoittamaan käskeneellä) on epäilemättä ollut vilpiton tarkoitus saada kaikki rajavartiomiehet näyttämään asiallisilta ja käyttäytymään asiallisesti, mutta ohjeessa on kieltämättä sen sävy ja kirjoitustyyli huomioiden vähemmän raikas tuulahdus kaukaa menneiltä vuosikymmeniltä. Esimerkiksi ohje ”Pukeutumiseen ja siisteyteen liittyvien yhteisten sääntöjen noudattaminen on myös keskeinen osa yhteistoimintaa ja yhteistyötä” ymmärrettävästi herättää hieman ihmetystä niiden keskuudessa, jotka pitävät toimivaa vuorovaikutusta ja luottamusta keskeisinä osina yhteistoiminnan ja yhteistyön kannalta.

Ohjeessa on ehdottomia kieltoja, jotka eivät välttämättä ole nykyään ajanmukaisia tai tarpeellisia. Lausetta ”Palvelustehtävien luonne ja viranomaistoiminnan puolueettomuus edellyttävät, että asioitaessa esim. matkustajien tai RVL:n ulkopuolisten henkilöiden kanssa tatuointi peitetään esimerkiksi pitkähihaisella vaatteella, meikillä tai laastarilla” lukiessa saattaa aiheellisesti herätä kysymys, kuinka esimerkiksi hyvin yleinen kyynärvarteen tatuoitu oman lapsen nimi vaarantaa viranomaistoiminnan puolueettomuuden? Ohjeen lukuisat viittaukset yleiseen palvelusohjesääntöön ja sen noudattamisveloitteeseen saavat lukijan helposti kokemaan ohjeen laatijan rinnastavan virkamiehet kasvuikäisiin varusmiehiin, kun mm. velvollisuus sotilaan henkilökohtaisesta hygieniasta ja puhtaudesta on haluttu tuoda asiakirjassa esille.

Asiakirjaan on laadittu myös ehkä hieman naiivi menettelytapaohje oikeaoppiseen käyttäytymiseen: ”Ulkopuolisten ja esim. matkustajien kanssa asioitaessa tai heidän nähtensä RVL:n virkamiehen olemuksen tulee olla ryhdikäs. Asiakaspalvelu- ja ulkopuolisten kohtaamistilanteissa tulee pyrkiä luontevaan, kohteliaaseen ja asiakkaaseen mukautuvaan käytökseen, keskusteluun ja

Logo tekee tästäkin repusta ohjeen vastaisen.

vuorovaikutukseen. Sopivia menettelytapoja ovat hymyily, ystävällinen tai neutraali puhetapa sekä neutraalit eleet ja ilmeet.”

Ei tarvitse tehdä kovin laajaa analyysia todetakseen, että ohje olisi kannattanut jättää laatimatta. Vaikka tarkoitus on pohjimmiltaan hyvä, toteutuksen ontuessa tuloksena on henkilöstön torjuva suhtautuminen asiaan. Jo K-SR:n yhteis-

toimintalautakunnan kokouksessa oli todettu ohjeluonnosta käsiteltäessä, ettei aiheesta ole olemassa merkittävää ongelmaa: ”Pukeutumiseen ja käyttäytymiseen liittyvistä puutteista on tehty joitakin yksittäisiä havaintoja. Lisäksi matkustajilta on saatu joitakin palautteita.” Voisi ajatella, että viesti olisi mennyt paremmin perille ja oikeaan osoitteeseen ottamalla kyseiset asiat esille tarpeen mukaan kohdennetusti.

Bästa läsare!

Så här till jul skulle det trevlig att endast skriva positiva saker och på samma gång dela ut några mjuka paket åt medlemmarna. Såna skimrande roliga saker är ändå rätt svåra att hitta i de knappa och osäkra tider Gränsbevakningsväsendets arbetstagare befinner sig i.

Den som söker han finner så jag kommer att börja med några bra saker. Gränsbevakningsväsendet har hittills kunnat anpassat sin verksamhet utan uppsägningar eller permitteringar av sina arbetstagare. Gränsövervakningen har man i vilket fall minskat till oroväckande låg nivå i några förvaltningsenheter för att kunna upprätthålla övervakningen i tyngdpunktsområde och för att kunna hantera den ökade mängden resenärer vid gränsövergångsställen på ett tillfredställande sätt. Gränsbevakningen har också genomfört ett utvecklingsprojekt av administration och stödfunktioner. Omställningen har berört ca 250 tjänstemän som lyckligtvis fått fortsätta sitt arbete på sina tidigare tjänstgöringsställen. Förändringarna har oberoende inte skett helt smärtfritt om man granskar det från personalens och säkerhetens perspektiv.

Finansutskottet har den 3.12.2014 tagit beslut att Gränsbevakningsväsendets verksamhetsanslag utökas med två miljoner euro under inkommande år. Avsikten med denna tilläggsfinansiering är att trygga Gränsbevakningens verksamhet på östgränsen. Jag vill tacka politikerna för detta goda beslut!

Gränsbevakningens verksamhetsanslag kommer i vilket fall att förminskas till år 2015. Ifall planerade ramavtalet verkställs i sin helhet kommer Gränsbevakningens anslag att minskas med totalt 20 miljoner euro under åren 2011-2018! Om vi inte skulle ha fått de tidigare nämnda två miljonerna skulle förminskningen av verksamhetsanslag varit 22 miljoner euro.

Beslutet om Gränsbevakningens verksamhetsanslag har gjorts i sådana tider då Finlands säkerhetspolitiska läge länge varit stabilt och förändringar ha varit positiva samt lätta att förutse. Ännu för några år sedan förberedde man sig ivrigt för ett "så gott som säkert" avtal om visumbefrielse mellan Europeiska unionen och Ryssland.

Såväl ur EU, Finland och Gränsbevakningsväsendets perspektiv har det

säkerhetspolitiska läget förändrats helt och hållet och dessutom på väldig kort tid. Krisen i Ukraina har lett till de allvarliga konfrontationer mellan västvärlden och Ryssland sen det kalla kriget. Finland har tillsammans med övriga EU solidariskt deltagit i sanktioner mot Ryssland. Det militäriska läget har blivit hårdare i hela Europa. Även Finlands territoriella integriteten har kränkts upprepade gånger. Läget på den östra gränsen är tillsvidare stabilt men snabba förändringar bör inte uteslutas.

Med tanke på säkerhetspolitiska förändringarna borde anslagförminskningarna återtas till förhandling därför verkställande av dessa ökar sannolikheten att både Finland och Gränsbevakningen hamnar i en sådan situation där riskerna är omöjliga att förutse eller hantera med sina egna åtgärder.

Även påtryckningar att förändra militärpensionssystemet är kännbara därför att samma system har tidigare granskats tillsammans med de allmänna pensionssystemen. De senaste markanta förändringarna genomfördes i samband helhetsförnyelsen av statens pensionssystem 1995. Då höjdes militärernas pensionsålder till 55 år. Förhoppningsvis kommer Ukrainakrisen att förtydliga för beslutsfattarna att militärpensionssystemet inte är en socialpolitisk fråga. Militärpensionen bör behandlas endast ur ett försvarspolitiskt perspektiv. Om man beslutar sig för att ändra villkoren för militärpension till samma som allmänna pensionssystemet riskerar man hur våra försvarslösningar fungerar. Beslut om att förändra militärpension har inte tagits och kommer förhoppningsvis inte att tas!

Gränssäkerhetsunionen rf kommer att för sin egen del hålla politikerna medvetna om hur minskande av Gränsbevakningsväsendets verksamhetsanslag och en eventuell förändring av militärpensionssystemet kommer att påverka säkerhetsnivån och samhällsfunktion.

Även om jag bara hade några hårda paket att dela ut, vill jag oberoende önska alla läsare en riktigt god jul och ett gott nytt år 2015!

Ordförande
Erkki Hirvonsalo

EDUSKUNNAN **BUDJETTIMUUTOKSELLA** RAJAVARTIOAITOKSELLE

KAHDEN MILJOONAN LISÄYS TOIMINTAMÄÄRÄRAHAAN

Valtiovarainvaliokunnan hallitusryhmät ovat 3.11.2014 päässeet yksimielisyyteen valtion ensi vuoden talousarvioon eduskunnassa tehtävistä muutoksista. Turvallisuus on yksi valituista painopisteistä.

Rajavartiolaituksen toiminnan turvaamiseksi annetaan kaksi miljoonaa. Lisäys parantaa mahdollisuuksia ylläpitää rajan vartiointi sekä meripelastusvalmius riittävänä muuttuneessa turvallisuusympäristössä.

Hallitusryhmät ovat etsineet erityisesti sellaisia kohteita, joilla edistetään talouden kasvua ja kilpailukykyä sekä parannetaan turvallisuutta. Kaikkiaan hallinto- ja turvallisuusjaoston budjettimuutokset ovat 3,5 miljoonaa, joka käytetään muun muassa Tullin, Pelastusopiston ja rajat ylittävän yhteistyön tukemiseen. Muutosten yhteissumma on kaikkiaan 51,93 miljoonaa euroa.

UUSIEN TEHTÄVIEN **VAIKUTUS** RAJAVARTIOMIEHEN TEHTÄVIEN **VAATIVUUTEEN**

NUIJA-HANKE

NUIJA-HANKKEIDEN MUKAISESTI RAJAVARTIOMIEHEN TEHTÄVÄKSI OVAT TULLEET SAAPUVASSA LIIKENTEESSÄ LIIKENNEVAKUUTUKSET OSANA RAJATARKASTUSTA. LEMMIKKIELÄINTEN MAAHANTULOEDELLYTYSTEN TARKASTUKSET, JA TARKASTAA SEKÄ VAHVISTAA VEROTTOMAN MATKAILIJAVIENNIIN KAUPPALASKUT. NÄITÄ TARKASTUKSIA ON SUORITETTU KAISTATARKASTUSRAKENNUKSESISÄÄ JA NK. PIKAKOPEISSA KAAKKOIS-SUOMEN RAJAVARTIOSTON RAJA-ASEMILLA.

TEKSTI **PLM JOUNI KURTTILA**

Tullin pääjohtaja ja Rajavartiolaitoksen päällikkö ovat keskinäisellä sopimuksella sopineet Rajavartiolaitoksen ja Tullin yhteistoiminnan kehittämistä. Rajavartiolaitoksen päällikkö on antanut Kaakkois-Suomen rajavartiosta työskenteleville virkamiehille kuvan, jossa tullitehtävistä luovutaan, mikäli Nuija-yhteistoiminnalle ei saada lakiin perustuvaa toimivaltaa 31.12.2014 mennessä.

Näin ei ole tapahtunut ja Rajavartiolaitos ja Tulli ovat sopineet jo kolmannen kerran yhteistoiminnan kehittämisen jatkamisesta, tällä kertaa 2016 loppuun asti.

Palkkalautakunta sai tehtäväksi perehtyä tästä yhteistoimintamallista tuleviin vaikutuksiin rajavartiomiesten tehtävien vaativuuteen. Palkkalautakunta kävi tutustumassa Nuijamaan ja Imatran raja-asemilla tehtäviin. Uusista tehtävistä eniten työllistävä ja aikaa vievä osakokonaisuus

on verottoman matkailijaviennin kauppalaskujen tarkastaminen ja vahvistaminen, johon palkkalautakunta arvioi menevän aikaa jopa enemmän kuin Rajavartiolaitoksen lakiperusteiseen omaan tehtävään. Toisaalta nimenomaan tämän tehtävän hoitaminen rajavartiomiesten toimesta sujuvoittaa oleellisesti rajanylitysliikennettä, tehostaa rajanylitysliikenteen valvontaa, parantaa työturvallisuutta ja Rajavartiolaitoksen tilannekuvaa rajanylitysliikenteessä.

Tullitehtävien hoitamiseksi on sovittu vastuujako Tullin kanssa siten, että Tulli vastaa kaikista jatkotoimenpiteistä. Käytännössä Tulli siis vastaa Rajavartiolaitoksen tekemänä näistä tehtävistä. Rajavartiomiehen vastuu rajoittuu näin ollen ennalta ohjeistettujen tapausten käsittelyyn, tai niistä poikkeavien havaintojen tekemiseen ja tapauksien edelleen siirtämiseen Tullin ratkaistavaksi. Rajavartiomies tekee kuitenkin jokaisen esimerkiksi verottoman matkailijaviennin kauppalaskun tarkastamisen yhteydessä harkitun ratkaisun virkavastuullaan.

Edellä olevaa taustaa vasten palkkalautakunta totesi, etteivät uudet tehtävät ole lisänneet rajavartiomiehen tehtävien vaativuutta rajanylityspaikalla, eikä niitä voi pitää edes liuutusperusteena.

Rajaturvallisuusunioni ei voinut yhtyä palkkalautakunnan päätökseen. Tehtävät tulee saattaa uudelleen arvioitaviksi viimeistään siinä vaiheessa, kun lakiperusteet asian suhteen saadaan kuntoon. Rajaturvallisuusunioni perää Rajavartiolaitokselta myös vastuuta asian tiedottamisesta. Varsinkin Nuijamaalla ollaan erittäin pettyneitä Rajavartiolaitoksen suhtautumiseen ja tullitehtävistä muodostuneen työtaakan ja vastuun aliarvioimiseen. Erityisesti Rajavartiolaitoksen päällikön antamaan lausuntoon tullitehtävien lopettamisesta, mikäli lakiperusteet eivät tule kuntoon, suhtaudutaan lähinnä päällikön antaman lupauksen pettämisellä alaisilleen. Tämä murentaa omalta osaltaan Nuija-hankkeita tekevien virkamiesten keskuudessa luottamusta Rajavartiolaitoksen ylimpään johtoon.

NUIJA-PROJEKTET

TILL EN FÖLJD AV NUIJA PROJEKTET HAR GRÄNSBEVAKAREN FÅTT YTTERLIGA UPPGIFTER SOM KONTROLL AV TRAFIKFÖRSÄKRING I INRESETRAFIKEN SOM EN DEL AV GRÄNSKONTROLLEN. SAMTIDIGT KONTROLLERAS ÄVEN ATT HUSDJURENS UPPFYLLER INRESEBESTÄMMELSERNA OCH RESENÄRERNAS TAXFREE INKÖP BEKRÄFTAS. DESSA KONTROLLER HAR UTFÖRTS I BYGGNADERNA INTILL KÖRFILERNA OCH DE SÅ KALLADE SNABB-BETJÄNINGSPUNKTERNA VID SYDÖSTRA FINLANDS GRÄNSBEVAKNINGSSEKTIONS GRÄNSÖVERGÅNGSSTÄLLEN.

TEXT **JOUNI KURTTILA**

Tullens generaldirektör och Gränsbevakningsväsendets general har genom ömsesidiga avtal tagit beslut om utvecklande av Tullens och Gränsbevakningsväsendets samarbete.

Gränsbevakningsväsendets general har gett tjänstemännen som arbetar inom Syd-Östra Finlands Gränsbevakningssektion en uppfattning om att utförande av tulluppgifterna avslutas i sådant fall att Nuija-samarbetet inte fått juridisk behörighet innan 31.12.2014.

Detta har ännu inte skett och Gränsbevakningsväsendet och Tullen har för tredje gången beslutat om fortsatt utveckling av samarbetet, den här gången t.o.m. slutet av 2016.

Lönenämnden fick i uppgift att bekanta sig med hur detta samarbetsförfarande påverkar gränsbevakarens kravklass i uppgiftsbedömningen. Lönenämnden besökte Nuijamaas och Imatras gränsövergångsställen för att bekanta sig med arbetsuppgifterna. Även lönenämnden upps-

kattar att de mest arbetsdryga och tidskrävande deluppgifterna i gränskontrollen är granskande och bekräftande av taxfree inköps kvittan vilket tar t.o.m. mer tid att utföra än de i Gränsbevakningslagen bestämda egna uppgifterna. Å andra sidan, det att gränsbevakaren utför kontrollen har betydelsefull inverkan på hur smidigt gränsövergångstrafiken löper, effektiviserar övervakningen och förbättrar arbetssäkerheten samt ger Gränsbevakningsväsendets en bättre lägesbild.

Ansvarsfördelningen med tullen har bestämts så att tullen ansvarar för samtliga fortsättningsåtgärder relaterade till tulluppgifterna. I praktiken ansvarar Tullen för det Gränsbevakningen gör i tulluppgifterna. Gränsbevakningsmannen ansvar begränsas till att behandla fallen enligt på förhand gjorda anvisningar eller meddela om observationer som avviker från dessa anvisningarna och förflytta ärendet åt Tullen att lösa. Gränsbevakningsmannen gör oberoende ett övervägt beslut på eget tjänsteansvar för varje enskild kontroll av inköpskvittan vid resenärens export av taxfree varor.

Lönenämnden konstaterade trots tidigare beskriven bakgrund att de nya uppgifterna inte medfört en ökad kravnivå på gränsbevakningsmannens uppgifter vid gränsövergångsställen och att de inte ens kan godkännas som orsak till glidning.

Gränssäkerhetsunionens kan inte hålla med om lönenämndens beslut. Uppgifternas kravnivå bör omvärldas senast i det skede som juridiska grunden för tulluppgifterna fastställs. Gränssäkerhetsunionen efterlyser även att Gränsbevakningsväsendet tar ansvar för informering i ärendet. Speciellt i Nuijamaa är man ytterst besvikna på Gränsbevakningens förhållningssätt och nedvärderande av arbetsbördan och ansvaret som ökat till följd av tulluppgifterna. Även uttalandet av Gränsbevakningsväsendets general om slopande av tulluppgifterna ifall juridiska grunderna inte förbättras tolkas närmast som ett sviket löfte från generalen till sina underordnade. Detta i sig bryter ner förtroendet för Gränsbevakningsväsendets ledning bland de tjänstemän som arbetar inom Nuija-projektet.

**STRONG WOOD
PÖLKKY**

Hyvää Joulua!
KAJAANIN KAUPUNKI

PL 133, 87101 Kajaani
Puh. (08) 61551
www.kajaani.fi

Rauma

Kaupunkielämä vuodesta 1442

*Hyvää joulua ja
uutta vuotta 2015!*

Nurminen Logistics ►►

KUUSAMO
KUUSAMON KAUPUNKI

www.kuusamo.fi

Perus

ENSIVASTETEHTÄVIEN **VAIKUTUS** TEHTÄVIEN **VAATIVUUTEEN**

PALKKALAUTAKUNTA ON PEREHTYNYT HALLINTOYKSIKÖILTÄ SAATUJEN SELVITYSTEN PERUSTEELLA ENSIVASTETEHTÄVIIN. PALKKALAUTAKUNTA MUODOSTI NÄKEMYKSEN ENSIVASTETEHTÄVIEN VAIKUTUKSESTA RAJAVARTIOMIESTEN TEHTÄVIEN VAATIVUUTEEN. TÄLLÄ HETKELLÄ ENSIVASTETEHTÄVIÄ TEHDÄÄN ERIKSEEN SOVITULLA TAVALLA LAPIN-, KAINUUN- JA POHJOIS-KARJALAN RAJAVARTIOSTOISSA, SUOMENLAHDEN MERIVARTIOSTOSSA SEKÄ VARTIOLENTOLAIVUEESSA.

TEXTI **PLM JOUNI KURTTILA**

Vastuuviranomainen on määritellyt ensivastetehtävissä rajavartiomiehiltä vaadittavan perus- ja täydennyskoulutuksen sisällön ja määrän. Ensihoitotilanteissa hoitotoimenpiteiden vastuu on vastuuviranomaisen lääkintäjohtajalla/ lääkinen kenttäjohtajalla, johon Rajavartiolaitoksen ensivasteyksikkö tukeutuu. Vastuuviranomainen on laatinut myös ensivastetehtävissä tarvittavat toimintaohjeet.

Harvaanasutulla sekä rannikkoseudulla Rajavartiolaitoksen partiot ovat usein lähimpinä viranomaispartioina toimivia yksiköitä. Ensivastetehtävän myötä Rajavartiolaitoksen partiot ovat voineet lisätä viranomaistoiminnan vaikuttavuutta. Tällä hetkellä ensivastetehtävien vähäisestä määrästä johtuen, ne eivät ole vaarantaneet Rajavartiolaitoksen päätehtävien hoitamista.

Palkkalautakunta arvioi ensivastetehtävien kuuluvan RVL:n vaativuuskäsikirjassa osaksi pelastus- ja avustus osatehtäväaluetta. Ensivastetehtä-

viin kuuluvaksi ajaksi luetaan itse tehtävään käytetyn ajan lisäksi osatehtäväalueen harjoitukset ja varustautuminen. Ensivastetehtäviin valmiudessa olemista ei huomioida tälle osatehtäväalueelle kohdistuvaan työaikaan.

Mikäli rajavartiomiehelle muodostuu edellä

mainittujen asioiden mukaan yli 10% ensivastetehtäviä vuosittaisesta kokonaistyöajasta, vaikuttaa se hänen tehtävän vaativuusarviointiin siten, että hänelle luetaan osatehtäväalueeksi pelastus ja avustus. Palkkalautakunta oli yksimielinen päätöksessään.

FÖRSTA INSATS UPPGIFTERNAS **INVERKAN** PÅ UPPGIFTENS **KRAVNIVÅ**

LÖNENÄMNDEN HAR PÅ BASEN AV FÖRVALTNINGSENHETERNAS UTREDNINGAR GRANSKAT FÖRSTA INSATS UPPGIFTERNA. LÖNENÄMNDEN HAR FÅTT EN UPPFATTNING OM FÖRSTA INSATSERNAS INVERKAN PÅ GRÄNSBEVAKNINGSMANNENS KRAVNIVÅ I UPPGIFTBEDÖMNINGEN. FÖR TILLFÄLLET UTFÖRS FÖRSTA INSATSUPPGIFTER ENLIGT SÄRSKILDA AVTAL I LAPPLANDS, KAJANALANDS OCH NORRA KARELENS GRÄNSBEVAKNINGSSEKTIONER SAMT FINSKA VIKENS SJÖBEVAKNINGSSEKTION OCH BEVAKNINGSFLYGDIVISION.

TEXT **JOUNI KURTTILA**

Den ansvariga myndigheten har fastställt kraven på grundutbildningen och fortutbildningens innehåll och mängd för en gränsbevakningsman som utför första insatser uppgifter. Gränsbevakningsväsendets enhet stöder sig vid första insatserna på sjukvårdsmyndighetens ansvariga fältchef som även ansvarar för vårdåtgärderna. Den ansvariga myndigheten har även gjort nödvändiga anvisningar för första insatsernas åtgärder.

I glesbygden och kustområdet är Gränsbevakningens enheter ofta den närmaste myndighetspatrullen. Gränsbevakningsväsendets patruller har genom att utföra av första insatserna kunnat effektivisera myndighetens verksamhet. På grund av de få antal första insatser för tillfället har de inte försvårat Gränsbevakningsväsendets skötsel av huvuduppgifterna.

Lönenämnden bedömer att första insats uppgifterna tillhör räddnings- och assistansdelområdet i RVL:n handbok för kravbedömning. Utöver tiden som använts till första insatser uppdag beräknas även tid som använts till övningar

och förberedande av utrustningen till samma delområde. Beredskap för första insatser beaktas inte vid beräkning av arbetstid som gått åt till detta delområde.

I sådant fall att över 10 % av gränsbevakningsmannens hela arbetstid under året gått åt till tidigare nämnda uppgifter inverkar det på hans uppgifts kravbedömning så att räddnings- och assistans tas i beaktande som skilt delområde vid bedömningen. Lönenämnden var enhällig i sitt beslut.

Toivotamme hyvää joulua
Itämeren puhtaimmin kulkevan
vartiolaivan miehistölle sekä koko
Rajavartiolaitokselle.

Toivotamme kaikille asiakkaillemme
ja yhteistyökumppaneillemme
rauhallista joulua ja
turvallista uutta vuotta!

Millog

www.millog.fi

TIUKENNUKSET JA **SÄÄSTÖT** PUHUTTIVAT

RAJAVARTIOAITOKSESSA ON PARHAILLAAN KÄYNNISSÄ TALOUDEN SOPEUTTAMISOHJELMA JA RAKENNEUUDISTUS. TÄRKEIMMIKSI KESKUSTELUN AIHEIKSI LUOTTAMUSMIESPÄIVILLÄ NOUSIVAT HALLINTOYKSIKÖIDEN PAINEET MUUTOKSESSA. MYÖS SOTILASELÄKEASIESTA KESKUSTELTIIN. VALOA KAAMOKSEEN TOI RUNSAS OSALLISTUJAMÄÄRÄ JA HYVÄ YHTEISHENKI.

TEKSTI JA KUVAT **SAMI HINTSALA**

Sokos Arinan lämmössä tapasi toisen-
sa tuttu joukkue, tällä kertaa tavallista
suuremmalla kokoonpanolla.

”Ensimmäistä kertaa RTU:n aikana
on näin monta luottamusmiestä
samaaan aikaan paikalla” iloitsi koulutuspäivien
vastuuhenkilö, luottamusmies Janne Varonen
Suomenlahdelta.

”Koulutusta on haluttu kehittää ja nytkin
halutaan saada palautetta näistä päivistä” jatkoi
Varonen tervetuloitotustaan.

MUUTTUVA ORGANISAATIO

Siirtyminen kaksiportaiseen hallintoon on
merkinnyt muutoksia organisaatiossa, tehtävissä
ja työnkuissa. RVLE:n työntekijöitä löytyy tänä
päivänä eri hallintoyksiköistä.

”Kuka huolehtii nyt näistä työntekijöistä maa-
kunnissa?” kysyttiin ja viitattiin mm. vuosittaisiin
tavoite- ja kehityskeskusteluihin. Kun esimies
on kaukana, miten työsuoritus voidaan arvioida
oikein?

”PÄÄLLIKKÖ LÄHTI, TEHTÄVÄT JÄI”

Samaan aikaan, kun pienillä asemilla pätkäillään
sinne jääviä, entistä pienemmän väen harteille

kasautuvia töitä ja vastuita, mietitään toisaalla ha-
keutumista uusiin, vaativampiin tehtäviin. Esteeksi
saattaa nousta vaikka se, että vaativuudesta
huolimatta palkka voi laskea huomattavastikin.

SUORITUSARVIOINTIEN KOORDINOINTIA

”Suoritusosa kun tipahtaa, ei nousua ole ihan heti
näköpiirissä näinä päivinä.” Hallintoyksiköille on
määrätty suoritusarviointien koordinointi nousun
hillitsemiseksi. Palkkalautakunnan suunnasta
kaivataan ohjausta epätasapainoon hallintoyksi-
köiden arvioinneissa.

”On vaikea ymmärtää niin isoja eroja suoritus-
tasoissa riippuen siitä, missä päin työskennel-
lään.”

”Muuttuvassa tilanteessa on tärkeä että
suoritus-, tavoite- ja kehityskeskustelut hoidetaan
tarkasti ja ajallaan”, korosti päivillä mukana ollut
RTU:n pääluottamusmies Jouni Kurttila.

SELKEYTTÄ TEHTÄVIIN JA PALKKAA TYÖSTÄ

”Tullitehtävien hoitamista ei edelleenkään huo-
mioida palkkauksessa, eikä vaadittavia lakimuu-
toksia ole toteutettu. Siitä huolimatta tullitehtäviä
joudutaan tekemään rajamiesten toimesta
jatkossakin.

”Tullitehtävät vievät jopa puolet työajasta, mut-
ta osatehtäväalueeksi ei tätä työnantaja hyväksy.”

Askarruttanut on myös vastuukysymys. Kuka
vastaa rajamiehen mahdollisesta virheellisestä
leimauksesta rajalla? Tulli.

LISÄÄ AVOIMUUTTA JA PAREMPAA JOHTAMISTA

Tehtävien hakuprosessiin kaivattiin avoimuutta.

”Ei ole tätä päivää että räätälöidään tehtävä
henkilön mukaan tai että paikkaa ei laiteta avoi-
meen hakuun.”

”Aivan tätä päivää ei nähty olevan myöskään
viimeaikaisen ohjeistuksen koskien mm. hygieni-
aa, käyttäytymistä ja pukeutumista.”

KOKEMUKSIA TYÖAIKAJOUSTOISTA

”Helsingin rajatarkastusosaston jäsenille tehdyn
kyselyn ja palautteen perusteella voidaan sanoa,
ettei uusi jaksosuunnittelu toimi jatkuvassa
työvuorosuunnittelussa”, kiteytti luottamusmies
Janne Varonen.

”Henkilöstö kokee että työvuorojen suun-
nittelu ja sovittaminen perhe-elämään on ollut
hankalaa.”

”Työvuoroja on ollut vaikea vaihtaa. Myös
ylitöiden ”palaminen” on närästänyt. Asia on
nostettu esille yhteistoiminnassa sekä osastossa

että hallintoyksikössä”, kertoi Varonen.

SOPIMUSTULKINTAA

Virkaehtosopimustulkinnat puhuttivat mm. vahvistetusta työajasta poikkeamisten osalta.

”Mikä on se operatiivinen tarve ja kellä työ voidaan teetättää?” kyseltiin. Toisaalta säästöjä haettaessa voi jossakin tulla eteen houkutus tinkiä sovitusta työ- ja lepoajoista tai varallisuusäädöksistä.

”Virkamiehen on kuitenkin syytä seurata itse miten, milloin, missä ja mitä töitä tekee. Jos eteen tulee epäselviä tilanteita, on hyvä kääntyä luottamusmiehen puoleen” korostettiin.

TARKISTA PALKKANAUHASI

”Myös palkanmaksua tulee seurata. Jos palkkaa maksetaan tilille väärin perustein eikä asiasta huomauteta, virkamies saattaa kokea ikävän yllätyksen.”

”TÄLLÄ HETKELLÄ EI OLE TIETOA”

Näihin sanoihin voidaan kiteyttää keskustelu sotilaseläkkeen uudistamisesta.

”Sotilasta koskeva eläkekeskustelu kytkeyty väistämättä puolustuspolitiikkaan ja käytettävissä oleviin resursseihin.” Valtion eläkeneuvottelukunnan yhteyteen on perustettu erillinen sotilaseläkejaosto, jossa RTU:n edustajana toimii pääluottamusmies.

”RTU:n tavoitteena on selkeästi säilyttää nykyinen sotilaseläkeikä” kertoo pääluottamusmies Kurttila.

MUUT ASIAT

Luottamusmiespäivillä keskusteltiin myös monista muista asioista. Keskustelua käytiin esimerkiksi työsuojelun ja luottamusmiestoiminnan tehtävistä ja työnjaosta työpaikkakiusaamisasiassa.

”Kuinka moni on ollut mukana ns. varhaisen välittämisen mallissa?” Aika moni käsi nousi.

Läpi käytiin myös ajankohtaiset yt-asiat ja

mutta tähän saatiin: onko Aslak - kuntoutuksessa tapahtunut loukkaantuminen työtapaturma, joka kuuluu työnantajan vakuutuksen piiriin? Kyllä.

JÄRJESTELYISTÄ

Koulutus eteni aihealueittain ja hallintoyksiköittäin. Luottamusmies tai pari kerrallaan kävi läpi

edunvalvonnan ajan-kohtaiset ja tulevat näkymät. Kokousta rytmittivät sopivasti kahvi-, ruoka-, virkistys- ja lepotaumat. Välillä luottamusmiehet ja puheenjohtajat kokoontuivat erikseen. Ryhmäliikuntaakin mahtui mukaan.

Palautekeskustelutkin käytiin puolin ja toisin. Voidaan sanoa, että näitä kokouksia tarvitaan jatkossakin.

”Käynnissä onkin jo tulevan vuoden tapahtumien suunnittelu” kertoo Varonen ja lähettää suurkiitokset Anneli Hangaslamille RTU:n toimiston suuntaan Oulun kokouksen järjestelyistä.

keskusteltiin avoimesti tehtävien vaatimuksista ja palkkauksen kehittämisestä. Myös työhyvinvointikysely ja sen vastausten käsittely herätti ajatuksia.

Kaikkiin kysymyksiin ei saatu vastauksia,

PAIKALLISTA KOULUTUSTA HIMOKSELLA 24.-25.9.2014

RTU:N SUOMENLAHDEN MERI- JA RAJAVARTIOYHDISTYKSEN LUOTTAMUSMIEHISTÖ MATKUSTI PARIKSI PÄIVÄKSI HIMOKSELLE Keskustelemaan ajankohtaisista asioista. Mukana olivat myös Unionin puheenjohtaja ja pääluottamusmies. Koulutuspäivät toteutettiin nyt ensimmäistä kertaa paikallisesti. Tiukan keskustelun lomaan mahtui myös ulkoilua ja rentoilua.

TEKSTI JA KUVA SAMI HINTSALA

Idea paikallisista, ”omista” koulutuspäivistä syntyi jo yli vuosi sitten. Keväällä 2013 suunniteltiin Kerkkäsän Pasiin kanssa yhdistyksen toiminnan kehittämistä ja osana sitä päätettiin aloittaa omat luottamusmieskoulutukset. Tämä sopi hyvin myös RTU:n johdolle, joten asia kirjattiin 2014 toimintasuunnitelmaan. Tavoitteena on parantaa luottamusmiesten keskinäistä tiedonkulkua ja yhteistyötä liittojen yhdistyttyä. Parhaiten tämä tapahtuu kun käydään yhdessä säännöllisesti läpi asioita hallintoyksikössä.

TERVETULOJA MÖKKIKYLÄÄN!

Raikkaassa syysässä tulijoita olivat vastassa RTU:n puheenjohtaja Erkki Hirvonsalo ja koulutusvastaava, luottamusmies Janne Varonen. Janne toivottikin porukan tervetulleeksi koko RTU:n puolesta. Todettiin, että osallistujajoukko oli kattava: Varonen itse rajatarkastuspuolen luottamusmiehenä, Pasi Kerkkäsän rito- ja merellisen puolen sekä laivojen luottamusmiehenä, Markku Väänänen RVLE:n luottamusmiehenä, Ari Seppälä ja Saku Ruotsalainen varamiehinä sekä allekirjoittanut SLMVE:n varaluottamusmiehenä olivat paikalla. Pian saapui myös RTU:n pääluottamusmies Jouni Kurttila.

SUORAAN ASIAAN

Kahvittelun lomassa käynnistettiin päivää osaston kuulumisilla. Mm. kuusiviikkoisjaksoa koskevan kyselyn tuloksia puitiin porukalla. Näyttää siltä, että ns. operatiivisesta tarpeesta johtuvia muutoksia on ollut aivan liian paljon eikä jaksosuunnittelu tästä syystä ole toiminut odotetulla tavalla. Myöskään omien menojen tarkka suunnittelu liian pitkälle tulevaan ei ole usealle mahdollista. Ongelmia on aiheutunut myös työvuorojen vaihdosta koko kuuden viikon jakson sisällä. Rajatarkastusosaston kannalta ajankohtaista junatarkastuspilotointia käytiin myös läpi. Pilotointi joka käynnistyi syyskuussa, jatkuu parin kolmen jakson ajan. Junatarkastukset koetaan kentällä alustavasti myönteisenä vaihteluna. Kokemuksia

kartoitetaan vielä.

Uuteen organisaatorakenteeseen on siirrytty asemilla virallisesti, mutta muutos on vielä käynnissä ja kestää aikansa. Muutosvaiheessakin tärkeintä on huolehtia, että sopimuksia noudatetaan. Tasoituvapaaajärjestelmän tulisi olla asemaväen mielestä vapaaehtoinen.

Rikostorjuntayksikön toimitilojen siirto on koettu pääasiassa myönteiseksi. Jonkin verran puhutti tilojen pieneneminen. Lepo- ja majoitustilojen osalta tilanne on vielä avoin, kuten myös Rt-osastossa.

Yleisellä tasolla keskusteltiin jäsenistön koulutuksesta, palkkauksesta, urasuunnittelusta, tehtäväkierrosta, toimitiloista nyt ja tulevaisuudessa (ml. kelluva merivartio-asema), työssä jaksamisesta, työsuojelusta sekä luottamusmiehen roolista ja tehtävistä työyksiköissä ja Im-organisaatiossa. Erikseen keskusteltiin tiedottamisesta. Keskustelu koettiin hyvinkin tarpeelliseksi ja rakentavaksi vaikka välillä väännettiin eri näkökannoista tiukastikin. Henkilöstöasioiden hoidossa todettiin tapahtuneen parannusta SLMVE:ssä. Kieku-järjestelmä on koetellut viimeisenä henkilöstön hermoja jatkuvine virheineen.

PÄÄLUOTTAMUSMIEHEN TERVEISET

Hiljattain tehdystä RTU:n johdon vierailusta SLMV:n alueella saatiin palautetta. Johdon näkökulmasta vierailu oli onnistunut ja koettiin tarpeelliseksi. Asemien osalta kierros jatkuu keväällä 2015. Vierailusta kaivattiin jonkin verran enemmän vielä jäsenistön osallistumista ja näkökulmia. Jouni toi keskusteluun pääluottamusmiehen ajatuksia ja myös ohjeita luottamusmiestoimintaan. Hyvä luottamusmies osaa asiansa ja käsikirjansa. Osaamisen ja taustatyön kautta tulee myös toimintavarmuus, oli asia sitten

palkkausta tai muuta koskeva. Sama ohje koskee myös jokaista työntekijää ja jäsentä. Oma tehtävä on syytä tuntea ja osata. Palautetta tulee jokaisen voida ja osata antaa työpaikoilla omille esimiehille. Vain tällä tavalla toiminta voi olla vaikuttavaa. Tätä kautta myös sen kaltaisiin väitteisiin että ”RTU on nyt iso liitto, mutta missään se ei näy”, voidaan antaa oikeita vastauksia. Luottamusmiehet edustavat jäseniä ja RTU:a.

REIPPAAT PÄIVÄT

Päivien ohjelmassa oli myös frisbee-golfia Himoksen rinteillä. Pieni liikunta teki hyvää kaikille. Kerkkäsän opastuksella rupesi se kiekko osumaan pömpeliin joka ukolla. Kierroksen päälle maistui sauna ja iltaruoka. Järjestelyt olivat loistavat mukaan lukien Erkin laittamat herkulliset ruuat. Paluumatkalla puhuttiin jo tulevista päivistä.

FINSKA VIKENS FÖRTROENDEMANNA SKOLNING I HIMOS 24.-25.9.2014

GSU:S FINSKA VIKENS SJÖ- OCH GRÄNSBEVAKNINGSAVDELNING S FÖRTROENDEMÄN RESTE TILL HIMOS FÖR ATT DISKUTERA AKTUELLA ÄRENDEN. UNIONENS ORDFÖRANDE OCH HUVUDFÖRTROENDEMAN DELTOG OCKSÅ. SKOLNINGSDAGARNA HÖLLS FÖR FÖRSTA GÅNGEN INOM LOKALAVDELNINGEN. UNDER DAGARNA HANN MAN SÅVÄL MED LIVLIGA DISKUSSIONER OCH FRILUFTLIV.

TEXT OCH BILD **SAMI HINTSALA**

den med lokalavdelningens "egna" skolningsdagar kläcktes redan för över ett år sedan tillsammans med Pasi Kerkkänen. Planerna på att utveckla avdelningens verksamhet och börja med egna förtroendemannaskolningar gjordes våren 2013. Dethär passade också GSU:s ledning och ärendet togs med i år 2014 verksamhetsplan. Målsättningen är

bekämpnings- och sjösidans förtroendeman, Markku Väänänen som förtroendeman vid staben för GBV, Ari Seppälä och Saku Ruotsalainen som vice förtroendeman och undertecknad som Finska vikens stabs vice förtroendeman. Även GSU:s huvudförtroendeman Jouni Kurtila deltog också.

RAKT PÅ SAK

Man började med aktuella saker från lokalav-

delningen. Text resultatet från förfrågan gällande sexveckorsperioderna väckte diskussion. Resultaten visar att förändringar gjorda på grund av operativa behov har förekommit alldeles för ofta och periodplaneringarna har inte fungerat på förväntat sätt. Även planering av egen ledighet längre fram i tiden är ofta inte möjligt. Problem har även uppstått vid byte av arbetsturer inom sexveckorsperioden.

För gränskontrollens del behandlades även pilotprojektet med tågkontrollerna. Pilotprojektet som startade i september fortsätter under ett par treveckorsperioder. Tågkontrollerna upplevs i första hand som positiv omväxling i arbetet. Man samlar ännu in erfarenhe-

ter av kontrollerna.

På stationerna har man officiellt övergått till den nya organisationsstrukturen men förändringen har bara inletts och tar sin tid.

Under förändringarna är det viktigaste att man följer kollektivavtal. Personalen vid stationerna anser att utjämningsledigheten borde vara frivillig.

Förflyttningen av brottsbekämpningsenhetens till nya utrymmen har huvudsakligen upplevts som positivt. Det att utrymmet är fysiskt mindre har väckt en del diskussion. Vilo- och inkvarteringsutrymmen öde är tills vidare ännu öppet på samma sätt som för gränskontrollen.

I övrigt diskuterades medlemmarnas skolning, avlöning, karriärsplanering, uppgiftsrotation, utrymmen nu och i framtiden (bl.a flytande

sjöbevakningsstation), välbefinnande i arbetet, arbetsskyddet samt förtroendemannens roll och uppgifter i arbetsenheten och i förtroendemannorganisation. Särskilt kommunikation diskuterades. Diskussionen uppfattades som nödvändig och konstruktiv även om olika åsikter framfördes. Man kunde konstatera att en förbättring skett vid Finska vikens stab. Kieku-systemet har prövat personalens tålamod med sina fortsatta fel.

HUVUDFÖRTROENDEMANNENS HÄLSNING

GSU:s lednings besök på Finska vikens område har gett respons. Från ledningens sida var besöken lyckade och man anser att de behövs. Under våren 2015 kommer rundan att fortsätta vid stationerna. Man önskar att ännu fler medlemmar kunde delta vid tillfällen och för att få en bättre bild av verksamheten. Jouni gav även anvisningar för förtroendemannaverksamheten och dela med sig av egna erfarenheter. En duktig förtroendeman kan sin sak och sin handbok. Genom det egna kunnande och bakgrundsarbetet får man även det att fungera oberoende om ärendet berör lönesystemet eller andra ärenden. Samma råd kan alla arbetstagare och medlemmar tillämpa i det egna arbetet. Det är skäl att kunna och känna till sin egen uppgift. Alla borde kunna ge respons till sina egna förmän på arbetsplatsen. Endast på det sättet kan man påverka verksamheten. Förtroendemännen representerar sina medlemmar och GSU.

att förbättra informationsutbytet mellan förtroendemännen och samarbetet efter att förbunden slogs ihop. Bäst fungerar det då man regelbundet möts och går igenom händelser i egna förvaltningsenheten.

VÄLKOMMEN TILL STUGBYN!

Framme i Himos blev deltagarna mottagna av GSU:s ordförande Erkki Hirvonsalo och skolningsansvariga, förtroendeman Janne Varonen. Janne önskade samtliga deltagare välkomna och kunde konstatera att deltagarna representerade väl de olika enheterna. Vid tillfället deltog Varonen själv i egenskap av förtroendeman som representerar gränskontrollen, Pasi Kerkkänen som brotts-

”TULEVAISUUDESSA PARHAAT TYÖNTEKIJÄT SAATTAVAT OLLA TYÖPAIKALLAAN VÄHITEN!”

LAPIN RAJAVARTIOSTOSSA VALTAKUNNALLISENA TYÖSUOJELUVALTUUTETTUNA TYÖSKENTELEVÄ VANHEMPI RAJAVARTIJA PEKKA ALARÄISÄNEN VÄITTELI ITSENSÄ 23.5.2014 TOHTORIKSI. VÄITÖSKIRJAN AIHE OLI ”PALKITSEMINEN TYÖELÄMÄSSÄ”.

TEKSTI JA KUVAT **OLLI RANUA**

Työelämässä on yhä enemmän varttuneita ihmisiä, jotka ovat olleet oravanpyörässä niin kauan, että heidän pääintressejään eivät ole enää urakehitys, raha tai hurja työtahti. Sen sijaan tavoitteena voi olla rauhallisempi elämä ja ajoittainen hitaampi työskentelyvauhti, perhe-elämän ja harrastuksiin panostaminen – ylipäänsä ajankäytön saaminen omaan hallintaan.

Slow life, downshifting ja tehokkaat työaika-joustot ovat myös monen nuoremman sukupolven edustajan mielestä oivia tulevaisuuden palkitsemisen keinoja. Pekka Alaräisänen sanookin, että hidastaminen voisi parantaa paitsi elämänlaatua myös yritysten tulosta.

– Usein kysytään, miten saataisiin ihmisistä vielä enemmän irti. Sen sijaan voitaisiin miettiä, miten työntekijöitä palkittaisiin siten, että he saisivat sisäisen motivaationsa kautta enemmän itsestään irti, toteaa Alaräisänen.

KUUSI KYSYMYSTÄ ALARÄISÄSELLE

Väitöskirjasi aihe oli hieno keskustelun avaus tärkeästä aiheesta: vapaa-aika on monelle rahaa tärkeämpää. Miten väitöskirjasi on otettu vastaan?

Heti lehdistötiedotteen julkaisun jälkeen tutkimukseni uutisoitiin mm. Kauppalehdessä, Talouselämässä, Iltalehdessä, Aamulehdessä jne. taisipa se olla päivän 10 luetuimman uutisen joukossa. Myös sosiaalinen media uutisoi tutkimustuloksiani aktiivisesti. Vastaanotto on ollut positiivista. Ehkä tutkimuksen ajankohtaisuus ja se, että se pureutuu tämän päivän tarpeisiin, koettiin merkitykselliseksi.

Kuinka työntekijän rauhallisempi elämä, ajoittainen hitaampi työskentelyvauhti sekä perhe-elämän ja harrastuksiin panostaminen parantavat työntekijän työpanosta ja tehokkuutta?

Ihminen tulee nähdä psykofyysisenä kokonaisuutena, jossa fyysisyydellä, psyykkisyydellä ja sosiaalisuudella on vahva yhteys. Näiden kunkin osa-alueen tulee olla harmoniassa keskenään. Aivan kuten urheilijoilla, tulee työntekijöillä olla kuormituksen ja levon suhteen oikea, jotta suorituskyky maksimoituisi. Yhtään maailmanennätystä ei ole syntynyt ilman, että näin ei olisi ollut. Sama

jo säädettyä eläk öitymisikää. Työntekijät kokevat usein olevansa työnsä vankeja. Esimerkiksi Bismarckin aikaisessa Saksassa eläkeiäksi asetettiin 70 vuotta ja vasta myöhemmin se muutettiin 65 vuodeksi. Tuohon aikaan miesten keskimääräinen eläkeikä oli 45 vuotta, joten vain harva pääsi nauttimaan eläkkeestään. Tutkimukseni perusteella ratkaisuna tähän voisi olla se, että työuran loppupäässä ei oltaisi sataprosenttisesti eläkkeellä, eikä sataprosenttisesti töissä. Usein työssäoloaikana haaveillaan siitä, että mitä tehdään sitten kun ollaan eläkkeellä. Ehkä eläkkeelle ei olisi niin suuri

kiire, jos eläkeiän haaveita olisi mahdollista toteuttaa osittain jo työuran aikana. Tässä kohdassa työntekijöiden oikeanlainen palkitseminen nousee keskeiseen rooliin. Jatketun työurien kannalta keskeistä on se, että itse työ on mielekästä ja motivoivaa. Pakottamalla jatkettu työurat eivät sen sijaan ole kannattavia kenenkään mielestä.

Kuinka Rajavartiolaitoksessa voitaisiin mielestäsi parhaiten motivoida, kannustaa ja palkita työntekijöitä?

Motivoivat, kannustavat ja palkitsevat tekijät voivat olla erilaisia eri ihmisillä. Palkitsemisessa tärkeintä on se, että

pätee työelämään, harvoin burnoutin partaalla työskentelevät ovat tehokkaita tai tuottavia. Tässä nousee keskeiseen rooliin myös työntekijän sisäinen motivaatio. Perhe-elämän ja harrastukset huomioiva työ luo positiivista otetta ja lisää työmotivaatiota.

Miten työurien pidentäminen tulisi ottaa tulevaisuudessa huomioon, jotta työssä todella jaksettaisiin pidempään?

Pelkkä numeerinen eläkeiän nosto on helppoa ja lyhytnäköistä. Nyt tilanne on kuitenkin se, että työntekijät eläköityvät keskimäärin paljon ennen

se koetaan palkitsevaksi. Toimivan ja kannustavan palkitsemisen ideat tulevat palkittavilta. Palkitsemisen tulee olla oikeudenmukaista ja tasapuolista, mutta se ei saa olla itsestään selvyyttä. Rajavartiolaitoksen kohdalla näkisin toimiviksi aneettoman palkitsemisen keinot. Esimerkiksi vaikutusmahdollisuudet, työajan ja työpaikan järjestelyt, työn ja henkilön arvostuksen lisääminen ja oman autonomian kehittäminen. Aineelliseen palkitsemiseemme voisi myös tehdä nuorennusleikkauksen. Myös aiheellisen palkitsemisen keinoja olisi mielenkiintoista toteuttaa Rajavartiolaitoksessa,

siinä korostuu vastavuoroisuus esimerkiksi siten, että johtajan ja työntekijän välisiä palkkioita ja työpanoksia vaihdetaan.

Olisiko myös RVL:ssä järkevää ajatella jossain työelämän vaiheessa tarjottavan ”keveämpää periodia”?

Jokaisessa työpaikassa, jossa kiire on läsnä, on syytä pohtia tällaisia periodeja. Esimerkiksi organisaatio-muutoksemme liittyen voisi aiheellisesti pohtia sitä, että miten järjestämme talous- ja henkilöstöhallinnon työntekijöille keveämpiä työperiodeja?

Eräs suomalainen yritys vei koko työpaikkansa Kreikkaan kuukaudeksi. Myös Rajavartiolaitoksessa on paljon töitä, joita voidaan tehdä tehokkaasti myös etänä. Olisiko näiden töiden kotona tai muualla kuin työpaikalla tekemistä kannustettava myös RVL:ssä?

Ehdottomasti. Hajautetusta työstä on jo aiemmin saatu positiivisia kokemuksia. Meillä on kautta

laajalti käytössä. Etä- tai joustotyö on nykyaikaa ja samalla myös yrityksille rekrytointivaltti. Etätyö- ja

joustotyö voidaan nähdä myös kustannustehokkaana vaihtoehtona. Tulevaisuudessa kilpailukykyisimpiä firmoja ovat ne, jotka eivät sido toimintaansa kalliisiin rakennuksiin. Useimmiten riittäisi, että annetaan ihmisille nykytekniikan luomat mahdollisuudet työskennellä ajasta ja paikasta riippumattomasti.

Haastattelun lopuksi haastan Rajavartiolaitoksen osallistumaan ensi vuonna kansalliseen etätyöpäivään!

laitoksen pitkät etäisyydet, joten jo työturvallisuudenkin nimissä tämä on suositeltavaa. Esimerkiksi Puolustusvoimilla etätyömahdollisuudet ovat

LÄHTEET

www.ulapland.fi
www.iltalehti.fi

TermoIns Oy
Tainionkoskentie 1 B, 55100 IMATRA
Puh. 020 7433 770
www.termoins.com

Valtimon Sähkötyö Oy

Teollisuustie 1, 75530 Nurmes
Puh. 013-450505, 0500-372823

Rauhallista Joulua!

POHJOIS-KARJALAN SAIRAANHOITO-
JA SOSIAALIPALVELUJEN KUNTAYHTYMÄ
Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu
p. 013 1711, www.pkssk.fi

Porokylänkatu 18
75530 Nurmes
Puh. (013) 480 019
045 8966 501

Muovitehdas ABSO Oy

Kuljettajankatu 7-9, 20780 Kaarina
Puh. 02 284 4700

Trusted partner of the
world's best brands.
www.global-blue.com

Hyvää Joulua! Wanhan Kalevan Baari

Kainuuntie 24 SUOMUSSALMI
Puh. 04577 325 990

● A-OIKEUDET ● VEIKKAUS

www.taigakaluste.fi

PÄÄLUOTTAMUSMIES KIERROKSELLA VARTIOLENTOLAIVUEESSA

RAJATURVALLISUUSUNIONI RY:N PÄÄLUOTTAMUSMIES JOUNI KURTTILA TEKI YHDESSÄ VARTIOLENTOLAIVUEEN LUOTTAMUSMIES JUHA SANKALAN KANSSA KIERROKSEN VARTIOLENTOLAIVUEEN ESIKUNNASSA SEKÄ TUKIKOHDISSA HELSINGISSÄ, TURUSSA JA ROVANIEMELLÄ 4.-6.11.2014.

TEKSTI JA KUVAT **JUHA SANKALA**

Esikunnassa ja tukikohdissa pääluottamusmiehelle esitelty vartiolen-
tolai-
vuen toiminta ja keskustelut henkilöstön
kanssa toivat Jouni Kurttilalle käsityk-
sen siitä, mitä vartiolen-
tolai-
vueessa
tehdään.

Kurtti-
la kertoi laivueen henkilöstölle ajankoh-
taisia asioita säästöistä, mahdollisista lomau-
tuksista sekä sotilaseläkkeestä. Positiivista on

toistaiseksi vielä se, että sotilaseläkkeestä ei ole
tehty päätöksiä suuntaan tai toiseen. Kierroksella
syntyi eniten keskustelua virkaehtosopimusrik-
komuksista, lentotoimintakäsikirjan määräyk-
sistä työvuorojen pituudesta ja lepoajoista sekä
SuperPuma-helikopterin miehistökokoonpanon
muutoksesta.

Pääluottamusmies pääsi tutustumaan
vartiolen-
tolai-
vueen eri työtehtäviin ja niiden
sisältöön sekä toimintaympäristöön. Turussa
osallistuttiin päivystysmiehistön harjoituslen-

nelle, jossa harjoiteltiin vinssausta partioveneen
kanssa, maastolaskuja sekä helikopterin tutkalla
suoritettava huonon sään lähestyminen kohteelle
merialueella.

Johtopäätöksenä kierroksesta voi todeta tuki-
kohtien henkilöstön olevan monessa suhteessa
eri mieltä vartiolen-
tolai-
vuetta koskevista asioista
kuin mitä laivueen johto ja sen tekemät päätök-
set. Vartiolen-
tolai-
vueen tekemisiin päätöksiin ei ole
otettu tarpeeksi huomioon kokeneiden operatiivi-
sen henkilöstön mielipiteitä ja ajatuksia.

RTU:N PURJEHDUS- JA KULTTUURI- MATKA **KREIKAN KOSILLE**

RAJATURVALLISUUSUNIONI JÄRJESTÄÄ JÄSENILLEEN PURJEHDUS- JA
KULTTUURIMATKAN KREIKAN KOSILLE TOUKOKUUSSA 2015. TULE ROHKEASTI
MESSIIN! ET TARVITSE OSALLISTUMISEEN MERIPUOLENKOKEMUSTA,
SILLÄ REISSU ON SAMALLA OPINTOMATKA PURJEHDUKSEN SALOIHIN,
MERENKULKUUN SEKÄ TUTUSTUMISTA PAIKALLISEEN KULTTUURIIN JA
NÄHTÄVYYKSIIN.

Lähtö on lauantaina 16.5.2015 aamulla
Helsingistä (Finnairin suora lento
Helsinki – Kos) ja paluu on lauantaina
23.5.2015 illalla Helsinkiin (Finnairin
suora lento Kos – Helsinki).
Varaamme kolme n. 46 jalkaista purjevenettä.

HUVUDFÖRTROENDEMANNEN **PÅ** **BESÖK** I BEVAKNINGSFLYGDIVISIONEN

GRÄNSSÄKERHETSUNIONENS HUVUDFÖRTROENDEMAN JOUNI KURTTILA BESÖKTE TILLSAMMANS MED BEVAKNINGSFLYGDIVISIONENS FÖRTROENDEMAN JUHA SANKALA BEVAKNINGSFLYGDIVISIONENS STAB SAMT BASERNA I HELSINGFORS, ÅBO OCH ROVANIEMI 4-6.11.2014

TEXT OCH BILD **JUHA SANKALA**

Efter att på staben och vid baserna förevisat bevakningsflygdivisionens verksamhet för huvudförtroendemannen Jouni Kurttila fick han en bättre bild av vad man gör i bevakningsflygdivision. Man ordnade även ett diskussionstillfälle för personalen.

Kurttila berättade för flygdivisionens personal om aktuella ärenden som inbesparningar, eventu-

ella permitteringar och militärpension. Tills vidare ser man positivt på att det varken gjorts beslut hit eller dit om militärpension. Under rundturen blev det mest diskussion om kollektivavtalen, flygverksamhethandboken och bestämmelser om arbetsturens längd samt vilotider och förändringar i SuperPumans bemanning.

Huvudförtroendemannen bekantades sig med de olika arbetsuppgifterna inom bevakningsflygdivision och deras innehåll och verksamhetsområde. I Åbo deltog man även i en övningsflygning

där man tränade vinschande till patrullbåt, landade i terrängen och utförde radarinstrumentflygning i dåligt väder på sjöområde till ett mål.

En sammanfattning från rundan är att flygbasernas personal är i många frågor av annan åsikt än flygdivisions ledning och deras beslut i ärenden som berör bevakningsflygdivision. Beslut som gjorts i bevakningsflygdivision har inte i tillräcklig mån tagit i beaktande erfaren operativ personal åsikter och synvinklar.

Veneissä on kahden hengen hytit kahdeksalle. Tutustumme Kosin lähialueeseen ja Dodekanesian saaristoon. Käymme myös Turkin puolella tarkastamassa rajamuodollisuudet.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset viimeistään tammikuun loppuun mennessä pekka.salonen@rtu.fi tai 040 581 3022. Nopeat syövä hitaat mutta uudet lähtijät ovat etusijalla! Myös naiset ovat tietenkin tervetulleita.

HUOM! Kustannusarvio/jäsen: Lennot 400€. Vuokrakulut + ruokakulut 200–300€. Kustannukset tarkentuvat joulukuussa.

Matkasta vastaa allekirjoittanut yhdessä RTU:n kanssa. Veneissä on mukana kipparit +1

kokeneempi merellisen puolen kaveri. Kippareina veneissä toimii Pekka Salonen, Samppa Mattila ja Eero Ahonen.

Terveisin Pekka Salonen

KOHDETIETOJA

<http://www.aurinkomatkat.fi/kreikka/kosin-saari>

<http://fi.wikipedia.org/wiki/Kos>

<http://mondo.fi/kreikka/yllatysten-saari>

<http://www.rantapallo.fi/kreikka/kos/>

TOINEN TARINA **ALKAA**

TOINEN **PÄÄTTY**

TOINEN TARINA ALKAA, KUN FINAVIA PÄÄTTI NOPEUTETULLA AIKATAULULLAAN LAAJENTAA TERMINAALIRAKENNUKSIJAAN JA KIITORATOJAAN LEKO1 RAKENNUKSEN SUUNTAAN, JOSSA MAJAPAIKKAANSA OLI PITÄNYT SUOMENLAHDEN MERIVARTIOSTON RIKOSTORJUNTAYKSIKKÖ JO MUUTAMAN VUODEN AJAN. 2013 LOPPUPUOLELLA TULIKIN MELKO KIIRE TOIMIA VIEKÖ PUSKUTRAKTORI MENNESSÄÄN MUKANAAN MYÖS VIRKAMIEHET, KUN LÄHTÖVALO VAIHTUU VIHREÄKSI TYÖMIEHILLE, JOLLEI LÖYDY AJOISSA UUSIA TILOJA MISSÄ TOIMIA.

TEKSTI JA KUVA **PASI KERKKÄNEN**

Nopealla toiminnalla uusia vaihtoehtoja väistämistiloiksi löytyikin Helsinki Vantaan lentoaseman läheisyydestä kolme erillistä kokonaisuutta, joista yksi pudotettiin pois heti tarjoukset saavutettuaan vastaanottajat. Näin ollen kaksi eri tilaa jäi finaalirundille. Toinen näistä tiloista sijaitsikin jo vanhoille Rito-miehille tutulla Rahtitiellä ja toinen Toimintakeskuksen (TOKE) 4 kerroksessa. Harkintojen jälkeen Token tilat voitti, joten sinne siis. Tulevan muuton ajankohdaksi tuli 25.8.2014. Kiirettä piti, että tilat saatiin rempattua kuosiin ja miehet tavaroineen muuttaa sisään. Hommassa onnistuttiin ja uusi aika voi alkaa.

Toinen tarina päättyi, kun osa yksikön reippaista ukkeleista sai idean järjestää kuniakkaat läksiäiset hyvin palvelleista työtiloista. Eipähän se ollutkaan helppoa tuo juhlien järjestäminen, se saatiin pian huomata.

PLAN A oli erittäin hyvä henkilökunnan mielestä ja sai paljon kannatusta. Suunnitelmaksi oli järjestää Leko1 valtavan kokoisessa vanhassa lentokonehallissa isot juhlat johon oli tarkoitus kutsua mukaan myös Rajatarkastusosaston henkilökuntaa. Tämähän oli itsestään selvyyttä, kun saman Leko1 rakennuksen 2 kerroksessa oli tilat Rajatarkastusosaston tukiosalla. Rajaturvallisuus Unionin Suomenlahden osastokin oli valmis tukemaan noin hyvältä kuulostavaa suunnitelmaa.

Plan A korkeakulttuuri kliimaksi oli ollut suuren suosion portteja kolkutteleva lähes paikkakuntalainen musisointiyhtye PAINKILLER vahvistettuna Voice of Finlandista tutulla Jussi Karilla. Kulinaristeille oli ajateltu järjestää vanhanajan possupeijaiset ja eiköhän tuo hyvin

palvellut Leko1 kiuas olisi antanut vielä sotureille mäkivät lähtölöylyt. Tietenkään unohtamatta muuta oheistoimintaa, jotka olisi ollut kasvomaalauksesta köysilaskeutumiseen. Joku kaveri oli lupautunut tuomaan halliin jopa urheilullisen autonsa jättääkseen vanhan hallin lattiaan omat puumerkinsä. Sisätila burnout rules. Mikä sitten esti? Finnairille kävi koko suunnitelma pienen pienellä ehdolla. Alkoholia ei olisi saanut nauttia edes nekään virkamiehet, jotka eivät olisi jättänyt puumerkkejä autoillaan hallin lattiaan. Turvatarkastelulla alueella ei saanut nauttia siis

Juhlat alkoivat perinteisesti rauhallisesti jututellen ja muistellen suuria seikkailuja vanhojen toimitilojen aikaan odotellen samalla tilaisuuteen esiintymään lupautunutta stand-up komiikan kuningasta Patrosen Mattia. Tuoko kone Matin vai ei? Kyllä toi ja ajoissa toikin. Hetkisen tutustuttuaan yleisönsä aloitti Matti hulvattoman tarinoinnin. Kerrankin joku sai puhua yksinään eikä kukaan keskeyttänyt. Mukava oli huomata, että Matti ei antanut kovinkaan paljon piiskaa jutuissaan vaikka sitä hieman ennakkohuhuissa pelättiin. Esitys oli loistava ja taisi jokunen sen

taltioidakin jälkisukupolville. Söikö Matti esityksen jälkeen makkaran ennen kuin tähti vietiin lentokoneelle takaisin jää vielä selvitettäväksi. Tämä oli sitä Hit and Run muotoista toimintaa. KIITOS MATTI!

Juhlissa ei unohdettu yksikön perinteisiin kuuluvaa esittelyä itsestään, kun saapuu uutena yksikköön. Matin esityksen jälkeen oli Malmstenin ”Jori” Ericin, Mäntyniemen Teemun aka Ketosen ja uusvanha Pursi-aisen ”Purtsi” Pasin vuoro pitää puhetta. Kaksi ensin mainittua oli ohjeistettu pitämään illan aikana oikein

kunnon spekaakkelit. Ketonen & Myllyrinteen ja tietovisailujen jälkeen tunnetaan nämä soturit jo huomattavasti paremmin. Tähän juhlaan saatiin taloudellista tukea niin työnantajalta sekä Unionin osastolta. Kiitos iso sellainen kuuluu tukea antaneille osapuolille.

MITÄ TULEVAISUUDESSA SIIS JÄLKIPUHE

PLAN A olisi ollut erittäin kiinnostavaa järjestää eikä olisi ollut missään nimessä mahdotonta. Yksikön ideana on heittää pallo yhteisesti Osaston ja yksikön henkilökunnalle. Miltä kuulostaisi yhteiset kekkerit? Olisiko tässä omalla Unionin osastolla vetovastuu halukkuutta?

lainkaan alkoholia. Arvokkaat hyvästijätöt Lekolle ei ole mitään ilman Marskin ryppyä. Henkilöstö ymmärsi yskän ja haluttiin juhlat. Nyt sitten äkkiä suunnitteluun PLAN B

PLAN B olikin sitten pienempi muotoiset kinerit. Lentokenttää läheltä löytyviä tiloja ei isolle henkilömäärälle vaan ole, joten juhlista tuli sitten Rito-yksikön omat juhlat. Tila löytyi Technopolis-Vantaan saunatiloista. Tilahan oli jo tuttu entuudestaan edellisistä illanistujaisista. Nyt toimi jopa sauna ja poreallas. Tilat ovat hyvät ja käyttökelpoiset pienempiin tilaisuuksiin. Aikaa juhlille varattiin 17:00-24:00. Juhlisiin ei tarvinnut tuoda itse muuta kuin ne Marsin rypyt tai Sheriffit, koska hyvin asiansa hoitanut järjestelyvastaavat olivat tilanneet ruoat Technopoliksen puolelta.

EVP-HENKILÖSTÖN TAPAAMINEN KOTKASSA 8.10.2014

ASEMAN PÄÄLLIKKÖ TOMMI SALOPELTO TAPASI ENTISEN KOTKASSA PALVELLEEN MERIVARTIJAN KAUPUNGILLA. HERROJEN KESKEN TULI PUHEEKSI, ETTEI OLLUT TULLUT KÄYTYÄ POOKINMÄELLÄ SITTEN ELÄKKEELLE JÄÄNNIN. TOMMI ESITTI VÄLITTÖMÄSTI KUTSUN TULLA KÄYMÄÄN. TÄSTÄ HERÄSI KUITENKIN AJATUS KUTSUA ELÄKKEELLE PÄÄSSEITÄ LAAJEMMINKIN PÄIVITTÄMÄÄN TIETONSA SIITÄ, MILLAISTA ON MERIVARTIJAN TYÖ JA MILLAINEN TYÖANTAJA RAJAVARTIOLAITOS NYKYÄÄN ON.

TEKSTI **TOMMI KARPPI**
KUVAT **SATU SAARIVUORI**

Homma jatkui niin, että ruvettiin porukassa muistelemaan, että ketäs tässä Kotkan alueen asemilla on ajansaantossa ehtinyt palvella. Aivoriihen tuotoksena saatiin lähes 60 kutsuttavan nimilista.

Kutsut lähetettiin ja tapahtumapäivänä 8.10.2014 paikalle saapui 20 entistä merivartiomiestä ja naista. Osa paikalle saapuneista asuu Kotkassa ja heitä tapaa useammin, mutta saavuttiin paikalle pitemmästäkin matkasta. Osa oli päässyt eläkkeelle vasta hiljattain, osa taas ehtinyt nauttia eläkepäivistä jo pidempään. Vanhin osallistujista oli Viljo Terkki, joka oli täyttänyt kunnioitettavat 80 vuotta. Hyvävoimaisia olivat kuitenkin kaikki.

Pienen maisemien katselun ja esittäytymisen jälkeen aseman valvomossa vaihdeltiin kuulumisia puolin ja toisin. Tilaisuudessa vallitsi välitön tunnelma ja tuntui, että juttu jatkui siitä mihin vuosia sitten jäätiin. Rupattelutuokion keskeytti päällikön katsaus merivartioston tämänhetkisestä tilanteesta. Sitä keräännyttiin kuulemaan aseman luokkatilaan. Aihe kiinnosti kuulijoita ja päällikkö sai vastailta tuon tuosta kysymyksiä. EVP konemestari Markku Kahri oli ottanut mukaansa valokuvia, joiden tapahtumia muisteltiin. Yhdessä kuvassa suurta, pohjakosketuksen saanutta Confidante nimistä huvialusta pumpataan Haapasaaren laituriin. Toisessa kuvassa kiitoreki on kääntynyt katolle ja syttynyt palamaan. Jäljellä jäi vain hiiltynyt teräsrunko.

Nälkä yllätti jossain vaiheessa, joten siirryimme syömään aseman emännän valmistamaa lohikeittoa. Kenenkään ei tarvinnut maksaa ruokaansa itse, sillä Rajaturvallisuusunioni ja Päällystöliitto olivat sponsorineet päivän järjestelyjä. Kiitokset vain avokätisyydestä

molemmille henkilöstöjärjestöille.

Uudet veneet tietysti kiinnostivat kaikkia, joten niitä oli päästävänä kokeilemaan. Niinpä lähdimme kolmella uudella partioveneellä (Haapasaaren, Kotka ja Hurpun) kohti Haapasaarta. Emännän leipomat täytekakut pakkasimme mukaan. Keliä oli jo mennessä jonkin verran. Vauhtia täytyi passaila, jotta kakut saatiin ehjinä perille. Koeajon perusteella voitiin todeta, että veneet ovat parantuneet vuosien varrella, merivartiomiehethän ovat aina olleet Rautaa!

Haapasaarella juotiin kakkukahvit ja katseltiin paikkoja. Haapasaaresta eläkkeelle jäänyt Jukka Autio huomasi, että puinen vesilämpömittarin suojakotelo löytyi samalta paikalta komeron hyllyltä kuin hänen palvellessaan Haapasaarella. Siinä se oli ollut ainakin vuodesta 1991 saakka. Hyväksi koettuja asioita ei pidä mennä muuttelamaan.

Päällikkö Tommi Salopelto lausui loppusanat kahvitilaisuuden jälkeen, ennen kotimatalle lähtöä. Eläkeläisten puolesta kiitoksen tilaisuuden järjestämisestä lausui tilaisuuden nestori Viljo Terkki. Hän kertoi, että mukana ollaan, jos kutsu toistamiseen tulee. Uskon, että hän myös todella tarkoitti sitä.

Jäljellä oli kotimatka. Tuuli oli entisestään yltynyt. Matka sujui kuitenkin hyvin, olihan meillä varustamon tuuli.

Vieraiden jo lähdettyä kukin tahoilleen, juttelimme vielä työkavereiden kanssa päivästä. Kaikki olivat yhtä mieltä siitä, että päivä onnistunut ja mieleenpainuva. Mukava olisi ollut pidempäänkin kuunnella huikeita merivartiotarinoita vuosien varrelta.

VIERAILULLA POHJOIS-KARJALAN RAJAVARTIOSTOSSA

RAJATURVALLISUUSUNIONIN PUHEENJOHTAJA ERKKI HIRVONSALO JA PÄÄLUOTTAMUSMIES JOUNI KURTTILA VIERAILIVAT POHJOIS-KARJALAN RAJAVARTIOSTOSSA 20.-23.10.2014 VÄLISENÄ AIKANA. PUHEENJOHTAJAN JA PÄÄLUOTTAMUSMIEHEN ISÄNTINÄ MATKASSA OLIVAT POHJOIS-KARJALAN RAJAN HENKILÖSTÖYHDISTYKSEN PUHEENJOHTAJA TOMI STRANDMAN JA UUNITUORE POHJOIS-KARJALAN RAJAVARTIOSTON RTU:N LUOTTAMUSMIES HEIKKI TIIPPANA.

TEKSTI **HEIKKI TIIPPANA**

KUVAT **MARKO PARVIAINEN, TOMI STRANDMAN JA HEIKKI TIIPPANA**

Vierailun aikana kierrettiin Pohjois-Karjalan rajavartioston kaikki rajavartioasemat (Tohmajärvi, Ilomantsi, Lieksa), Niiralan rajatarkastusasema ja rajavartioston esikunta Onttolassa. Kierroksella tavattiin RTU:n jäsenistöä sekä rajavartioston muita työntekijöitä.

Vierailu alkoi maanantaina 20.10.2014 rapsakassa talvisäässä. Ensimmäisenä päivänä vieraat tutustuivat Niiralan kansainväliseen rajanylityspaikkaan ja henkilöstöön. Tiistai-iltana oli vuorossa Tohmajärven rajavartioasema ja valvonta-alue, jossa testattiin puheenjohtajan ja pääluottamusmiehen fyysinen kunto. Vieraat pääsivät koirapartion matkaan ja tarkastivat rajamerkki III/113 - III/99 välisen rajaosuuden. Tiistai-iltapäivällä vieraat siirtyivät Ilomantsin rajavartioasemalle. Keskiviikkona matka jatkui EU:n itäisimmän pisteen kautta Lieksan rajavartioasemalle. Kenttäkierros päättyi torstaina Pohjois-Karjalan rajavartioston esikuntaan. Vieraat tapasivat Pohjois-Karjalan rajavartioston komentajan, eversti Olli Lampisen. Tapaamisessa, joka oli järjestetty Onttolan rajasotilaskotiin, keskusteltiin kenttäkierroksella esiin tulleista asioista. Keskustelu komentajan kanssa sujui hyvässä hengessä

ja tapaaminen koettiin hyväksi keinoksi pitää yllä yhteyttä henkilöstön ja työnantajan välillä.

Kenttäkierroksen aikana kaikissa työpisteissä järjestettiin infotilaisuus/illanvietto RTU:n jäsenistölle, missä puheenjohtaja ja pääluottamusmies kertoivat ajankohtaisista asioista. Eniten RTU:n jäsenistössä herätti kysymyksiä ja keskustelua mahdolliset tulevat lomautukset ja sotilaselä-

tävät ja niistä saatava korvaus antoivat aihetta kysymyksille. Kierroksen aikana tuli selväksi, että sotilaseläkejärjestelmästä on suunnitteilla monta eri vaihtoehtoa. Eläkejärjestelmästä ei ole tehty vielä mitään päätöksiä tai ratkaisuja. RTU:n vahva kanta on, että nykyjärjestelmä säilytetään. RTU on mukana sotilaseläkejärjestelmän suunnittelussa/ neuvotteluissa ja RTU kulkee eläkeasiassa puo-

Puheenjohtaja Erkki Hirvonsalo puhumassa Ilomantsin rajavartioaseman henkilöstölle.

kejärjestelmän tulevaisuus. Myös ensivasteteh-

lustusvoimien "peesissä". Mahdollisista tulevista lomautuksista RTU:n edustajat ovat keskustelleet RVL:n johdon kanssa, mutta mitään päätöksiä/ ratkaisuja ei ole vielä tehty.

Lokakuun 2014 alussa tehtävänsä aloittanut luottamusmies Heikki Tiippana sai tuhdin tietopakettin vierailun aikana edunvalvonnasta RVL:ssa RTU:n puheenjohtajalta ja pääluottamusmieheltä. Kiitokset vieraille ja vierailuun osallistuneille! Tästä on hyvä jatkaa!

Lieksan rajavartioaseman väki kuuntelee Hirvonsaloa tarkkaavaisena RASTI koulutuksen ohessa.

**Iloa ja terveyttä
aktiivi-ikään!**

Mitä paremmin huolehdit kaverisi hyvinvoinnista, sitä iloisempaa ja pidempään se elää.

Kaikki koirasi terveydestä – yhdellä käynnillä!

Uudessa aktiivi-ikäisen koiran terveystarkastuksessa teemme nelijalkaiselle ystävällesi kattavan yleistutkimuksen ja käymme läpi rokotukset, ravitsemuksen sekä tarvittavan loishäätölääkityksen koko vuodeksi.

**VARAA
AIKA!**
animagi.fi

**Olethan muistanut
uusia vuosittaisen
kenneluskärokkotteen?**

Sinua palvelee 32 Animagi- pieneläinlääkäriasemaa ympäri Suomen:

HAMINA, HAUKIPUDAS, HELSINKI, HÄMEENLINNA, JYVÄSKYLÄ, JÄRVENPÄÄ, KERAVA, KIIMINKI, KOUVOLA, LAPPEENRANTA, LOHJA, MUURAME, MÄNTSÄLÄ, NAANTALI, NURMIJÄRVI, OULU, PIRKKALA, SALO, SEINÄJOKI, TAMPERE, VANTAA

Animagi

Ihmisen kokoinen eläinlääkäriasema

animagi.fi

Lue miten ja missä haluat

Turun Sanomat tuo sinulle parasta paikallista sisältöä: uutisista hyötytietoon, ilmiöistä menovinkeihin – tarjouksia unohtamatta.

Valitse, miten ja missä Turun Sanomasi luet.

Turun Sanomat on perinteinen paperinen lukupaketti kotiin kannettuna. Ota verkossa osoitteeksi **ts.fi** ja näet päivän kiinnostavimmat uutiset ja keskustelut.

TS Digilehteä luet tietokoneella, iPadilla, iPhoneella tai androidlaitteella.

TS mobiili täydentää aamun uutispakettia.

Lue **m.ts.fi** pitkin päivää.

Turun Sanomat | **ts.fi**

tilaa.ts.fi tai soita (02) 269 3400 arkisin 8.15–16.30

RAJAMIESHENKI OSA 2/2

EDELLISESSÄ OSASSA (RAJAVIESTI 2/2014) PUREUDUTTIIN RAJAMIESHENGEN HISTORIAAN. TÄSSÄ OSASSA KÄSITELLÄÄN RAJAMIESHENGEN NYKYTILAA. HAASTATTELUIDEN JA KYSELYIDEN PERUSTEELLA ARVIOITUNA RAJAMIESHENGEN NYKYTILASSA OLISI PARANTAMISEN VARAA.

TEKSTI JA KUVAT **OLLI RANUA**

Kooste Rajaviesti-lehden alkuvuodesta tehdyn kyselyn vastauksista löytyy tästä artikkelista. Rajamiehiltä ja -naisilta kysyttiin mitä heidän mielestä rajamieshenki on, kuinka se ilmenee vai onko sitä ylipäättään? Vastauksia pyydettiin myös kuinka rajamieshenkeä voisi kehittää paremmaksi.

Voisi karrikoidusti sanoa, että erilaisia vastauksia tuli lähes yhtä monta kuin oli vastaajia. Muutamat asiat kuitenkin vastauksissa toistuivat.

Osa vastauksista oli niin monitahoisia ja perusteltuja, että voi varmuudella sanoa asiaa mietityn jo pitemmän aikaa. Rajamieshengen tila siis askarruttaa ympäri Suomea.

MITÄ RAJAMIESHENKI MIELESTÄSI ON?

”Rajamieshenki on yhteishenkeä, toisesta välittämistä, toveruutta ja yhdenvertaisuutta. Ylpeyttä yhteisestä työstä.”

”Rajamieshenki on erityistä, vain Rajavartiolaitoksen viitekehyksessä toteutuvaa yhteisöllisyyttä. Rajamieshengessä on kaikkia rajavartiomiehiä yhdistäviä valtakunnallisia ominaispiirteitä, jotka johtuvat esim. laitoksen historiasta, koulutuksesta, normeista ja organisaation symboleista (virka-asusteet, virka-ajoneuvot, graafinen ilme jne.). Rajamieshenki muodostuu kuitenkin erilaiseksi jokaisessa työyhteisössä, riippuen siitä, millaiseksi paikallinen kulttuuri vuosien ja vuosikymmenten kuluessa erilaisten persoonien toiminnan tuloksena on muovautunut. Me siis kaikki luomme omalla toiminnallamme elävää rajamieshenkeä. Rajamieshenkeä voi myös muuttaa, jolloin erityisesti johtajien rooli korostuu. Henkilöstön kannalta olisi toivottavaa, että muutos olisi aina kohti parempaa ja ihmistä lähempänä olevaa yhteisöllisyyttä. Työyhteisöjen lisäksi myös henkilöstöryhmien välillä on edelleen eroavaisuuksia siinä, mikä käsitetään

rajamieshengeksi, ja miten rajamieshenki näkyy päivittäisessä toiminnassa. Upseerit ovat sosiaalistuneet kadettikoulun organisaatiokulttuuriin, ja rajavartijat omien työyksiköidensä pienryhmien organisaatiokulttuureihin. Kuilu näiden kahden välillä on vielä tänäkin päivänä aivan liian iso. Johtajat ja henkilöstö eivät jaa samaa organisaatiokulttuuripohjaa, eli arvoja ja perusoletuksia. Mitä ylemmäs organisaatiohierarkiassa mennään, sitä kauemmas välittömästä ja tasa-arvoisesta vuorovaikutuksesta loitotaan. Meidän pitäisi muistaa, että meitä erottaa ainoastaan työjärjestysten määräämät tehtävät. Ihmisinä ja työkavereina me olemme kaikki samalla viivalla. On korkea aika unohtaa teennäiset henkilöstöryhmien väliset raja-aidat, ja alkaa käyttäytymään sen mukaisesti.”

”Työilmapiiri, jossa arvostetaan parhaansa tekemistä ja näytetään se tavalla tai toisella. Rajamieshenki syntyy siitä, että kaikilla on oma arvostettu paikkansa työyhteisössä.”

”Yhdessä ja myös omaehtoisesti tekemistä ilman ainaista muistuttamista. Pidetään kunnossa yhteiset tilat, varusteet, koneet ja laitteet jne. Autat ja tarjoat apua, vaikkei sitä pyydetä tai edes tarvita. Olet vilpittömästi kiinnostunut työkaverista ja maltat kuunnella mitä hänellä on kerrottavana, sekä pidät yksityiset asiat ominasi, kun niitä sitten kuulet.”

”Työkaverista välittämistä.”

”Sotilasvirassa olevien henki, joka varmaan

vaihtelee paikan mukaan. Tuntuma, että mitä ylemmäksi mennään, sitä fanaattisempi. Sekä hyvässä, että huonossa mielessä. Nimi mielestäni vanhanaikainen ja luo yksipuolisen kuvan. Voisi olla esim. Rajavartiolaitoksen tai rajojen henki tms.”

”Yhteishenkeä.”

”Se on pelkkä myytti ja korulause. Olen ollut RVL:n palveluksessa kohta 32 vuotta. Ns. rajamieshenkeä on ehkä ollut joskus aikaisemmin, kun on ollut huonommat työolot ja palkkaus ja esimiesten mielivalta voimissaan. Tulen taloon vuonna -82 ja hengestä on kyllä herrat juhlapuheissaan puhuneet, mutta en itse kyseistä henkeä ole huomannut. Mutta jos sillä tarkoitetaan toisten (työkavereiden) auttamista, huomioonottamista ja toisen arvostamista, niin sellaista kyllä

on minun palveluspaikoissa kyllä esiintynyt. Mutta samoissa palveluspaikoissa on myös esiintynyt edellä mainittujen asioiden kielteiset puolet. Siviilityöpaikoilla on ihan samat asiat kyseessä. Meillä vain herrat on keksineet hienon sanan normaalille hyvän työilmapiirin ilmenemis- muodolle. Haluavat luoda jotakin yhteishenkeä kulien kanssa. Upseerit kyllä ajavat pääsääntöisesti omia etujaan häikäilemättömästi.”

”Minusta rajamieshenki on Suomen edun mukaista, saumatonta yhdessä tekemistä, jossa kaveria ei jätetä.”

MITEN RAJAMIESHENKI ILMENEE TYÖPAIKALLASI/ VALTAKUNNALLISESTI? VAI ONKO SITÄ?

”Hurtilla huumorilla ja pilke silmäkulmassa voi kuittailla työkaverille!”

”Ehkä RVL:n urheiluturnauksissa, jossa sotilasvirassa olevat tapaavat/kilpailevat. Omalla työpaikalla on mielestäni hyvä henki, siihen on vaikuttanut ihmisten osallistuminen, aktiivisuus, huumorintaju. Varmaan myös se, että emme ole liian suuri tai pieni yksikkö.”

”Yhteispelinä tehtävien hoidossa.”

”Kyllä sitä vielä on, mutta se on katoamassa kasvavien yksiköiden myötä. Enää ei tunneta kaikkia työkavereita niin hyvin ja siten ei synny samanlaista koko työporukan toista tulevaa henkeä. Enemmänkin pienempiä porukoita, joissa toki samanlaista henkeä esiintyy. Oman työn arvostuksen puute heikentää myös toisten arvostusta. Osin oman työn arvostuksen hiipuminen johtuu työnantajan antamista signaaleista ja koko yhteiskunnassa vallitsevasta ilmapiiristä.”

”Nykyisin on liikaa selkään puukotusta ja muunnellun totuuden puhumista.”

”Isoilla rajanylityspaikoilla kaikkein kouriintuntuvin rajamieshenki on pienryhmissä. Mitä isompiin ryhmiin mennään, sitä valjummaksi rajamieshenki muuttuu. Rajatarkastusryhmätkin ovat jo liian suuria erinomaisen yhteishengen luomiseen, jolloin ryhmiin muodostuu alakulttuureita. Olivatpa ne sitten kimppekäytöisiä, tai kurssikavereita, niin se oma, samanhenkisten porukka, etsitään. Tässä onkin haastetta rajatarkastusasemien henkilöstölle nyt ja tulevaisuudessa. Miten saadaan porukka tuntemaan yhteenkuuluvuuden tunnetta, kun uusissa kaistatarkastuskopeissa henkilöstö on sosiaalisesti eristyksissä, voimatta juurikaan vaikuttaa omaan työn tekemiseen. Ja tämän lisäksi ulkoiset tekijät lisäävät yhä enemmän työnkuormaa. Sosiaalinen kanssakäynti ja kuulumisten vaihto rajoittuu pahimmillaan ainoastaan työmatkoille, tai niihin aina väheneviin yhteisiin tapaamisiin työajan ulkopuolella. Valitettavasti kotikeskeinen yksilökeskeisyys ajaa kehityksessä yhteisöllisyyden edelle myös vapaa-ajalla. Mikäpä siis neuvoksi? Jokaisen rajamiehen tulisi vastata tähän haasteeseen.”

”Hyvää rajamieshenkeä on olemassa ja se ilmenee pienissä arjen asioissa. Jokaisella on oikeus omiin tunteisiin, mutta kaikkien kanssa on tultava toimeen. Rajavartiomiehen työnkuva on mullistunut aivan täysin siitä, mitä se oli vaikkapa 1990-luvun alussa, eikä vain osaamisen suhteen, vaan myös maailma on muuttunut. Työyksiköiden koko on kasvanut, samoin ikäerot ja erot maailmankatsomuksessa. Jo pelkästään eri aikakausien erilainen käsitys huumorista tuo toisinaan oman haasteensa arkiaskareisiin, puhumattakaan vanhempien kollegoiden kokemuksen mukanaan tuoman seesteisyyden tulkitsemisesta passiiviseksi vastarinnaksi nuorten innokkuudelle. Onhan siinä rajamieshengelle haastetta.”

”Omassa työympäristössäni arvostetaan rajamiesten työtä. Rajamiehet arvostavat myös omaa työtään. Nämä lisäävät myönteistä rajamieshenkeä.”

”Eipä sitä juurikaan enää ole ja käskemällä se ei tule. Jokaisen tulisi katsoa peiliin ja miettiä olenko minä kasvattamassa vai tuhoamassa rajamieshenkeä omalla käytökselläni ja esimerkillä. Hengen luominen vaatii työtä, se ei tule itsestään.”

KUINKA RAJAMIESHENKEÄ VOISI MIELESTÄSI KEHITTÄÄ/PARANTAA?

”Arvojohtajuudessa kaikki lähtee ylhäältä. RVLE:n virkamiesten on näytettävä esimerkkiä, ja hallintoyksiköiden on seurattava perässä. Useimmiten asia henkilöityy avainasemassa oleviin johtajiin. Työyksiköissä asia on keskimääräistä paremmin, mutta ei vielä ihannetasolla. Johtajien on kuvitettava alas kuvitteellisista norsunluutorneistaan, ja palveltava työyhteisöään ihmisen tasolta. Oman itsensä avaaminen työyhteisölle on varmasti vaikeaa, mutta he ansaitsevat sen. Myös RVLE:n ylimmän johdon ja hallintoyksiköiden johdon on osoitettava, että he arvostavat henkilöstöä ja sen ammattitaitoa. Tämä näkyy konkreettisesti eri vierailu- ja tarkastusmatkoilla. Toivon, että RVLE:n päällikkö edes yhden kerran kyselisi henkilöstöltä kuulumisia, ja sitä, miten jatkuvasti kasvavan rajanylitysliikenteen keskellä jaksetaan, sen sijaan, että käännetään katse muualle, ja ainoa vuorovaikutus toteutuu jälkikäteen sähköpostin välityksellä. Sähköpostissa puututaan, kuten aina ennenkin, ulkoiseen siisteyteen.”

”Järjestämällä yksiköiden yhteisiä tapahtumia. Urheilukilpailuja, illanviettoja yms. Yksilötasolla kukin voisi yrittää ottaa toiset paremmin huomioon.”

”Ulottaa sitä myös siviileihin, ottaa heidät huomioon ja esim. kehittää heille myös omia/yhteisiä turnauksia. Huom! Kaikki ei tarvitse olla kilpaurheilua, vaan osallistumista, hengen kohotusta! Lisäksi tasapuolinen mahdollisuus jokaisella käyttää RVLE:n yhteisiä tiloja, kuntosaleja yms. ja kannustamalla ihmisiä kanssakäymisiin/tutustumaan rajan paikkoihin liikkeussaan eri puolella Suomea, esim. loman yhteydessä.”

”Yt-toiminnan korostamisella RVLE:n kaikissa toiminnoissa, lisäksi ammattilypeyttä pitäisi nostaa, tällä tarkoitan oman työn arvostamista sekä oman ammattitaidon arvostamista RVLE:n tehtävissä.”

”Pitäisi lopettaa politikointi, eikä jauhaa, p**kaa toisista selän takana.”

”Esimiehet esimerkillään, Rajamiestä johdetaan edestä! Upseerit lopettaisivat maan tavan eli rohuamisen, minulle kaikki nyt ja heti meiningin!”

”Hyvä työilmapiiri ja yhteisöllisyys luovat edellytykset operatiiviselle toiminnalle. Jopa työnantajaa luulisi kiinnostavan kovat tilastot. Mitä tiiviimmin henkilöstö on sitoutettu työyhteisöön, sitä parempaa tulosta se tekee. Erityisesti suurilla rajanylityspaikoilla tarvitaan työyhteisöjen oman aktiivisuuden lisäksi työnantajan tukea ja resursseja yhteisöllisyyden uudelleenrakentamiseen. Esimerkiksi meillä lähes kaikki voitava on jo tehty. On kokeiltu ja tullaan kokeilemaan erilaisia työputkimalleja, työaikamalleja ja työn vaihteluvuutta. Kehitetään tyhy-toimintaa, ja palkitaan henkilöstöä onnistumisista. Otetaan henkilöstö mukaan aseman suunnittelu- ja päätöksente-

kotyöhön. Edistetään avointa ja tasa-arvoista työpaikkaa. Valitettavasti resurssit työyksiköissä ovat nopeasti loppuun kalutut, eikä nykytilaa kyetä enää kehittämään ilman RVLE:n lisäpanostusta henkilöstön hyvinvointiin.”

”RVLE:en ei tunnu vielääkään mahtuvan tarpeeksi vapaita ajatuksia, ajattelua, pohdintaa ja erimielisyyttä? Vanhat sotilasjohtajat eivät erimielisyyttä sulata mutta uudet kyllä, sillä heilläkin on paljon uusia ja hyviä ”mullistavia” ideoita.”

”Rajamieshenkeä kohottaisi entisestään palkkauksen kehittäminen vastaamaan paremmin työpanosta. Rajamieshenkeä kannattaa vaalia myös ottamalla paremmin huomioon ja kyselemällä työntekijöiden kuulumisia. Myös myönteistä palautetta tai kannustusta tarvitaan. Ura-suunnittelu tulisi ulottaa jokaiseen työntekijään. Kenraalin työ on yhtä tärkeä kuin merivartijan tai automaattipastajan. Yhteistyötä lisää ja kaikki mukaan toiminnan kehittämiseen työyksiköissä!”

”Rajavartiolaitos on teknisesti hyvinkin nykyaikainen ja yrittää kehittyä edelleen, sekä pitää yllä suorituskyykyään koko ajan kasvavien kustannustehokkuuspaineiden alla. Silti se pitää ilmeisen vahvasti kiinni perinteistä ja väittäisinkin, että yksi perinteinen valtakunnallinen rajamieshengen ilmentymä on pysyvän virkasuhteen tarjoaminen. Ei kukaan väitä, että kyse on puhtaasti laitoksen johdon hyväntahtoisuudesta, mutta asiat voisivat olla toisinkin, kuten on eräällä toisella sisäministeriön hallinnonalaan kuuluvalla organisaatiolla. Liiton toiminnalta odotamme erityistä panostamista rajamieshenkiseen ja tasa-arvoiseen jäsenen asioiden hoitamiseen, johon kuuluu myös oman toiminnan objektiivinen arviointi. Tuntuu vähän siltä, että siinä missä edustajiemme tehtävä joskus miellettiin suorastaan kunniakkaaksi hommaksi, niin nykyisin siitä on tullut enempi vähempi sylkykuppina toimimista ja asioita alkaa olla jo aivan liikaa, sekä liian monimutkaisia oman toimen ohella hyvin hoidettaviksi. Rajamieshenki auttaa tässäkin asiassa eli jos ollaan avoimia jäsenistön suuntaan, niin jäsenistö voi olla suureksi avuksi vähintään tukemalla ja mm. avaamalla keskusteluja työpaikoilla hankalista aiheista. Hyvä kello kauas kuuluu ja tuskin siitä työntäjän suuntaan haittaa on, jos esiinnyimme yhtenäisenä joukkona.”

”Luottamus on yksi tärkeimmistä, mutta se kun on kadonnut, niin kuinka sen siten löytää? Matkat ja retket auttavat yhteenkuuluvuuden luomisessa, mutta se ei ole pysyvää. Yhteenkuuluvuus täytyy luoda työpaikoilla ja kaikkien tulee olla siinä työssä mukana.”

”Laitoksen tulisi vaalia perinteitä ja luoda uusia vuosien varrella. Länsisuomen merivartioston kymmenenvuotisjuhlan yhteydessä tehtiin säälitävää työtä. Järjestettiin juhlat joillekin kutsuvieraille Turussa mutta ei millään tavalla huomioitu asiaa niitten osalta jotka hoitivat tunnollisesti hommansa sinäkin päivänä. Tuona päivänä olisi

ollut kohtuullista suorittaa vähintään seuraavat toimenpiteet: 1) Liputus länsisuomen jokaisessa toimipisteessä juhlan kunniaksi, 2) Henkilökunnan ”kavittelu” onnistuneen uuden vartioston kunniaksi ja 3) Komentajan tervehdys ja kiitos henkilöstölle intranettiin vartioston merkkipäivän johdosta. Tällä olisi saavutettu se hyöty, että koko henkilöstölle olisi viestitetty että asia on juhlimisen arvoinen, työnantaja muistaa työntekijöitä ja oltaisiin luotu käsitys että puhalletaan samaan hiileen. Säällittävällä toiminnalla viesti oli kuitenkin täysin eri luokkaa. Maailmalla samantapaiset laitokset hoitavat asiat tyylikkäästi ja jämäkästi. Synnyttävät kunnioitusta niitä kohtaan jotka tekevät tärkeitä töitä. Työntekijät ovat ylpeitä työstään ja organisaation perinteistä. Pieniä asioita mutta minun mielestä hyvin tärkeitä. . .”

”Olisiko strategisella johdolla jotain muuta viestiä henkilöstölle? Jotain sellaista, joka edesauttaisi RVL:n arvojen toteutumista?”

PÄÄTELMÄ

Rajaviesti –lehden tekemän kyselyn ja aiemmin vuosien varrella tehtyjen haastattelujen perusteella rajamieshengen parantamiskeinoiksi nousi muutama asia ylitse muiden. Virkamiesetiikan, työssä viihtyvyyden sekä oman työn arvostamisen kehittäminen koettiin tärkeiksi kulmakiviksi, kun puhutaan rajamieshengen vankan perustuksen rakentamisesta.

Johtamisen kehittäminen koettiin useasta suusta ehkäpä keskeisimmäksi rajamieshengen parantamiskeinoiksi.

Näiden lisäksi koko laitoksen yhteisiä tapahtumia pidetään tärkeinä rajamieshengen nostattajina. Tullilla on koko laitoksen henkilökunnalle yhteiset kesä- ja talvikisat. Tästä voisi myös Rajavartiolaitos ottaa oppia.

VIRKAMIESETIIKKA HUKASSA?

Luutnantti Lauri Perälän Pro gradu -tutkielma Maanpuolustuskorkeakoulusta vuodelta 2011 (Eksistentiaalis-fenomenologinen haastattelututkimus rajavartiomiehen ammattietiikasta) käsittelee paitsi etiikkaa, myös moraalialia ja arvoja. Perälä kirjoittaa mm. seuraavaa:

”Valtionhallinnossa ammattietiikasta käytetään termiä virkamiesetiikka. Eettiset periaatteet saavat moraalisen määrittelynsä laissa ja laki on ensisijainen ammattietiikan suhteen. Virkamiesetiikka on kuitenkin enemmän, kuin pelkästään lain mukaisen tai sen vastaisen toiminnan määrittelymistä. Lait, joilta puuttuu eettinen pohja, eivät ole kestäviä. Laki asettaakin ainoastaan reunaehdot virkamieseettiselle toiminnalle. Se määrittää

tason, mitä virkamiehen on ammatissaan vähintään noudatettava. Mikäli tasoa ei saavuteta, johtaa toiminta paljastuessaan rangaistukseen ja muihin ei-toivottuihin seurauksiin. Mikäli toiminta on korkeampitasoisista kuin laki vaatii, lähestytään ammattieettistä ihannetta.”

Mikä on rajamiesten ammatti- eli virkamiesetiikan taso nykyisin? Verrattuna vaikkapa 1980-luvulle, eli ennen kuin passintarkastus tuli Rajavartiolaitokseen. Jos ja ilmeisesti kun se on huonontunut noista ajoista, niin voisi myös kysyä miksi? Vaikutus rajamieshenkeen on monen mielestä kiistaton, mutta täytyy muistaa että suurimman osan kohdalla virkamiesetiikka lienee oikeinkin hyvässä kunnossa.

Aiemmin rajamiehet työskentelivät pääosin maastossa ja merillä. Työnkuva on monella kuitenkin muuttunut radikaalisti. Varsinkin kiire ja pakkotahisuus eivät anna kovin paljoa liikkumavaraa, jotta oma työ olisi mahdollista tehdä mielekkääksi. Tyydytään kiireessä liian usein siihen minimiin, jolloin työ alkaa taatusti maistumaan pitemmän päälle puulta. Sen jälkeen seuraukset heijastuvat paitsi omaan viihtyvyyteen ja työn suorittamiseen, myös laajemmassa mittakaavassa työpaikan sisäiseen henkeen. Mikäli ”ongelma” koetaan laajemmalti ja se jatkuu

pitkään, vaikutukset ovat väistämättömiä jopa rajamieshenkeen.

Vanhan sananlaskun mukaan: ”Jos teet ainoastaan sen mitä sinulta vaaditaan, olet orja. Mutta jos teet enemmän, olet vapaa.”

Työn suorittamisen tason lasku heijastuu väistämättä myös virkamiesetiikkaan. Jos mennään minimillä, laatu on huonoa ja olo on varmasti kuin ”orjalla”.

Myös oman työn arvostus kulkee käsi kädessä edellä mainittujen asioiden kanssa. Jos et arvosta omaa työtäsi, niin on suuri vaara, että eivät sitä muutkaan arvosta.

ENNEN JA NYT

Maailma on muuttunut hurjasti viime vuosikymmeninä myös johtamisen näkökulmasta. Vanhoilla käskytyksimethodilla voi saada enemmän hallaa aikaiseksi kuin hyvää. Seuraa usein vasta-

reaktio, mikäli käytetyt metodit ovat vanhanlaisia ja huonoja, vaikka tarkoitus hyvä ja oikea olisikin. Varsinkin kollektiivirangaistukset koetaan simputuksena. Henkilökohtaista henkilöstön johtamista arvostetaan. Ei niinkään se mitä sanot, vaan miten.

Vaikka valitettavasti jotkut ovat edelleen sitä mieltä että töihin ei tulla viihtymään, onneksi suurin osa ymmärtää nyky-yhteiskunnan ja rajamiesten työn tuomat haasteet entiseen verrattuna. Uusi aika ja uudet kujeet.

”Vanhoina hyvinä päivinä” vapaaehtoiset eroamiset ennen eläkeikää olivat harvinaisia. Nykyään vakituisesta virasta erotaan myös Rajavartiolaitoksessa varsin usein. Voisi lakonisesti todeta, että mieluummin niin, kuin että odotetaan tylsistyneinä eläkeikää. Jos yksilö viihtyy työssään ja arvostaa omaa työtään, koko yhteisö voittaa. Mutta jos ei viihdy ja arvosta, löytyy vain häviöjää.

Toisaalta tarpeeksi vahvat persoonat voivat lähes yksin myrkyttää koko työyhteisön ilmiin. Tällöin pelkkä muutaman ihmisen peiliin katsominen voisi auttaa ratkaisevasti. Ongelmat ovat kyllä usein monitahoisempia ja harvoin näin yksinkertaisia. Ja tällaiset ongelmat toisaalta vaikuttavat yleensä pienempään kokonaisuuteen, harvoin valtakunnallisesti.

Syy ja seuraus on vaikea todeta. Vielä vaikeampaa on saada laiva kääntymään, eli keksiä parannuskeinot. Johtamisella ja esimerkiksi lienee kuitenkin suurin yksittäinen mahdollisuus vaikuttaa rajamieshenkeen joko positiivisesti tai negatiivisesti.

SUMMA SUMMARUM

Näissä kahdessa Rajaviesti-lehden artikkelissa on etsitty vastauksia muun muassa seuraaviin kysymyksiin:

Mitä rajamieshenki on? Koska rajamieshenki on ollut hyvä? Miksi rajamieshenki oli tuolloin hyvä? Koska rajamieshengen on koettu olleen huonon? Miksi rajamieshenki on tuolloin ollut huono? Kuinka rajamieshenkeä voisi parantaa?

Edellä mainituille kysymyksille vastauksia hakiessa löytyi useita tapoja parantaa nykyistä rajamieshenkeä. Mutta kuten arvata saattoi, yhtä viisasten kiveä ei ole. Rajamieshenkeä voi varmasti kuitenkin kohentaa - mikäli näin oikeasti halutaan tehdä. Se vaatii kuitenkin määrätietoisien sarjan tekoja ja asioita. Suurimpaan osaan näistä me kaikki voimme vaikuttaa - tai olla vaikuttamatta. Alaiset ja esimiehet ovat tässä asiassa samassa veneessä.

Rajamieshenki kiinnostaa Rajavartiolaitoksessa työskenteleviä. Ja vaikka rajamieshenki hieman hukassa tuntuu olevankin, niin onneksi työpaikoilla on kuitenkin pääosin hyvä henki!

MERITURVA

PYSY PINNALLA!

Meriturvan yksiköt tarjoavat korkealaatuista turvallisuuskoulutusta ammattitaitoisten kouluttajien johdolla. Ota yhteyttä, niin suunnitellaan yhdessä ryhmällesi sopiva koulutuskokonaisuus!

Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus
puh. 019 - 2876 600 • www.meriturva.fi

HELSINGISTÄ TALLINNAAN.

Suomalaisella m/s Finlandialla kaksi päivittäistä lähtöä
Helsingistä Tallinnaan. Lisätiedot ja matkavaraukset
eckeroline.fi

Bonusta matkoista
ja laivaostoksista.

eckeroline.fi

ECKERÖ LINE

MEYER TURKU
SHIPYARD 1737

www.meyerturku.fi

ASIANAJOTOIMISTO MARSALA

MARKO MARSALA
asianajaja

Mäkelänkatu 2 C
00500 HELSINKI
050 5424 180
fax 09 694 0346
marko.marsala@marsala.fi

KUHMON PYÖRÄ JA PIENKONE

Kainuuntie 95, Kuhmo
Puh. 0400 537 065
Korjaamo puh. 0400 383 575

MJK Transport Oy

Varsapolku 18, Kajaani
Puh. 0500 282 009

TURVALLA TAPAHTUU

UUSI VARTIOLAIVA TURVA ALOITTI TOIMINTANSÄ KESÄLLÄ 2014. KÄYNNISSÄ ON MIELENKIINTOINEN SIIRTÄMÄÄIKÄ, JOLLOIN LAIVAN OMINAISUUKSIA JA LAITTEITA TESTATAAN KÄYTÄNNÖN TYÖSSÄ. SAMAAŒ AIKAAN LAIVALLA VIERAILEE TIHEÄÄŒ TAHTIIN ERI TAHOJA EDUSTAVIA HENKILÖITÄ JA RYHMIÄ. TÖITÄ LAIVAN KAHDELLA MIEHISTÖLLÄ RIITTÄÄ. RAJAVIESTI PÄÄSI TUTUSTUMAAN ULKOVARTIOLAIVAN ARKEEN.

TEKSTI JA KUVAT **SAMI HINTSALA**

Uuden ulkovartiolaivan käyttöönotto ajoittuu RVL:n 95-juhlavuoteen. Turva on ollut näyttävästi esillä niin sosiaalisessa mediassa kuin kesätapahtumissakin. Laivan hankintaa on juhlapuheissa perusteltu varautumisella Itämeren kasvavan liikenteen riskeihin. Laivaa käytetään pääasiassa rajavalvontaan, meripe-
lastukseen ja öljyntorjuntatehtäviin Itämerellä. Suunnittelussa on otettu huomioon mm. vaativat talvi- ja aallokko-olosuhteet sekä suuronnettomuustilanteet.

SIJOITUSPAIKKANA SUOMENLAHTI

UVL 10 - nimellä tunnettu hanke muuttui vartiolaiva Turvaksi elokuussa 2013, jolloin Rauman telakalla vietettiin nimijäisiä. Samassa kuussa tehtiin kaupat VL Tavista, joka poistui Iso-Britanniaan. Turva ei samaan laituriin enää mahdu vaan on parkissa Kirkkonummen Upinniemiessä.

yksityiskohta löytyy satama-altaasta aluksen vierestä. Veteen on laskettu VL Turvan oma parti-
ovene, joka on nimeltään Mesikkä. Nimi juontaa juurensa sota-ajan rajakenraali Erkki Raappanan lemmikkikarhupentuun, jonka kerrotaan olleen lempeä ja leikkisä, mutta tarvittaessa myös valpas

UUDEN SUKUPOLVEN LAIVA

Upinniemen sotasatamassa, harmaiden sotalusten keskeltä erottaa helposti sinivalkoisen Turvan. Turvan väritys on aiemmasta vihreästä selvästi poikkeava. Uusi väritys on RVL:n mukaan suunniteltu tukemaan työskentelyä avomerellä, kansainvälisessä toimintaympäristössä. Tätä kuvastaa myös laivan kyljessä isolla komeileva Coast Guard -teksti.

PERINTEET NÄKYVISSÄ

Vaikka laivaa on mainostettu uuden sukupolven alukseksi, ei perinteikään ole unohdettu. Perinteisiin viittaavat komentosillan tasolla oleva rajan oranssi raita ja karhupää -tunnus. Hauska

vahti.

Laivan messissä komeilee pitkä rivi vartiolaivoja seinäkuvissa. Kuvat havainnollistavat merivarti-
tionnin historiaa 1930 -luvulta tähän päivään. Uhkakuvat ovat vaihdelleet vuosikymmenten kuluessa pirtun salakuljetuksesta sotilaallisiin loukkauksiin ja merellisiin suuronnettomuuksiin.

”SUURI PÄIVÄ”

Tänään on miehistön vaihtopäivä. Käynnistymässä on myös RVL:n sukeltajien viiden päivän mittainen leiri VL Turvalla. Yhtä lämmin kuin on valaistus ja tunnelma messissä, on laivan päällikön komentajakapteeni Marko Aheriston tervetuloitovotus vieraille.

”Turvan tehtävä johto- ja tukialuksena on palvella vieraita parhaan kyvyn mukaan”, toteaa

Aheristo ja pyytää vastineeksi palautetta aluksen toimivuudesta leirin aikana.

“On suuri päivä kun näkee laivan oikeassa käytössä ja toiminnassa kaiken suunnittelun ja rakentamisen jälkeen”, sanoo päällikkö.

LÄHTÖKÄSKY

Sama on päällikön viesti myös lähtökäskyä odottavalle miehistölle: “Tällä kertaa tehtävänä on palvella ensisijaisesti sukellusleiriä”, Aheristo toteaa.

“Jos olosuhteet sallivat, tehdään myös omia juttuja eli harjoitellaan avomeripuumien ja työve-

neen laskemista ja käyttöä.”

Päällikkö muistuttaa myös tulevista vierailuista.

”Laivalle on tulossa huomenna vieraita, joiden kuljetus tapahtuu helikopterilla.”

HARJOITTELUA JA TESTAUSTA

Juttujen sukellusleirin vetäjän, Turvallisuuden konemiehen työskentelevän Mikael Sivurannan kanssa.

”Tarkoitus on siirtyä laivan mukana Upinniemien edustalle testaamaan laivan sukellusjärjestelmiä ja samalla hankkia sukeltajille erityinen kaasukoulutus”, kertoo Sivuranta.

”Toisaalta tavoitteena on tehdä laivan rungon tarkastussukelluksia ja harjoitella hydraulityökalujen käyttöä.” Uusi laiva on uusi myös sukeltajille.

KEITTIÖSSÄ

Muonälähetys on purettu porukalla uutuuttaan hohtaviin kylmiöihin. Käy ilmi, että tavaroiden siirtely kantamalla sisään on ollut poikkeuksellista. Normaalioloissa muonarullakko siirtyy suoraan keittiöön nosturilla. Laivan merivartija-kokki Mikko Kivelä esittelee mielellään keittiötiloja.

TILAT KOVASSA KÄYTÖSSÄ

Kivelä kertoo päässeensä osallistumaan laivan

keittiön tilojen ja tekniikan suunnitteluun. Ympäristöseikat on ainakin otettu huomioon, sillä pahvijätettä varten löytyy oma puristin! Pieniä säätöjäkin on jo jouduttu tekemään tai on parhaillaan tekeillä.

”Astiat pitää olla riittävän laadukkaita kovassa käytössä”, sanoo Mikko. Kokin toivelistalla on myös hellan ylle ripustettava erikoisteline keittiötyökaluja varten.

Kokille on tulossa kiireinen viikko. Ruokalista on laadittu sen mukaan, että kolme kertaa päivässä valmistuu ateria 30-40 miehelle. Mikko jaksaa kuitenkin hymyillä. Ja mikäs siinä kun koko ajan käy joku kehumassa! Ruokalistalla on tällä viikolla mm. paellaa, lohisoppaa, nakkia ja muusia.

LÄHTÖTUNNELMISSA

Yliperämies Sami Romanov kuuluttaa laivan lähtökäskyn. Pääsen seuraamaan laivan irrottamista komentosillalle. Ohjaamo tuntuu valtavan suurelta vaikka päällä on yövalaistus. Romanov kertoo, kuinka ennen liikkeelle lähtöä tehdään erilaisia testauksia. Piippauksia kuuluu sieltä täältä.

Paljon tekniikkaa tarkoittaa paljon yksityiskoh-
tia. Pieni vika saa isonkin laivan lähdön siirty-

mään. Vian selvittely jatkuu ainakin seuraavaan aamuun.

”Aluksella on menossa takuu-aika”, kertoo päällikkö Aheristo. Sinä aikana ilmenevät viat selvitetään tarkasti. Yksi monitoimilaivan ominaisuuksista ja haasteistakin on sen lukuisat eri järjestelmät.

HELIKOPTERIKANNELLA

”Laivan helikopterikansi toimii laskeutumisalustana, jota kautta merestä pelastettuja voidaan kuljettaa hoitoon ja turvaan” kertoilee laivan jyrkevällä etukannella merivartija-kansimies Hannu Ojala.

Matka kannelta aluksen kaksipaikkaiseen sairaalaan on lyhyt. Hoitoa tarvitseva voidaan siirtää hissillä suoraan kansitasolta helikopterikannelle.

”Uuden laivan keulakansi toimii myös helikoptereiden huoltoalustana. Pelastuskopterit voidaan tankata laivassa olevan kerosiinivaraston turvin joko ilmassa tai kannella”, kertoo Hannu ja näyttää samalla, millaisilla välineillä homma tapahtuu.

Laskeutuminen on tehty mahdollisimman helpoksi myös talviolosuhteissa. Kansi on lämmitetty ja pinta kumisen karhea.

”Kansi voidaan laajentaa isommille koptereille avaamalla reunassa olevat lisälevikkeet”, jatkaa Hannu.

”Osa toimii hydraulisesti, osa lasketaan käsipelillä.”

PELASTUSLUUKKUJA JA ÖLJYNTORJUNTAKALUSTOA

”Turva on tehty koviin olosuhteisiin ja erilaisia uhkia on onnettomuustilanteita silmällä pitäen”, vahvistaa aluksen toisena päällikkönä toimiva komentajakapteeni Tuomas Saarilehto.

”Ei ainoastaan helikopterikenttää vaan myös laivan kyljessä olevia pelastusluukkuja voidaan hyödyntää mahdollisessa suuronnettomuustilanteessa.” Luukut on sijoitettu riittävän alas, jotta merestä pelastaminen suoraan laivaan olisi mahdollista.

Eräs kasvava uhka on Itämeren vilkastuvassa liikenteessä tapahtuva öljy- tai kemikaalionnettomuus. Saarilehto havainnollistaa laivan messissä seisovan Turvan pienoismallin ääressä, millä tavalla aluksen ominaisuuksia pystytään hyödyntämään tällaisessa onnettomuudessa esim. mereen laskettavien puomien ja laivan mukana kulkevan työveneen avulla.

KOESUKELLUKSET

Sukeltajat eivät malta jäädä odottelemaan laivan liikkeelle lähtemistä vaan lähtevät iltauinille. Menen seuraamaan työskentelyä pimeään iltaan. Laivan tilavalle peräkannelle on purettu sukellus-

tarvikkeita ja miehet sonnustautuvat kumipukuihinsa. Pian ensimmäiset koesukellukset on tehty ja veden syvyys tarkistettu. Sukeltajat poseeraavat virkeinä uimapuvuissaan, vaikka pitkänmatkalaisilla päiviä on alkanut jo aamuyöstä!

KUNTOSALILLA JA SAUNASSA

Töiden päätteeksi on päästävä hikoilemaan

tavalla tai toisella. Turvalla voi käydä vaikka ensin kuntosalilla ja sen jälkeen saunassa. Kuntosalin puntit riittävät monen miehen nosteluun mutta aerobista liikuntaa kaipaava jää hiukan pulaan. Tällä hetkellä laivasta löytyy kuntopyörä.

”Juoksumatto on kuitenkin ollut toivelistalla”, kerrotaan saunan lauteilla, jonne sukeltaja ja miehistön jäsen toisensa perään kiipeää.

MAJOITUKSESSA

Sauna ja iltapala laivan keittiössä tekevät tehtävänsä. Seikkailen kahden hengen miehistöhyttiin, jossa yövyn yhdessä laivan järjestelmäsuunnittelija Jussi Sarjasen kanssa. Hytti vetää vertoja risteilyaluksen majoitustiloille vessoineen ja työpöytineen. Laivan lähdön tänä päivänä estänyt vika on työllistänyt myös Jussia, joten uni on paikallaan.

AAMUPALALLA

Huolto- ja korjaustoimet laivalla jatkuvat. Samaan aikaan odotetaan uusia vieraita. Sukeltajat jatkavat harjoituksiaan ja miehistö hajautuu tehtäviinsä. Jään seuraamaan kun kokki kattaa pöytään juhla-astioita päivän vierailua varten.

Turvan miehistöille käyttöönottovuosi on ollut kiireistä aikaa. Samaan aikaan kun uutta laivaa on testattu ja koeajettu, on osallistuttu koulutuksiin, tapahtumiin ja näytöksiin. Vieraita on riittänyt tasavallan presidentistä lähtien. Juhlapuheiden jälkeen lienee paikallaan kääntää katseet miehistön arkeen ja vaativaan työhön uudella aluksella.

HANKKEEN HISTORIAA

2009 Hallitus esitti ulkovartiolaivahankkeeseen 57 miljoonan euron tilausvaltuutta

2010 Toteutettiin hankkeen konsepti- ja esisuunnittelu sekä kilpailutus

2011 Tarjouskilpailun voittajaksi valittiin STX Finland Oy:n Rauman telakka. Hankintasopimus allekirjoitettiin 21.12.

2012 Tuotantoprosessi käynnistyi
22.10.2012

2013 Laivan nimenanto ja kastetilaisuus
2.8.2013 Rauman telakalla

2014 Laivan luovutus
Rajavartiolaitykselle 9.5.
ja laivan käyttöönotto
24.6.

MUITA LUKUJA

3 apuvenettä
7-10 päivän työrupeamat/miehistö
14-18 hengen miehis-

tö ml. 2-4 sukeltajaa
17,4 m leveä
18+ solmun nopeus
42 hengen majoituskyky
80 cm vahvan teräsjään murtokyky
95,9 m pitkä
97 miljoonan euron hankintakustannukset
100 tonnin hätähinauskyky
200 m³ tankki kemikaaleille
300+ päivää vuodessa liikkeellä
350 m² takakansi
400 hengen evakuointitilat
1000 m³ öljynkeräystankit
12000 kw motorit (diesel ja nesteytetty maakaasu eli LNG)
3 000 000 arvioitua käyttökustannukset vuodessa

TILOJA JA KALUSTOA

Sairaala

Helikopterikenttä ja tankkausalusta
Työkansi
Komentosilta
Ilmavalvontatutka
Kaasu- ja kemikaalitorjunta
Laboratoriot
Ruoripotkurijärjestelmä ja ohjailupotkuri
Avomeriöljyntorjuntalaitteisto myös talviolosuhteisiin
Vedenalaisetsintä
Palontorjuntakalusto
Operaatio- ja johtokeskus
Vaurionkestävyys

Säilötila eli putka

TIESITKÖ ETTÄ,

- Laivan nimikilpailuun lähetettiin 1358 ehdotusta!
- Laivan kummina toimii sisäministeri Päivi Räsänen

TIETOLÄHTEET

<http://www.raja.fi/uvl10>

2007 Partanen, Pohjonen, Tuunainen.
E.J.Raappana - Rajan ja sodan kenraali

www.furuno.fi

Furuno Finland toivottaa tunnelmallista joulua Rajaviestin lukijoille!

Valvontaratkaisuja maalle ja merelle

Johtavan tutkavalmistajan luotettavat ja kustannustehokkaat
valvontaratkaisut viranomaisille

FURUNO FINLAND OY

TARKASTA JÄSENMAKSU PALKKAERITTELYSTÄSI

PALKKAJÄRJESTELMÄN VAIHTUESSA ON ILMENNYT ONGELMIA TYÖNANTAJAN PUOLELTA JA JOILTAKIN JÄSENILTÄ ON LIITON JÄSENMAKSUPERINTÄ LOPPUNUT TYÖSUHTEEN TAI TEHTÄVÄN MUUTTUESSA. JOS JÄSENMAKSUA EI OLE PERITTY, OTA YHTEYTTÄ RTU:N TOIMISTOON TOIMISTO@RTU.FI TAI P.(09) 148 5824

ILMOITUKSET VIRKA- JA MUISTA VAPAISTA

Muistathan ilmoittaa RTU:n toimistoon jäädessäsi työttömäksi,

äitiys- opinto- vuorottelu- tai muulle vapaalle, sekä siirtyessäsi ulkomaille töihin.

ILMOITUS ELÄKKEELLE JÄÄNNISTÄ

Palvelusajan täytyttyä erotessasi Rajavartiolaitoksen palveluksesta, muista ilmoittaa siitä myös RTU:n toimistoon.

Sinulla on mahdollisuus jatkaa Rajaturvallisuusunionin seniorijäsenenä, mutta työttömyyskassasta on kuitenkin erottava kirjallisesti. Lisätietoa saat www.rtu.fi tai RTU:n toimistolta p. (09)148 5824 tai toimisto@rtu.fi

ARA JA DINGO SAIVAT SANKARIKOIRA-ARVON

SANKARIKOIRA® ON KENNELLIITON REKISTERÖITY TAVARAMERKKI. KENNELLIITTO MYÖNTÄÄ VUOSITTAIN SANKARIKOIRAN ARVONIMIÄ KOIRILLE, JOTKA OVAT MERKITTÄVÄSTI VAIKUTTANEET SIIHEN, ETTÄ YKSI TAI USEAMPI IHMISHENKI ON PELASTUNUT.

TEKSTILÄHDE WWW.RAJA.FI

Suomen Kennelliitto myönsi tänä vuonna 18 koiralle Sankarikoiran arvon. Joukossa on myös Pohjois-Karjalan rajavartioston virkakoira Dingo.

ARA

Saksanpaimenkoirauros Ara palvelee Vartiuksen rajavartioasemalla yhdessä ohjaajansa, ylitajavartija

Arvo Moilasan kanssa. Suomussalmella asuva parivaljakko on osallistunut useisiin henkilöetsintöihin viime vuosina.

Rajavartiolaitoksen saksanpaimenkoira Ara pelasti pahoin kylmettyneen ja eksyneen. Hälytys kadonneesta henkilöstä annettiin rajavartiostolle myöhään talvisena iltana vuoden 2014 alussa. Olosuhteet olivat liian hankalat etsinnän toteuttamiseksi ilman koira. Ara sai vainun miehestä ja löysi tämän yli 12 tuntia katoamisen jälkeen. Mies ei reagoanut enää ääneen eikä valoon. Hän ei liikkunut ja oli likomärkä. Ara löysi miehen ajoissa ja hän pelastui.

DINGO

Saksanpaimenkoirauros Dingo palvelee Ilomantsin rajavartioasemalla yhdessä ohjaajansa, vanhempi rajavartija Jukka Eskelisen kanssa. Parivaljakko on osallistunut useampaan henkilöetsintään tänä vuonna ja löytänyt kesän 2014 aikana kolme kadonnutta henkilöä kolmessa eri tapauksessa. Henkilöt olivat olleet kateissa useita tunteja ja kadonneiden terveys oli vaarassa. Etsinnöissä oli mukana paljon henkilöstä sekä osassa etsinnöissä oli myös helikopteri. Poikkeuksellista tässä oli se, että etsinnät sattuivat samalle koirakolle ja kaikilla kerroilla henkilöt löytyivät.

Toukokuulle sattui kaksi etsintää. Molemmissa katoamistapauksissa henkilöillä oli sairaus, jonka johdosta selviytyminen maastosta omin voimin oli epätodennäköistä. Kolmas etsintätapausta sattui Dingolle heinäkuussa. Tuolloin marjastaja oli eksynyt seitsemän tunnin ajaksi kuumalle lakkasuolle ilman juotavaa. Dingo löysi hänet olosuhteisiin nähden hyvässä kunnossa.

Spu Ara ja Arvo Moilanen.

Senaatti-kiinteistöt toivottaa
hyvää joulua ja
onnellista uutta vuotta.

Tänä jouluna tuemme
Iceheartsin toimintaa
lasten hyväksi.

www.senaatti.fi

Metsä

YHTEINEN SÄVEL

Laadussa. Aikatauluissa.
Hinnoissa.

Esitteet • Lehdet • Lomakkeet
Kirjekuoret • Käsiohjelmat • Julisteet
Pääsyliput ja muut painotuotteet

KAJAANIN
KIRJAPAINO

KETTUKALLIONTIE 9A • 87100 KAJAANI • PUH (08) 6134 840

MERIVAIHTEET

Maahantuojat:

atoy

Ruukintie 7-9, 02330 Espoo, www.atoy.fi
Puh. (09) 6827 1, Faksi (09) 6827 305

AT-Marine Oy

Täyden palvelun talo
merenkulkijoille ja telakoille

Navigointi-, ja merenkulkulaitteet

•
Kommunikointilaitteet

•
Säiliömittauslaitteet ja
lastausvarret teollisuudelle

•
Erikoiselektroniikka-
laitteet puolustusvoimille

www.atmarine.fi

Vantaa p. (09) 5494 2600
Turku p. 0208 353400

Nopeakäyntisten 300 - 5000 kW
dieselmootoreiden huollot ja
peruskorjaukset, laivassa tai
Linnavuoressa

Patria

Patria Aviation Oy Diesel Engines
www.patria.fi

Valtuutettu MTU
huoltotoimittaja

RAJAVYÖHYKELUPAKÄYTÄNNÖN MUUTOKSET **ARVELUTTAVAT**

LOKAKUUN ALUSSA MUUTTUNUT RAJAVARTIOLAKI ON POIKINUT AIKAMOISEN RUMBAN RAJAVARTIOSTOJEN ESIKUNNISSA. NÄYTTÄÄ SILTÄ, ETTÄ ENITEN TULILINJALLE OVAT JOUTUNEET EVP-RAJAMIEHET, JOILLE ON MYÖNNETTY RAJAVYÖHYKELUJA AIKANAAN RAJAVARTIOSTON KIINTEISTÖJEN NAUTINTAOIKEUDEN PERUSTEELLA. MYÖS LUIPIEN MYÖNTÄMINEN TAPAHTUU YKSINOMAAN ESIKUNNAN JOHTOKESKUKSESSA, JOTEN TÄTÄ PALVELUA EI ENÄÄ SAA RAJAVARTIOASEMILTA.

TEKSTI JA KUVA JORMA SUMMANEN

Näyttää siltä, että Rajavartiolaitoksessa on liikaa juristeja. Tässä on mielestäni virkamiesten tasa-arvoisuuden tavoittelu mennyt liian pitkälle, sanoo evp-rajamies Reijo Kortelainen Lieksasta.

- Virkamiehet laitetaan Rajavartiolaitoksen oikeudellisen osaston mielestä rajavyyhykelain edessä tasa-arvoiseen asemaan muiden kansalaisten kanssa. Tämä on täysin kestävä ja käsittämätön peruste! Virkamiehellä on lain velvoittama valvontavastuu aina, myös loma- ja vapaa-aikoina. Häntä ei voi tämän vuoksi rinnastaa millään tavalla tavalliseen kansalaiseen.

Asiasta on myös omakohtaista kokemusta. Jäädessäni eläkkeelle vuoden 2008 alussa hain tunnollisesti rajavyyhykeluvan, kun kesäasuntoni sijaitsee lähellä rajan pintaa ja kalastuskunnan jäsenenä minulla on nautintaoikeus alueen kalavesiin, joista jonkinlainen osa on rajavyyhykkeellä. Tuolloin lupa myönnettiin viideksi vuodeksi ja se umpeutui keväällä 2013. Uudistin lupahakemukseni ja käytin perusteena tuota maanomistukseen perustuva nautintaoikeutta alueella. Lupa myönnettiin välittömästi viideksi vuodeksi, mutta muutettuna. Perusteeksi oli merkitty ”Pohjois-Karjalan rajavartioston kiinteistöjen nautintaoikeus”.

En asiaa enemmän miettinyt, ajattelin vain että voin poiketa joskus Kukonkalan majalla pyöräilylenkillä. Asian jatkonäytös tuli marraskuussa, kun sain rajatoimiston laatiman asiakirjan, jonka mukaan minulle myönnetty viiden vuoden lupa aiotaan peruuttaa ensi vuonna.

ONKO TURVASIELVITYS TARPEEN?

No en onneksi ole yksin tämän asian kanssa. Jo reilu kuukausi sitten soitti yksi entinen kollega, joka ihmetteli asiaa siitä näkökulmasta, että esikunnassa taitaa olla liikaa herroja. Hän oli hakenut nykyisten työtehtäviensä perusteella rajavyyhykelupaa. No se oli myönnetty tiukoin

rajauksin alueelle. Eniten häntä ihmetytti, että päätöksen teossa oli ollut peräti neljä virkamiestä ja sen myöntäjän paikalla oli allekirjoittajana rajatoimiston päällikkönä majuri.

- Eikö siellä esikunnassa ole mitään muuta tekemistä kun työllistävät toisensa. Eniten

minua ihmetyttää se, että minusta oli tehty myös turvaselvitys, olenko luotettava henkilö menemään töihin vyöhykkeelle ja hoitamaan lasteni metsäpalstaa, sanoo evp-mies, joka on toiminut rajavartiostossa mm. vartiopäällikkönä ja vartioupseerina parikymmentä vuotta samalla alueella.

Myös luvan käsittely netin kautta ja ennen kaikkea sen tulostaminen ei ollut ihan ongelmaton.

ILMAINEN RAJAVYÖHYKELURESERVI

Toinen kollega, joka myös oli saanut ilmoituksen luvan peruuttamisesta, ihmetteli tilannetta.

- Olen jopa tehnyt töitä eläkkeellä ollessani rajavartiostolle ja nyt tämän mukaan ei sitten ole mitään asiaa vyöhykkeelle. Mielestäni tässä asiassa ei ole ainakaan maalaisjärkeä käytetty, sillä hyvin moni eläkkeellä oleva liikkuu rajavyyhykkeen tuntumassa ja tekee havaintoja. Nyt kun raja on vähentänyt sivusuuntien rajavyyhytystä, olisi meissä eläkkeellä olevissa hyvä ilmainen reservi, joka ilmoittaisi aina jos jotakin epäilyttävää näkisi. Nyt tätä voimavaraa ei haluta hyödyntää, sanoo evp-mies.

Yhteenvetona voisin sanoa, että ei kenelläkään evp-miehistä ole sen kummempaa hinkua mennä rajavyyhykkeelle ja etenkin aivan rajan tuntumaan. Antaa nykyisten virkamiesten tehdä työnsä rauhassa. Tulee kuitenkin joskus tilanteita, että siellä tuntumassa moni liikkuu.

Työtehtävien puolesta aikaisemmin vyöhykkeellä liikkunut evp-mies kertoi aina ilmoittaneensa vartiolle, milloin meni vyöhykkeen puolelle ja milloin palasi, mutta ei kuulemma enää ilmoittele.

Maalaisjärjellä ajateltuna, myös veronmaksajan näkökulmasta, olisi erittäin tervetullutta ajattelua Rajavartiolaitoksessa, että jokaisella virkaväestöstä vapaalla partiomajalla viettäisi joku Rajavartiolaitoksen virkamies perheensä tai kaverinsa kanssa mahdollisimman paljon vapaa-aikaansa. Rajavartiolaitoksen evp-henkilöstöstä, se osa, joka vielä haluaa palata entiselle ”työmaalle”, on valvova silmä ilman toimivaltaa. Rajavyyhykeluvan peruuttaminen muuttaa aivan varmasti tämän porukan asenteet Rajavartiolaitos-vastaisiksi. Evp-henkilöstön ”valvova silmä” käy karsastamaan myös rajavyyhykkeen pinnassa liikuttaessa.

Kuka tässä voittaa ja kuka häviää, ei ainakaan veronmaksaja!

Tämäkö on rajamieshenkeä 2014!

Lukkoasema

G4S Lukkoasema Oy

Nuuskatu 9

87400 KAJAANI

Puh. (08) 626 050

www.g4s.fi

**Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!**

Heikki Ikävalko Oy

Varikkokuja 5 • 55100 Imatra
puh. 0400 453 107 • www.ikavalko.fi

- Teräsrakenteet ja peltityöt
- Peltikatot ja saneeraustyöt
- Sähköalantyyt
- Pienkonekorjaukset
- Pumppuhuolto

ELÄINTARVIKE Norppis Oy

Kanava-aukio 2, 55100 Imatra, puh. (05) 476 1154

- akvaariot, akvaariotarvikkeet
- lemmikkieläinten ruoat
- koir- ja kissatarvikkeet
- jysijä- ja lintutarvikkeet

**EUKANUBA®:
IAMS®:**

CANORAMA

Keskity olennaiseen.

www.canorama.fi

SUOMUSSALMEN

OSUUSPANKKI

www.op.fi

Keskuskatu 3, Suomussalmi

KUHMON

OSUUSPANKKI

email: kuhmon@op.fi

Koulukatu 10, 88900 Kuhmo

*Rauhallista Joulua
Kiitokset rajamiehille kuluneesta vuodesta*

kennel EVERGREY'S

www.evergreys.com

PL 1, 87101 Kajaani

p. 020 411 211

www.eltelnetworks.fi

**TURKU
REPAIR YARD**

BLRT GRUPP

TURKU REPAIR YARD LTD, Navirentie 21100 Naantali, Finland
tel.: +358 2 445 11, tel. 24h: +358 40 553 3491, www.turkurepairyard.com

LUOTTAMUS JA ORGANISAATION OIKEUDENMUKAISUUS

OLETKO AJATELLUT MIKÄ MERKITYS LUOTTAMUKSELLA ON? ELÄMME LUOTTAMUSYHTEISKUNNASSA. LÄHTÖKOHTANA ON, ETTÄ IHMISET LUOTTAVAT TOISIINSA. LUOTETAAN ASIOIDEN ETENEVÄN JA ETTÄ TAPAHTUMAT SEURAAVAT TOISIAAN. JOS LUOTTAMUSTA EI OLE, KUKAAN EI USKALLA TEHDÄ MITÄÄN, MIKÄÄN EI MUUTU EIVÄTKÄ ASIAT ETENE. TULEVAISUUTEEN EI SIIS TÄMÄN PERUSTEELLA VOI LUOTTA. TOISIN SANOEN SYNTYY NÄKYMÄTÖNTÄ KITKAA. IHMISTEN KANNALTA OLISI HYVÄ, JOS TÄMÄ KITKA OLISI MAHDOLLISIMMAN PIENI, SILLÄ SILLOIN ASIAT LUISTAVAT, EIKÄ ENERGIAA KULU AJATUKSIIN EPÄVARMUUKSIEN POISTAMISEKSI. JOKAISEN HENKISET RESURSSIT TAI VIIMEISTÄÄN AIKA ON RAJALLISTA. MUUTTUVASSA MAAILMASSA VAIN MUUTOS ON PYSYVÄÄ JA SIIHEN ON PARASTA SOPEUTUA.

TEKSTI JUSSI PASONEN

Luottamus on kuin ilmaa jota hengität, kukaan ei huomaa kun sitä on, mutta kun se puuttuu, kaikki huomavat. Luottamus syntyy kommunikaatiosta muiden ihmisten kanssa. Luottamus on tunne ja siihen voi vaikuttaa eri tavoin. On kannattavaa olla luottamuksen arvoinen ja pyrkiä synnyttämään luottamusta omilla toimilla, jotka syntyvät havainnoista ympäristöstä ja omista ajatuksista. Ajatukset johtavat siis lopulta teoksi. Luotettavuus syntyy juurikin teoista, jotka näkyvät muille.

Yrityksissä joissa luottamuksen taso on korkeampi kuin muissa yrityksissä, työntekijät ovat tuottavampia, paremman moraalien omaavia ja vaihtuvuus on alhaisempi. Tällaisissa organisaatioissa työntekijöiden usko johdon visioon on suurempi. Heillä on voimakas tunne yhteisestä tarkoituksesta, he työskentelevät yhdessä kohti tätä tarkoitusta. Yrityskulttuuri on suvaitsevä ja yhteistyö voimakkaasti arvostettu. Usein tällaisen yrityksen johtajat ovat enemmän opettajia, kuin tiukkaa kontrollia pitäviä.

Luottamusta voi tarkastella monilla eri tasoilla. Ylin taso on valtio. Elämme Suomessa universalissa kulttuurissa, jossa lain oletetaan olevan

missä ja mitä on tapahtunut ja kuka tekee. Tyypillistä partikularismi on Lähi-idässä. Luottamusta syntyy valtion ja kansalaisen välillä, kun käytös on

puolin ja toisin ennustettavaa. Luottamusta voidaan tarkastella myös toimialoittein tai organisaatiotasolla. Havainnolliseksi esimerkiksi luottamus tai sen puute näkyy pankkitoimialalla. Jos pankit eivät luota toisiinsa, raha ei liiku ja luottamuksen puute näkyy suoraan markkinakoroissa eli rahan hinnassa. Riskiasiakkaalle hinta on korkeampi. Luottamuksen puute siis maksaa!

Organisaatiotasolla luottamus voidaan jakaa ulkoiseen ja sisäiseen luottamukseen. Voidaan luottaa organisaation ulkopuolisten toimintaan, esimerkiksi toimittajiin. Sisäinen luottamus on organisaation sisäistä. Sisäinen luottamus on usein luottamista samalla organisaatiotasolla toimiin kollegoihin. Valtasuhteet kollegoiden välillä ovat usein samat. Toinen yksilön kannalta tärkeä suhde on luottamus esimieheen, jonka valta ei ole suhteiltaan samassa asemassa työntekijän kanssa. Esimiehellä on mahdollisuus käyttää

lähtökohtaisesti sama tapahtumien kontekstista riippumatta. Vastakohtana käsitteelle on partikularismi. Silloin lakia sovelletaan riippuen siitä,

työnantajan antamaa valtaa oikein, ja väärin. Esimiehen luottamus työntekijään on vallan näkökulmasta helpompi rakentaa, koska työntekijän

mahdollisuudet opportunistiseen käytökseen ovat vähäisemmät yleensä pienemmän vaikutusvallan vuoksi. Työntekijä siis antaa enemmän kuin esimies, luodessaan luottamukselliset välit esimieheen. Esimiehen näkökulmasta kysymys on enemmänkin siitä, voiko esimies luottaa alaisen kykyihin ja toimiin hoitaa tehtävänsä? Työnantaja voi minimoida riskin tiukan kontrollin avulla, valvomalla työsuoritusta alusta loppuun, mutta on muitakin

keinoja. Työnantajan on viisasta ottaa riski ja antaa työntekijälle vapauksia päättää työsuorituksistaan, koska se lisää työntekijän luottamusta ja antaa viestin siitä, että häneen luotetaan. Mitä työntekijä voi sitten tehdä epäluottamuksen hetkellä? Työpaikoilla epäluottamus ja pelko voivat johtaa työn tehottomuuteen, pois lähtemisiin työpaikasta tai valitusten tekemiseen. Lojaalin keino voi olla epäoikeuden kääntäminen mielessä oikeutetuksi. Miten tätä kahdenvälistä luottamusta voitaisiin rakentaa paremmaksi esimiehen ja työntekijän välillä, kun lähtökohdat eivät ole samalla viivalla?

Ihmisen luottaessa toiseen, hän investoi omat tunteensa luottamussuhteeseen. Siksi koetut pettymykset ovat usein katkeria. Esimiehen, että työntekijän tekemistä sitoumuksista tulee pitää tästä syystä kiinni. Kuten aiemmin todettiin työntekijän antavan enemmän luodessaan suhdetta, myös pettymykset ovat siksi suhteellisesti katkerampia. Esimiehen keinoja rakentaa luottamusta ovat toisten tunteiden kunnioittaminen, tuen ja ajan antaminen työntekijöille. Edellä mainittu voi näkyä esimerkiksi yhteisissä kokouksissa, joissa työntekijä saa tilaa ilmaista huolensa, asiansa ja tunteensa rakentavasti vailla pelkoa siitä, että tietoa käytetään hyväksi pahassa. Esimies voi antaa tukea näkemyksille, jolloin työntekijä voi tuntea itsensä kuulluksi ja olonsa turvalliseksi. Esimies luo luottamusta kommunikaatiolla. Työntekijä voi osoittaa reilua käytöstä esimiestään ja työkaveriinsa kohtaan suhtautumalla tehtäviin ja aikatauluihin joustavasti. Hän voi kannustaa itseään että muita hyvään suoritukseen ja välttää työn pienistä epämuksuista valittamista.

Ennen kaikkea luottamus syntyy ihmisten välisestä kommunikaatiosta ja käytöksestä. Luottamuksen perustaan kuuluu hyvä tahto ja hyvät aiheet. Silloin syntyy luottamusta siihen, ettei toinen käyttäydy tilanteen tullessa opportunistisesti eli toista tavalla tai toisella vahingoittaen. Hyvää tahtoa ja aikeita tulee ilmaista, koska kukaan ei ole toisen pään sisällä.

Ammatti-identiteetti edesauttaa luottamuksen syntymistä. Jos kaksi ihmistä on opiskellut saman tutkinnon, heidän voi olla helpompi luottaa toisiinsa, koska he tietävät mitä toisen voi olettaa osaavan. Esimies tarvitsee kompetenssia eli osaamista ja taitoja saadakseen alustensa arvostuksen. Jos esimies ei tiedä tai antaa väärää vastauksia, voiko häneen luottaa? Esimiesasema

tulee siis ansaita. Tiedot ja taidot liittyvät esimiehen auktoriteetin rakentamiseen samoin kuin hyvät aiheet ja tahto.

Esimies voi opettaa avoimesti, miten organisaatiossa asiat toimivat. Tämä luo läpinäkyvyyttä organisaatioon. Jos huomaa esimiehen salailevan jotain tai pitävän itsellään tärkeäksi koettua tietoa herää kysymyksiä siitä, miksi hän toimii näin? Aikooko hän tulevaisuudessa käyttää tietoa hyväkseen ja minkä kustannuksella, sillä tieto on valtaa. Konkreettisesti kädet selän takana tai kädet ja jalat ristissä oleva henkilön voi tulkita käyttäytymisen perusteella sulkeutuvaksi tai vetäytyväksi. Kädet pöydällä ei salailla. On hyvä osoittaa olevansa avoin, myös muutoin kuin sanoin.

Johdonmukaisuus luo ennustettavuutta tulevaan. "Näissä tilanteissa toimitaan näin". Ympäristö, jossa virheistä rangaistaan, ei tue oppimista. Virheistä tulee oppia ja innovaatioita tulee rohkaista. Tiukkalinjaisessa organisaatiossa tarvitaan ripaus partikularismia, sillä muuten ei pärjää. Organisaatiota voi kohdata käsitteenä ns. "Luova tuho", vain uudistajat voivat menestyvät. Toimintamallit tulevat olla johdonmukaisuuden lisäksi oikeudenmukaisia, jotta ne tukevat luottamuksen olemassaoloa.

ORGANISAATION OIKEUDENMUKAISUUS

Luottamus liittyy läheisesti organisaation oikeudenmukaisuuteen. Työntekijä antaa panoksensa ja mitä hän saa työnantajalta tästä panoksesta? Tätä suhteellista panosta työntekijä vertaa kollegoihinsa ja kokee oikeudenmukaisuutta, jos panos vastaa odotettua saamista. Jos odotettu saaminen ei toteudu, siitä voi seurata epäluottamusta. Organisaatioissa yhdenvertaisuutta pyritään pitämään yllä luottamusta herättävällä HR-politiikalla (human resources). Ennalta päätettyjä toimia ovat työn eri vaatuvuustasot, palkat, mahdollisuus koulutukseen, avoimet haut, nimetykset ja niin edelleen. Avoimesta luottamusta herättävistä toimista ja toiminnasta organisaatiossa seuraa oikeudenmukaisuuden ja luottamuksen tunne. Tämä oikeudenmukaisuuden tunne perustuu jokaisen omiin havaintoihin, joita yksilö tekee omassa rajoittuneessa todellisuudessaan. Jokaisen oma todellisuus, konteksti, johtaa omanlaisiin tulkintoihin ja siksi on perusteltua olla avoin, jotta tämä katsontakanta laajenisi organisaatiossa yhteiseksi näkemykseksi. Samalla kun toimitaan näin, lyödään paine toimia oikein. Edellä mainittua panoksien ja saatavien tuotosten suhdetta kutsutaan oikeudenmukaisuuden jakautumiseksi organisaatiossa.

Oikeudenmukaisuuteen ja sen jakautumiseen liittyy prosesseja, jotka toisinaan ovat edellä mainittua jakautumista tärkeämpiä. Oikeudenmukainen prosessi voi olla hyväksytty, vaikka lopputulos ei olisikaan täysin oikeudenmukai-

seksi tunnettu, jolloin siis annetut panokset eivät vastaa oletettua saamista. Jotta prosessi voisi olla oikeudenmukaiseksi havaittu, se edellyttää prosessin ja siihen liittyvien asioiden läpinäkyvyyttä. Oikeudenmukaisuuden tunnetta voi parantaa, jos työntekijä voi ilmaista itseään prosessiin liittyen, vaikka prosessin lopputulos ei olisikaan aivan oikein. Tästä voi lisääntyä myös työntekijän tunne olla arvostettu omassa työyhteisössään siitä huolimatta, että kaikki ei ole mennyt oikein. Työntekijän mielenilmaukset hyödyttävät organisaatiota ja näistä tulisi ottaa opiksi, koska mielenilmaukset kertovat, onko organisaation tasoilla luottamusta vai ei.

LÄHTEET

Adams J (1965). Inequity in social exchange , in Berkowitz L, Advances in experimental Psychology, vol. 2, pp 267-299, Academic Press.

Dubois, L. (2010). How to build a corporate culture of trust. Inc. Luettavissa: <http://www.inc.com/guides/2010/08/how-to-build-a-corporate-culture-of-trust.html>

Greenberg J (1994). Using socially fair procedures to promote acceptance of a work site smoking ban. Journal of Applied Psychology, Vol. 79, pp. 288-297.

How to build trust in an organization 2012. Chris Hitch. Luettavissa: <http://www.kenan-flagler.unc.edu/executive-development/custom-programs/~media/827B6E285F2141C49D407DF7E5F5A1C4.ashx>

Keva (2009). Luottamus esimiehen ja työntekijän välillä. Miten työpaikan luottamussuhteita rakennetaan?. Luettavissa: [http://www.keva.fi/fi/julkaisut/Sivut/tyossa_jatkaminen_julkaisut.aspx%3FfileName%3DKEVA_9127_09](http://www.keva.fi/fi/julkaisut/Sivut/tyossa_jatkaminen_julkaisut.aspx%3FfileName%3DKEVA_9127_09_Luottamusopas.pdf&rct=j&frm=1&q=&esrc=s&sa=U&ei=1TcZVPORLYK_ygOKsoHoAg&ved=0CBIQFjAA&usq=AFQjCNHeBQv2R6J6ZqYA6QZF7B7L_lyaA)

_Luottamusopas.pdf&rct=j&frm=1&q=&esrc=s&sa=U&ei=1TcZVPORLYK_ygOKsoHoAg&ved=0CBIQFjAA&usq=AFQjCNHeBQv2R6J6ZqYA6QZF7B7L_lyaA

Lyman, A. (2012). The trustworthy leader: Leveraging the power of trust to transform your organization. Jossey-Bass. San Francisco: CA.

O'Neill, M. (2009). Five ways to build trust in the workplace. Corsum Consulting. Luettavissa: <http://www.corsum.com/Building-Business-Value-blog/bid/24614/Five-Ways-to-Build-Trust-in-the-Workplace>

Storey J (2000). Human Resource management: A Critical Text 2nd. ed. Thomson Learning.

RAJAVARTIOLAITOKSEN RAJAKOIRIA KALENTERISSA 2015

RAJANKOIRAMIEHET RY TEETTI SUOMALAINEN LEHTIPAINO OSAKEYHTIÖSSÄ VUOSIKALENTERIN 2015, JONKA ENSIPAINOS ON 500 KAPPALETTA. MARRASKUUSSA MYNTIIN TULLUT KALENTERI MAKSA 15 EUROA. KALENTERIA VOI TILATA NETIN KAUTTA WWW.KOIRAPISTE.FI TAI OTTAMALLA YHTEYTTÄ JOHONKIN MEISTÄ VESA.TASKILA@PP.INET.FI, HARRI.VARONEN@GMAIL.COM, MIKALUUKKANEN@SAUNALAHTI.FI, JUHA.VATAA@PP.INET.FI, HUKKAITELLA@GMAIL.COM, MANNINENHENKKA@GMAIL.COM. LISÄKSI KALENTERIN TILAUSOHJEET SAATAVANA WWW.FACEBOOK.COM/RAJAKOIRA

TEKSTI JA KUVAT VESA TASKILA

Rajakoirien kuvien painattaminen kalenteriin alkoi itää elokuussa Rajavartioloiton rajakoiramestaruuskisojen yhteydessä Ivalossa. Kilpailun jälkeen asia vietiin Jarno Rautiaisen korviin, joka soittelikin koolle koiramiesten hallituksen, jossa sitten saatiin vihreää valoa hankinnalle. Perustettiin työryhmä johon kuuluvat Lapin rajavartiostosta Vesa Taskila, Kaakkois-Suomen rajavartiostosta Jarko Ahonen, Rajan koiramiehet ry:n rahastonhoitaja Ismo Hautamäki ja Rajakoira-lehden päätoimittaja Ari Komulainen.

Alkuvaiheessa tuli jo selväksi ettei vaatteita aleta vähentämään vaan pidetään koirat pääosissa. Lisäksi virkakoirien kattavuus pitää saada pohjoisesta etelään mahdollisimman eriaroisuina. Valokuvien saanti lyhyessä ajassa olikin hieman haasteellista ja vaati soittelua koirakavereille ympäri maakuntia, vaikkakin rajakoira-lehden

arkiston valokuvat oli käytettävissä. Valokuvat lähetettiin Jarko Ahoselle joka hoiti mallikkaasti kalenterin suunnittelun ja asetteli kuvat painettavaan kalenteriin.

Kyseessä on kautta aikain ensimmäinen rajakoira-aiheinen kalenteri joka on julkaistu. Kalenteria on tarkoitus tehdä myös jatkossa, joten hyvien kameroiden omistajat ottakaapa haastetta vastaan ja kuvata tilannekuvia talomme virkakoirista (vaakakuvia). Ohjaajista ei niin väliä, koska niistä on otettu kuvia jo ihan tarpeeksi. Kuvien perään kysellään viimeistään lokakuussa

2015. Palkkio julkaistavasta kuvasta on 20 euroa ensimmäisestä ja loput saman henkilön kuvaamat 15 euroa. Kuvat tallennetaan Rajakoira-lehden arkistoon, jolloin niitä on mahdollista julkaista myöhemmässäkin vaiheessa. Varainkeruun tarkoituksena on saada lisää varoja tulevalle vuodelle koulutusten järjestämiseen, jotta koirien ja ohjaajien ammatillinen taso säilyisi nykyisellään ja saisi mahdollisuuden myös kehittyä.

Mikä on Rajan Koiramiehet ry? Yhdistys on aikoinaan perustettu tukemaan jäseniään ammattitaidon kehittämisessä. Samalla yh-

Kuvassa Vesa Taskila ja spn Tara rajamerkki B/57 laavulla. Vuosi alkaa pikkuhiljaa vaihtumaan ja rajan koiramiesten kalenteri on valmiina painoon

distys valvoo jäsenistön ammatillisia-, sosiaalisia- ja oikeudellisia etuja. Yhdistys edistää jäsenistön ammattitaitoa ja kehittää Rajavartioloiton koiratoimintaa, jonka toteuttamiseksi yhdistys tekee esityksiä, aloitteita ja käy neuvotteluja asiastaan eri osapuolten kesken. Yhdistys harjoittaa koulutus- ja valistustyötä jäsenistön keskuudessa. Rajan Koiramiehet ry pitää erittäin tiivistä yhteyttä muihin virkakoirajärjestöihin.

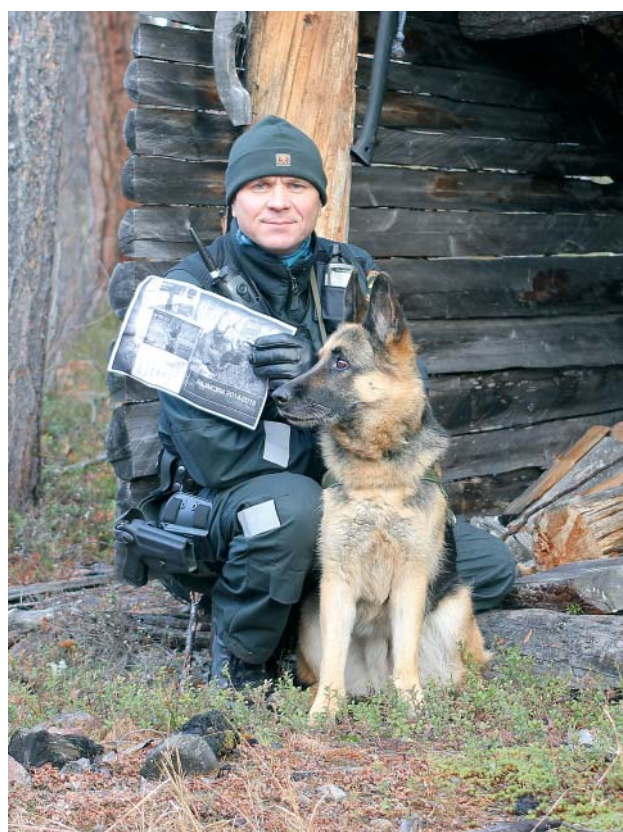
Mitä ovat rajakoirat? Rajakoirien pääasiallinen tehtävä on maa- sekä merialueella rajaturvallisuustehtävät sekä kansainvälisillä rajanylityspaikoilla laittomien rajanylitysten paljastaminen. Huolehdimme Suomen valtakunnan rajojen valvonnasta yhdessä teknisten valvontavälineistöjen kanssa. Ilman koiria tutkinta on mahdotonta. Näiden lisäksi meille kuuluu lakisääteisinä tehtävinä yhteistyö muiden viranomaisten, mm. pelastuslaitoksen, tullin ja poliisin kanssa. Vuosittain rajakoiria käytetäänkin kadonneiden henkilöiden etsinnöissä maa- ja merialueilla. Pääasiallisena rotuna käytössämme on saksanpaimenkoira, mutta muitakin rotuja, esim. labradorinnoutajia, on tehtävien erityisluonteen vuoksi koulutettuna.

TILAUSOHJE

RAJAKOIRA-KALENTERI 15,00 €

MAKSUSOITO: FI33 5343 0740 0893 34

VIESTI: KALENTERI, tilaajan nimi, osoite

Hyvää Joulua
KARELIAN SÄHKÖ OY

Ukkolantie 15, Joensuu
www.kareliansahko.fi

OK -Sähkölaitehuolto Oy

KORJAAMME JA HUOLLAMME: ↑

- Antennityöt - Radiot - TV:t ja videot - Kodin piensähkölaitteet

Puh. 0400 352 331 Energiate 2, Lieksa

RATILAINEN KY

Kiteentie 14 A, Kitee Kirkkotie 1, Tohmajärvi
Puh. (013) 225 455 Puh. (013) 225 855
gsm 0400 579 266
www.ratilainen.fi

SEO
SALLAN AUTOHUOLTO KY

Savukoskentie 13, Salla
Puh. 016-831 060

Kainuuntie 76, 88900 Kuhmo

Maalaus- ja Tasoitetyöt
Pehkonen Ky

Pitkävaara 2, 81700 Lieksa
Puh. 0400 175 977
jouni.pehkonen@pkarjala.net

Hyvää Joulua!
KONETYÖ SAARINEN

Perä-Aholantie 142, 55100 IMATRA
Gsm 040 510 4640

Suomussalmen
Vesi ja Lämpö Oy

Kurimontie 5, Suomussalmi
Puh. 0400 389 907

Jari Mässeli Ky

Kirkontie 464 B, Virolahti
p. 0400 589 180

Lieksan Viherkeskus ja
Hautauspalvelu Oy

Simo Hurtankatu 10, Lieksa
Puh. 013-521 298

Suomussalmen apteekki

Kauppakatu 10-12, 89600 SUOMUSSALMI
Puhelin 08-711 045
Avoimna: ark. 9-18, la 9-14

Parikkalan kunta

Harjukuja 6, 59100 Parikkala
Puh. 0400 851 951
www.parikkala.fi

KUORTTISEN LUOMUKANALA

Soskuantie 91, Lappeenranta
Puh. 0400 250 437

Rauhallista Joulua!

RAKENNUSTAITO KUIVALAHTI OY

Tulimäentie 55, Hämeenlinna
Puh. 040 508 2359

Eristysliike Laihanen Oy

Viistokatu 5, Lappeenranta
Puh. 0400 658 379

Metsäpalvelu Rane Oy

Syväyksenkatu 11, Suomussalmi
Puh. 040 760 7369

PUNAVERTA SUONISSA

Vikolle sattunut rajavartioston vuosipäivä ei ollut pyhäpäivä. Ei se ollut oikein arkikaan. Olipahan vain siltä ja väliltä. Joka vuosi sen olemusta tutkittiin pysyväämääräyksistä, mutta tulkinta oli aina lukijansa näköinen. Kenelle se oli työpäivä, työskenteli. Joku toinen tappoi muuten vain aikaa. Pirstoihan juhlinta päivän muutenkin. Aamulla nostettiin juhlallisesti lippu. Päiväjuhlassa kuultiin marsseja, syötiin tanakka juhlaounas ja komentaja luovutti ansiomerkkejä. Iltajuhlaa vietettiin vain kutsuttujen kesken.

Everstilutnantti Paavo Rantala ilmoitti päiväjuhlan komentajalle:

- Herra eversti. Rajavartioston esikunnan ja sissikomppanian henkilöstö, sekä varusmiehet kokoontuneet vuosipäivän juhlaounaalle!

- Kiitän! Olkaa hyvä!

Tuolit kolisten juhlakansa istuutui pöytiin. Komentaja toisti tervehdyksessään vuosittaiset kiitokset hyvin tehdystä työstä.

Tuli juhlapuheen aika.

Juhlapuhe oli Rantalalle mieluinen tehtävä. Hänen vuoronsa olisi ollut jo viime vuonna, mutta laitoksen päällikön tulo juhlaan siirsi puhetta tähän kertaan. Ajatukset kypsyvät vuodessa kummasti. Niinpä silloinen pettymys oli jalostanut sanomista. Joitakin kohtia piti vanhentuneina korjailla, mutta tärkeimmältä osin se oli yhä käypää tavaraa.

Soittokunnan jyrkät marssit ja duetto Jääkärin morsiamesta virittivät everstilutnantin oivaan puhekuuntoon. Kunniamerkit kilisten hän asteli puhujapönttöön. Arvokas rykäisy nyrkkiin ja silmäys juhlakansaan merkitsi, että täältä palaa.

- "Herra eversti! Arvoisa Rajavartiolaitoksen vuosipäivää viettävä juhla-ikä! Tänään on kulunut kuusikymmentäyksi vuotta siitä, kun itsenäisen Suomen rajojen vartiointi määrättiin sisäministeriön alaisuuteen perustettaville rajavartiokouluille. Vuosikymmenien saatossa rajamiehet ovat suorittaneet kunniakkaasti annetut tehtävät, niin sodan, kuin rauhan aikana. Oma veteraanisukupolveni tietää, että rauhalliset olot rajoilla eivät ole mikään itsestäänselvyys. Minusta tuntuu, että teidän nuorempien on sitä sen kaikessa syvyydessään mahdollista käsittää. Ulkoisilta puitteillaan meillä on tänä päivänä hyvät edellytykset hoitaa tehtävämme, kun vain muistamme, että kaikissa tomissamme palvelemme kansaamme turvallisuuden puolesta. Rajojemme vartiointin onnistumisen tärkein edellytys on, että jokainen mies noudattaa pilkuntarkasti annettuja käskyjä ja määräyksiä.

Käsiteltyään kaksi vuotta sitten laitoksesta annetun uuden lain, sekä mainittua ajan henkeen kuuluvana YYA sopimuksen, hän hivuttautui sanomansa ytimeen:

- Viime aikojen radikalismien melskeissä suomalaisilta on unohtunut se, mille perustalle tulevaisuutemme rakennetaan. Nykyään ei

ole muodikasta puhua kodista, uskonnosta ja isänmaasta, mutta silti ne ovat yhä kansakunnan tärkein henkinen perusta.

Juhlaväki havahtui. Ei niinkään puheen sisällön kuin siitä huokuvan kireän sävyn vuoksi. Joku uskalsi vilkaistakin puhujaa kuin varmistaakseen oliko ukko tosiaan noin vihainen.

- Koti on meille paikka, jossa saamme elää omassa rauhassa. Turvallinen koti antaa parhaat lähtökohdat myös lasten kehitykselle. Onkin pakko kysyä, onko se mikään koti, jossa alkoholin seuralaisina tulevat pelko ja uhkaukset. Nykyään näyttää myös unohtuneen, että perheen perustamisen ainoa oikea muoto on avioliitto.

Viimeistä lausetta sanoessaan hän nyökkäsi varusmiehiin päin. Mielellään hän ojensi tytärtään vokattelevaa pojankloppia, jonka suhteen Rantalat olivat jo pitempään olleet huolissaan. Vaikka syntipukki ei ollutkaan kuulijoiden joukossa, Rantala päätteli samankaltaisia löytyvän salista muitakin.

Seuraavaa ajatustaan hän oli miettinyt pitkään, mutta asian kalleuden vuoksi päätti ottaa riskin. Rantalalle oli pitkän uran aikana juotettu monta katkeraa kalkkia. Nyt koitti vastahyökkäyksen hetki. Valitsematta tällä kertaa uhreja yleisön joukosta hän katsoi tiukasti paperiinsa.

- Avioliitto on elämäniläinen toinen toisensa tukemisen muoto. Me pitkään aviosäädystä eläneet tiedämme, ettei se aina ole helppoa. Mutta nykyaikana haetaan eroa jo silloin, kun sukset menevät ensimmäisen kerran ristiin.

Sanat eivät sinällään maata järjestyttäneet, mutta niissä piili piikki häntä itseään nuoremmalle esimiehelle, jonka kuiskittiin laittaneen vaimonsa "sisämaan partioon," kuten asumusero kuvailtiin rajamiesten kielellä. Suurin osa kuulijoista ymmärsi Rantalalan viestin. Ja kuka ei tajunnut sanojen varsinaista ydintä, voi tarvittaessa ottaa sen esimiehen ennakoivana ojennuksena.

Uskonto oli Rantalalle yhtä kuin kirkko. Etäinen ja arvokas. Rantala varoi ilmaisuja, joiden perusteella häntä luultaisiin joksikin laholaiseksi. Sitä vahinkoa ei tapahtunut. Puhe oli särmätön ja ympäröivä, kuten haalea kasvopesu ilman saippuaa. Vain tuikea katse viestitti sanoman vakavuutta:

- "Uskonto on aina ollut rajaseudun ihmisille tärkeä asia. Sanonta "kirkko keskellä kylää" kuvaa suomalaisten asennetta uskontoa kohtaan.

Kuuntelijat liikehtivät tuoleissaan. Keittiöstä leijuva pihvin tuoksu teki yleisön kärsimättömäksi, mutta isänmaaa oli vielä käsittelemättä. Rantala tunsu onnistuneensa, mikä lisäsi hänen vauhtiaan.

- Isänmaaa on meidän pyhä kunnia-asiamme. Itsenäinen Isänmaa antaa meille vapauden elää ulkopuolisesta vallasta vapaata elämää. Maassamme on aina ollut voimia, jotka olisivat valmiita antamaan Isänmaamme vieraan orjuuden alle. Meidän rajamiesten on suunnattava ponnistuksemme isänmaan hyväksi. Tehtävämme on

mahdoton suorittaa kunniakkaasti, ellei sen lähtökohtana ole sydämeistä nouseva isänmaallisuus.

Puhe päättyi ilman sen kummempia loppunousuja. Kun eläkööt oli huudettu, Rantala asteli paikalleen. Juhlaväki taputti helpottuneena. Ainoan kommentin puheesta kuiskasi rajavääpeli uskonveljensä korvaan:

- Kyllä muotojumalinenkin osaa puhua kauniisti

Rajamies Olli Vihtamo kuunteli puhetta erilaisella korvalla. Rantala puhui kyllä selvää suomea, mutta Olli ei päässyt käsiksi sen henkeen. Isänmaa oli hänelle jotenkin arkipäivä. Hänellä asian ilmaisuun ei löytynyt oikein sanoja. Kielen päällä niitä joskus pyöri, mutta tässä ympäristössä niiden matka huulille asti oli liian pitkä.

Olli tunsu itsensä jotenkin vieraaksi näille juhlille. Isä oli kyllä suomalainen, Vöyrin sotakoulun kasvatti. Äidin puolelta suonissa virtasi punaisempi veri. Tietoaan Olli varjeli kuin valtakunnan salaisuutta avaamatta sisintään edes silloin, kun porukalla joskus korkattiin. Eno oli tapettu Tampereella, mutta sisko ehti paeta.

Ollin mielestä Rantalalan isänmaaa tuntui kovin mutkattomalta. Everstilutnantin ei varmaan tarvinnut pohtia isänmaansa olemusta sen tarkemmin. Ollille asia oli monipolvisempi. Muistin sopukoista nousi säkeenpätkä joskus kuulemastaan runosta, jonka nimeä tai tekijääkään hän ei tähän hätään muistanut. Tuskin sitä runoa olisi tähän juhlaan edes kelpuutettu. Tekijän nimikin olisi ollut vähintään pyhäinhävästys. Juhlan ylevästä luonteesta huolimatta runon sanoja häivähti hänen mielessään.

Isänmaa. Olen löytänyt sinut kuokkaa pitelevän miehen katseesta.

Isänmaa. Olen löytänyt sinut pettuleivän ja nälkävuosien kärsimyksien kautta, johon viitaten ruokitut sanovat: Katsokaa, tällaisia me olemme.

Seuraavan marssin aikana Ollin tajuntaan tunkeutui kysymys, joka oli kierrellyt siellä ennenkin ja johon hän ei koskaan uskonut saavansa vastausta: Oliko enon isänmaa ollut huonompi kuin sen, joka ammutti hänet sen kummemmin miestä tutkimatta?

Pohdinta katkesi lyhyeen. Adjutantti huusi kunniamerkillä palkittavat riviin.

- Erittäin ansiokkaasta palveluksesta Isänmaan hyväksi, Rajavartiolaitoksen ansioristi: Rajavartiomestari Olli Ernesti Vihtamo.

Soittokunta kajautti Rajamiesten marssin.

Hyvää Joulua toivottavat:

ERÄHOTELLI NELLIM

Nellimintie 4230, 99860 Nellim
p. 0400 415 989 | jouko.lappalainen@nellim.fi

TAKSI RAINER SJÖROOS

Härpe
Puh. 0400 306 445

INARIN SEURAKUNTA

Sairaalantie 5, Ivalo
Puh. 010 778 5200

KUUSAMON SEURAKUNTA

Hyvää Joulua

PELTOLAN MARJATILA

Jouni Mutanen
Halla-ahontie 13, 80510 Onttola
www.peltolanmarjatila.fi

KUHMON EKO-KALA OY

Hossantie 46, 89920 Ruhtinansalmi
Puh. 040 756 6622

BOGOSTAN METSÄPALVELU OY

Myllykorventie 29 B, Maukkula
Puh. 0400 131 020

ERÄ-AITTA

www.era-aitta.fi
Tuomaankuja 4, 55100 Imatra
Puh. 040 140 6972, (05) 416 3340

KAJAANIN SEURAKUNTA

Linnankatu 12, Kajaani

JOUTSENON KULTA-AIKA

Saimaantie 1, Joutseno
Puh. (05) 413 2345

TOHMAJÄRVEN EV.LUT. SEURAKUNTA

Ikuisuuden rajalla jo vuodesta 1651
www.tohmajarvenseurakunta.fi

RAJASOTILASKOTIYHDISTYS RY:N

VIHREÄT SISARET

RAJATUKKU

Itätie 27, 49900 Virolahti
Rajatukku Vaalimaa – Sekatavarakauppa rajanpinnassa
Puh. 0400 652 719 • www.rajatukku.fi

NAPAPIIRIN KULJETUS OY

www.nakuoy.fi

RAIKKA OY

Helsinki
www.raikka.fi

ELÄINLÄÄKÄRI PEKKA SALMINEN

Hellandintie 10, 95700 Pello
Puh. 016-512 218

SAMPO APTEEKKI

Sampokeskus, Rovakatu 28, Rovaniemi
Puh. 010 320 3620
www.sampoapteekki.fi

KUMILAAKSO OY

Kotka

LAPPEENRANNAN RAKENNUSLASI

Kaakkoiskaari 1, Lappeenranta
Puh. 010 2311 290

HELMI JA HEVI

RAJAN

HIRVIAUKKUMESTARUUS 2014

RAJAN HIRVIAUKKUMESTARUUS-KISAT JÄRJESTETTIIN SYYSKUUN 18. PÄIVÄ KAAKKOIS-SUOMESSA. TAPAHTUMA OLI JÄRJESTYKSESSÄÄN KAHDEKSAS. KISAKESKUKSENA TOIMI LEIRIKESKUS LINTUKOTO HAMINASSA. KILPAILUN JOHTAJANA TOIMI ANTTI KAPANEN JA YLITUOMARINA JUSSI MERELÄ.

TEKSTI JA KUVAT **HANNA PULKKINEN**

Osallistujamäärä jäi tänä vuonna vähäiseksi, sillä aamulla metsään lähti vain 12 koiraa. Kisan tulostaso oli kuitenkin kohtuullisen hyvä ja maastot hirvirikkaita - lähes joka maastossa saatiin aikaiseksi hirvityöskentelyä. Karhujakin oli liikkeellä parissa koemaastossa ja eräs koiranohjaaja pääsi lähietäisyydeltä näkemään emokarhun pentuineen.

Kisan voitti Markku Munnen omistama jämtlanninpystykorvanarttu Rukkasnahka Riina pisteillä 94,5. Markun koirille tuli kisassa upea kaksoisvoitto, sillä toiseksi sijoittui Markun oma kasvatti, jämtlanninpystykorvanarttu Rekkorven Giia pisteillä 93 p. Giia on kisan voittaneen Riinan pentu, joten ei ole omena kauas puusta pudonnut. Giian ohjaajana kisassa toimi Toni Anttila.

Kolmanneksi sijoittui Matti Tikkanen ja Juha Kivelän omistama harmaanorjanhivikoira Vuoskanpalon Börje pisteillä 88.

Tapahtumassa järjestettiin myös arpajaiset, joiden pääpalkintona oli Karhunkaatajan kennelin lahjoittama jahtimatkalahjakortti, arvoltaan 500 euroa. Pääpalkinto arvottiin Rajan Hirviahaukuissa sekä seuraavana päivänä järjestetyissä Karhunkaatajan kennelin mestaruushaukuissa myytyjen arpojen kesken. Onni suosi Rajan Hirviahaukkujen

Voittajan on helppo hymyillä. Vasemmalta: Markku Munne, Toni Anttila, Matti Tikkanen ja Juha Kivelä.

järjestelytoimikunnassa toiminutta Mika Laapasta.

Ensi vuonna Rajan Hirviahaukkumestaruus järjestetään Kainuussa Suomussalmella.

Lisätietoja ja tuloksia tämän vuoden sekä aiempien vuosien kisoista löytyy nettisivuilta www.rajanhiviahaukkumestaruus.fi

Nettisivuille päivitetään myös tietoja ensi vuoden kisasta, kunhan tarkempi kisapaikka ja -päivämäärä varmistuvat.

Kiitos kaikille tänä vuonna mukana olleille ja tervetuloa ensi vuonna Kainuuseen kisaamaan!

Kisan ykkönen ja kakkonen, Rukkasnahka Riina ja Rekkorven Giia sekä omistajansa Markku Munne.

Rauhallista Joulua
Fridfull Jul

Ole huoletta. Me autamme.

KORTESALMEN VARTION RAJAMIES NUOTTAAMAAN KITKAN VIISASTA

TUULINEN KITKAJÄRVI

TEKSTI **TEEMU TAKALO**

KUVAT **TEEMU TAKALO JA OLLI RANUA**

Kitkan Viisaan määritelmä: Kitkan Viisas -muikku on lisätty komission asetuksella niiden tuotteiden joukkoon, joilla on suojattu alkuperänimitys (SAN). Järjestelmä on voimassa kaikissa EU:n jäsenmaissa, joten rekisteröity nimitys on suojattu koko yhteisön alueella.

Kitkan Viisas -nimitystä käytetään Koillismaan eli Kuusamon ja Posion kuntien ylänköäalueen järvistä pyydytyistä muikuista.

Alueen arktisten olosuhteiden ja vesistöjen vähäravinteisuuden takia Kitkan Viisas on useimpia muita makean veden muikkukantoja huomattavasti pienempi, noin 8 cm pituinen ja 4-5 gramman painoinen. Pienen koon takia Kitkan Viisaan ruoto ei kovetu vaan se säilyy pehmeänä. Talvisin Kitkan Viisasta voidaan käyttää ravinnoksi perkaamattomana. Kitkan Viisaalle on ominaista myös sen kotipaikkasuojaisuus. Alueen vesistön veden korkeus- ja virtaamavaihtelut ovat erittäin pienet ja veden happitilanne säilyy hyvänä myös talvella, minkä takia muikku ei vaella alapuolisiin vesistöihin.

(Teksti lainattu: www.kitkanviisas.fi, Kalastajat Facebookissa: KitkanViisas-Koillismaan Luonnonkala)

NUOTTA JÄÄN ALLE

Aluksi sahataan moottorisahalla kaksi kooltaan 1 x 3 metriä kokoista avantoa. Normaali talvina laipan pituuden pitää olla vähintään metrin, koska jäätä on Kitkajärvellä huhtikuussa yli 60 senttiä. Seuraavassa vaiheessa uitetaan vetonaru uitolla 700 metrin matka avannosta toiseen. Apuvälineinä uitossa on lamppu ja gps-paikkain, joka näyttää uiton paikan tarkasti jään läpi. Ohjastaja ohjaa uittoa naruilla oikeaan suuntaan. Avantoon osunut uitto tuo vetonarut, jotka kiinnitetään levittäjiin. Levittäjät sanan mukaisesti levittävät nuotan jään alle. Levittäjissä ei ole muuta teknologiaa kuin rauta, joka ohjaa kampeita sivuille, eroon toisistaan. Nuotta on tässä vaiheessa isolla rummulla, josta se päästetään kohti avantoa ja keräämään kaloja haudasta. 370 metriä leveä nuotta tulee 300 metriä leveänä jään alla. Pyydysnuotalla on korkeutta 15 metriä. Sitä vedetään kahden avannon välissä 4 metrin minuuttivauhdilla, 240 metriä tunnissa. Vedettävä matka oli 700 metriä, joten siitä voi laskea apajan vetoon kuluvan ajan. Normaali muikkusaalis apajalta on 300 ja 2000 kilon välillä. Pääsaaliina on muikku, mutta oheistuotteena tulee lisäksi siikaa,

haukea, kiiskeä ja pulskia ahvenia.

TYÖHYVINVOINTIPÄIVÄ

Kortesalmen vartion henkilökunta järjesti työhyvinvointipäivän Kitkan Viisas -muikun nuottauksen merkeissä huhtikuussa. Usealle rajamiehelle kokemus nuotanvedosta oli täysin uusi. Toki

sekaan mahtui oikeita entisiä kalastuksen ammattilaisia, joita laitoksen sivutoimilupasäännökset ovat vieneet jalokalatin omasta - ja monesta etelänmiehen pöydästä. Ammattikalastaminen ei tällä hetkellä voi kuulua rajavartiomiehen hyväksyttäviin sivutoimiin. Tällä kerralla kalastusta kuitenkin harrasteltiin talkoohengessä.

Keli oli todella tuulinen ja kylmä. Päivä järvellä aloitettiin aamuaikaisella. Nuotatvetohommiin päästiin kahdeksan aikoihin. Päivän mittaa paisteltiin makkaraa ja kisattiin leikkimielissä kilpailuissa. Myös apajan saalismäärää arvioitiin ja toiveena oli saada pietarin kalansaalista. Yksi mies

Samalla keksitään uusia kujeita kalan saaliin varmistamiseksi tulevalle kaudelle. Nuotat pitää olla viimeisen päälle kunnossa ja niin myös muu kalusto. Keskimääräiset apajat ovat olleet Villen vetäminä 50-1700 kiloa, joten saalismäärät vaihtelevat suuresti. Se taas on suoraan verrannollinen ansioon.

Työpäivän pituuteen vaikuttaa apajien vetomäärä ja talvisin pimeys hidastuttaa toimintaa. Välineiden toimintavarmuus on olennaista työn sujumuuden kannalta. Nykyisin apajapaikat löytyvät helposti paikannuspisteiden avulla, joten tuntemattomat vetopaikat sekä haudat löytyvät

sesti Kitkajärvellä, Kuusamojärvellä, Muojärvellä, Kiitämäjärvellä, Kirpistöjärvellä, Suininkijärvellä, Soiviojärvellä, Kerojärvellä, Iijärvellä ja Irijärvellä.

VIRKAMIEHISTÄ AMMATTIKALASTAJA

Nuoruutensa kalastuksen ja erästelyn parissa viettänyt Korttesalmen rajavartiomies Jarmo Hakala päätti pitkällisen harkinnan jälkeen siirtyä siviilimarkkinoille. Hänen ratkaisunsa siviiliin siirtymisestä ei syntynyt yhdessä yössä, eikä edes viikossa. Kalaisilla järvillä vietetyt pitkät virkavaapaat ja lomarahavaapaat riittivät viemään miehen talosta. Mies ei enää venynyt kahteen paikkaan. Aikaa perheelle, sekä vapaa-aikaa ei enää jäänyt nimeksikään. Jarmo on viides ravatin värin vaihtanut korttesalmelainen viimeisten kahden vuoden aikana ja herääkin kysymys: miksi? Miksi valtion vetovoima on katoamassa? Sattumaa tämä ei voi olla. Mikä on saanut siviiliviran tai siviilityön tuntuun paremmalta ja houkuttelevammalta kuin tutun ja turvallisen sotilasviran. Tällaisena aikana ratkaisua siirtymä omatoimisesti siviiliin voidaan pitää rohkeana. Kuitenkin Jarmon vaakakupissa painoi halu yrittäjyydestä ja omasta vapaudesta.

Pitkien virkavapaiden aikana Jape kalasti ja totesi ajan kuluvan toisaallakin. Rajavartiolaitoksen toimintamallit eivät aina sopineet omantien kuljalle. Toivottavasti kalastus elättää tulevaisuudessa ja tuo liebuskan pöytään. Ammattilaiselle sen ei luulisi tuottavan ongelmia ja kokemushan luo varmuutta, kuten ruukataan sanoa.

Japen läksiäisiä vietettiin Kerolla jäniksen pyynnissä. Ajokoiramiehenä toimi Korttesalmen evp-rajamies Tarmo Mustaniemi koiransa Rikun kanssa. Päivän aikana saatiin pieneltä alueelta päälle neljä ajoa, joista ammuttiin neljä pupua. Jäniksen pyynti on herrasmieslaji ja ryiditettynä Määtän Mikan viiden tähden huipputarjoiluilla erittäin viihdyttävää seurumetsästystä. Tarmon huippuajuri Riku mahdollisti täydellisesti onnistuneen läksiäisjähdin. Sunnuntaina Hakala lähti Tiernaksen kanssa Kitkan Viisaan pyyntiin.

jopa uskalsi ottaa muikkumiehen kasteen pulahattamalla nuotta-avantoon. Saaliiksi saatiin muutamia ahvenia, haukia ja toista sataa kiloa puhdasta Kitkan Viisasta. Iltaa jatkettiin Kaatopaikalla saunomalla ja keilaamalla. Kiitokset talvikalastuksen ammattilaisille mahdollisuudesta tutustua aitoon ja vaativaan kalastusmuotoon.

AMMATTINA KALASTAJA

Tapahtuman järjestäjänä toimi ammattikalastaja Ville Tiermas, joka on vetänyt nuottaa kymmenen vuotta. Tiermas kertoi vehkeisiin kuluneen investointeina 70000 euroa, joten mistään pikku puuhastelusta ei ole kysymys. Pelkkä nuotta kustantaa 15-20 tuhatta euroa. Tarvikkeiden siirtelyyn vaaditaan talvisin telapankkia tai moottorikelkkaa. Kesällä nuotta vedetään lautalle tai veneeseen.

Tiermas viettää nuotta-avannolla 100 päivää talvikaudessa. Rospuuttoaika on ainoa, jolloin ei kalasteta nuottaamalla ollenkaan. Rospuuttoon jäiden tulo ja jäiden lähdon aikaan vaihdellen viikoista kuukauteen. Silloin on aikaa huoltaa, korjata kalustoa ja pyytää kalaa muilla keinoilla.

varmasti.

Ammattilaisen työskentelyä on ilo seurata. Nuottaus tuntuu ja näyttää helpolta. Solmut, narut ja uivot menevät oikeisiin paikkoihin kuin itsestään.

Kuusamon vesistöissä nuottaporukoita on 15 ja porukoissa on yleensä 1-3 henkilöä. Normaali henkilömäärä on kaksi nuottamiestä. Kuusamosa on paljon isohkoja vesistöjä ja kaikista löytyy nuottattavaa muikkua. Nuottaa vedetään aktiivi-

NAISET JA METSÄSTYS

Metsästystä on pidetty perinteisesti miesten lajina, jossa naisilla ei ole ollut sen enempää sanan- kuin muutakaan sijaa. Pikemminkin päinvastoin, sillä ei niin kovin-kaan kauaa sitten erälle menijää vastaan tullut nainen tiesi huonoa metsästyssuonetta. Osa uskoi siihen niin vahvasti, että jätti metsälle menon sikseen, osa jatkoi sisukkaasti matkaansa yrittäen samalla päästä kiroilemalla ja/tai sylkemällä eroon eräretkeä uhkaavasta moukan tuurista. Taisivatpa muinaisimmat erämiehet lausua vielä loitsujakin.

Tänään kaikki on toisin, ja metsästävien naisten määrä on alkanut hitaan, mutta varman kasvunsa. Tällä hetkellä Suomessa on noin 20 000 metsästävää naista, mikä tarkoittaa 6 – 6,5 prosentin osuutta koko metsästäjäkunnasta.

Varsinainen ongelma ei ole kuitenkaan naisten metsästyskelpoisuus – heidän selviävät jopa miehiä paremmin pientä paneutumista vaativasta metsästäjäututunnosta – vaan heidän metsästysseuraan pääsemisensä. Valitettavan usein sille on asetettu mitä kummallisimpia erityisehtoja, kuten merkittävän maaomaisuuden vuokraamista seuran käyttöön tai avio- tai muuta läheistä sukulaisuutta seuran napamiehiin. Toki vastaavia tapauksia löytyy miestenkin kohdalla, mutta erityisesti asia korostuu naisjäsenen kohtelussa.

Osa naisista on kiertänyt asian perustamalla oman metsästysseuran tai jahtiseurueen (esimerkkinä Pieksämäen Jäppilän Akkain Jahti), jossa voivat paneutua naisporukalla omaan lempiharrastukseensa. Sujuuhan se näinkin, mutta kyllä tässäkin asiassa pitäisi päästä sukupuolten väliseen tasa-arvoon.

Luonnollisesti säännön vahvistavia poikkeuksia on aina ollut – esimerkkinä englantilaislordien kettujahdit – mutta näissä naiset ovat olleet lähinnä seuralaisen tai katsojan roolissa. Varsinaisina metsästäjinä he ovat esiintyneet vain harvoin ja tällöinkin olosuhteiden pakosta, sillä tytöille ei

ole juuri metsästystaitoja opetettu – eikä opeteta vielääkään.

Palstanpitäjän metsästysseurassa asiaan on suhtauduttu tavanomaista myönteisemmin. Seuraan on hyväksytty viime vuosina kuusi naisjäsentä, heistä kaksi jopa hirviseurueeseen, mikä nostaa heidän prosenttiosuutensa kaksinkertaiseksi maan keskiarvoon verrattuna. Mitään haittaa tästä ei ole ollut – pikemminkin päinvastoin – sillä aiemmat härskit puheet ja muukin käytös ovat naisjäsenten mukaantulon jälkeen kummasti siistiytyneet.

Toki muitakin järkisyitä löytyy. Naiset ovat potentiaalinen mahdollisuus seuran jäsenmäärän ylläpitoon, kasvattamiseen ja nuorentamiseen, mikä muodostunee lähivuosina ongelmaksi hyvin monessa metsästysseurassa. Vaihtoehtona on seuran jäsenyyden avaaminen maattomille jäsenille, mutta se on monessa seurassa naisjäseniäkin kovempi pala nieltäväksi.

LYIJYJÄÄMÄT PUHUTTAVAT

Kuluvan vuoden kenties eniten huomiota herättänyt aihe on ollut median esiin nostama lyijyjäämäkeskustelu. Takavuosista poiketen nyt ovat vuorossa kiväärikaliperiaseiden suurriisipatruunat, mikä tarkoittaa Suomen olosuhteissa hirvieläinten metsästyksen käytettäviä patruunoita.

Puheet alkoivat Ruotsin elintarvikeviraston kesällä 2012 julkistamasta raportista lyijyä sisältävillä patruunoilla ammutun riistalihan lyijypitoisuudesta. Se perustuu metsästäjien pakastimista ja riistaturastamoista saadun hirven jauhelihan lyijypitoisuustutkimuksiin, jota voi pitää siinä mielessä tarkoitushakuisena, että pääosa jauhelihamateriaalista otetaan juuri luodin osualueelta. Myös Norjassa ja Yhdysvalloissa on tehty vastaavia tutkimuksia.

Tutkimukset osoittavat, että lyijypitoisen luodin haavakanavan läheltä otetun lihan syönti voi nostaa veren lyijypitoisuutta. Niinpä sen syönti tulisi rajoittaa enintään kertaan viikossa (Ruotsi) tai kertaan kuukaudessa (Norja). Se mitä haavakanavan läheisyydellä tarkoitetaan, jätetään kertomatta, mutta muissa lähteissä on esiintynyt luku 10 senttiä.

Sinänsä tärkeän tutkimuksen uskottavuutta syö se, että vertailukohtaa muista ruhonosista otettuun lihaan ei ole. Toisaalta tutkimus

Voissa paistettua Kolmosjärven haukea männynherkkutatti-paprikapedillä á La Kaisa. Ei suinkaan roska- vaan herkkukalaa.

perustunee vanhanaikaisten osavaippaluotien käyttöön, jotka moni valmistaja on jo korvannut parannetuilla versioilla – meillä tunnetuin lienee Lapuan Naturalis.

Koska lyijy, kuten monet muutkin metallit, on suurina annoksina myrkyllistä, sille etsitään luoteihin sopivaa korviketta. Helpointa lienee siirtyminen yhdestä metallista valmistettuihin massiiviluoteihin, jolloin vahvimaksi korvaajaehdokkaaksi nousevat erilaiset kupariseokset. Sitkeäkö kupariluoti pysyy hyvin koossa ja siitä löytyy myös myrkytön tompakki-niminen seos. Vaihtoehtoina tulevat kysymykseen suunnilleen saman painon ja ominaisuudet sisältävät messinki- ja nikkeliseokset.

Kaikki edellä mainitut ovat noin neljänneksen lyijyä kevyempiä, joten ne vaativat saman tehoisena selvästi kovemman latauksen tai luodin radikaalin pidentämisen. Lähinnä lyijyn painoa olisi hopea, mutta se on epäilemättä liian kallis luotimateriaaliksi. Seuraavana tulee vismutti, joka taas lienee liian pehmeä massiiviluodiksi. Sotilasaseista tutut teräs- ja wolframkarbidiluodit eivät tulle metsästysaseissa kysymykseen.

Toinen vaihtoehto on siirtyminen joko lyijy- tai muulla täyteaineella varustettuihin täysvaippaluoteihin, mutta ne ovat teknisesti haasteellisempina massiiviluoteja kalliimpia valmistaa ja omaavat niiden tapaan osavaippaluoteja suuremman vaara-alueen ja kimpoamisriskin. Näistä kumpaankin voidaan vaikuttaa luodin muotoilulla – usein tarkkuuden kustannuksella.

ROSKAKALAT?

Kalavesien hoitoon on jo pitkään liittynyt termi roskakala. Sitä ei ole sen tarkemmin määritelty, mutta yleisesti sen mielletään tarkoittavan särkikalajoja. Jotkut lukevat niihin myös hauen ja kuoreen, jotkut jopa pienet ahvenet. Käytännössä termin sovellus on hyvin henkilökohtaista, mutta yhteenvetona voisi todeta, että sillä tarkoitetaan lähinnä hankalasti ruoaksi laitettavia kaloja.

Asialla ei ole paljонkaan tekemistä kalojen maun kanssa, sillä monesta roskakalaksi luokitellusta lajista saa hyvinkin herkullista ruokaa. Esimerkiksi halveksittu särki on mitä erinomaisina kalapulla-aines, kuten hauki, salakka ja pienet ahvenetkin. Tunnen myös ravintoloitsijan, jonka valmistamat haukifileet eivät häpeä tippaakaan maultaan erinomaisina pidetyille lohikalaille.

Asian ydin onkin kalan käsittely- ja ruoaksilaittotoito. Ymmärrän hyvin, että se voi olla vaikeaa nykyajan uusavuttomille ihmisille, vaikka ei mitään salatiedettä olekaan – puhumattakaan,

että siihen tarvittaisiin eksoottisia mausteita.

Käytännössä moni pilaa hyvinkin kalan jo pyytäessään. Ei ihme jos tuntikausia auringossa veneen pohjalla lojunut verestänyt kala maistuu pahalta. Tämä koskee mitä suurimmassa määrin myös lohikaloja, joista etenkin siika pilaantuu käyttökelvottomaksi yllättävän nopeasti. .

Toinen yleinen virhe on taitamaton kalojen käsittely. Raskaskätinen murjoo kalan pilalle jo suomustaessaan ja toinen tohelo puhkaisee sappirakon makua kitkeröittämään. Lohikaloihin kuuluva kuore on puolestaan maukas ruokakala, jonka tuoretta kurkkua muistuttava ominaishajuakin katoaa ruoaksi valmistettaessa.

Kolmas kalan makua heikentävä tekijä koskee sen säilyttämistä. Kala muuttuu pakasteessakin yllättävän nopeasti vanhan makuisiksi, yleensä sitä nopeammin mitä rasvaisempi se on. Niinpä kalojen pakastamisessa kannattaa uskoa laitevalmistajien yleisesti käyttämää kolmen kuukauden suositusta ja kaupan pakastekaloista parasta ennen -merkintää.

Myös ruoaksilaitto on monelle vaikea paikka. Yleisesti ottaen kala kuin kala on maukas savustettuna. Eikä siihenkään mitään poppakonsteja tarvita – savustusaineeksi kelpaa hyvin luonnosta poimitut katajanoksat mausteekseen muutama sokeripala väriä antamaan.

Kalan paistamisessa ei ole voim voittanutta, sanokoot ravintointoilijat mitä tahansa. Keittojen lisukkeeksi sopivat hyvin kaupoista saatavat maustekermat, jotka kohottavat monessa tapauksessa makunautinnon uusiin sfääreihin.

Niinpä palstanpitäjän vakaa mielipide onkin, että roskakaloja ei makumielessä ole, on vain taitamattomia kalan käsittelijöitä.

ERÄSTÄJÄN VUODENVAIHDE

Jakso kattaa joulun- ja uudenvuodenpyhät, mikä on hyvä aika aloittaa riistan ja pihalintujen talvi-ruokinta. Toinen ajankohtainen asia ovat kylmyys ja paikoin heikot jäät, jotka on otettava vesialueilla liikuttaessa aina huomioon. Myös Ahdin ja Tapon väelle tulisi antaa joulurauha, sekä huolehtia heti vuodenvaihteen jälkeen vuotuisten eräluvien uudistamisesta. Muita muistettavia asioita ovat:

- * kaikkien sorsa- ja merilintujen sekä haahkan, meri-, metsä- ja kanadanhanhen, nokikanan ja lehtokurpan metsästysaika päättyy koko maassa joulukuun loppuun,

- * Suomen riistakeskuksen myöntämällä ML 26 pykälän mukaisella hirvieläinten pyyntiluvalla tapahtuva hirvenmetsästys päättyy Enontekiön, Inarin, Muonion ja Utsjoen riistanhoitopiirien alueella marraskuun loppuun ja muualla maassa joulukuun loppuun,

- * metsäkaurista saa metsästää koko maassa syyskuun 1. päivän alusta tammikuun loppuun,

- * valkohäntä-, kuusi- ja metsäpeuraa saa metsästää Suomen riistakeskuksen ML:n 26 §:n

mukaisella hirvieläinten pyyntiluvalla syyskuun 29. päivän alusta tammikuun loppuun,

- * oravaa saa metsästää koko maassa joulukuun alusta tammikuun loppuun,

- * villisikaa saa metsästää koko maassa kesäkuun alusta helmikuun loppuun, ei kuitenkaan naarasta, jolla on porsaatt,

- * fasaania, metsäjänistä ja rusakkoa saa metsästää koko maassa syyskuun alusta helmikuun loppuun,

- * villikania saa metsästää koko maassa syyskuun alusta maaliskuun loppuun,

- * saukkoa saa metsästää ML 41 §:n mukaisella Suomen riistakeskuksen myöntämällä poikkeusluvalla koko vuoden (vahinkosaukot) ja ML 41 a pykälän kolmannessa momentissa mainitulla poikkeusluvalla saukon tappamiseksi tai pyydystämiseksi voidaan myöntää marraskuun alusta huhtikuun loppuun.

- * ilvestä saa metsästää ML 41 §:n mukaisella Suomen riistakeskuksen myöntämällä poikkeusluvalla (vahinkoilvekset) koko vuoden. ja ML 41 a § 3 momentissa mainitulla poikkeusluvalla poronhoitoalue ml. ilveksen pyydystämiseksi tai tappamiseksi voidaan myöntää joulukuun alusta helmikuun loppuun. Lupa ei koske naarasta. jota vuotta nuorempi pentu seuraa,

- * riekkoa ja kiirunaa saa metsästää Enontekiön, Inarin ja Utsjoen riistanhoitoyhdistyksen alueella syyskuun 10. päivän alusta maaliskuun loppuun,

- * Suomen riistakeskuksen myöntämällä ML 41 § 1 momentin mukainen hallin metsästysaika päättyy joulukuun loppuun,

- * Itämeren norppaa saa metsästää Suomen riistakeskuksen ML 41 § 1 momentin mukaisella poikkeusluvalla koko metsästysvuoden ajan,

- * näätä ja kärppää saa metsästää koko maassa marraskuun alusta maaliskuun loppuun,

- * karhua saa metsästää Suomen riistakeskuksen myöntämällä ML 41 pykälässä tarkoitettulla poikkeusluvalla (vahinkokarhut) koko maassa metsästysvuoden ajan,

- * sutta (vahinkosudet) saa metsästää Suomen riistakeskuksen myöntämällä ML 41 a §:1 momen-

Metsästävä nainen on hiljalleen lisääntyvä tosiasia myös hirviporukoissa. Kuvassa palstanpitäjän hirviseurueessa metsästävät Emilia Vesterinen (vas) ja Marja-Liisa Sanevuori..

tin mukaisella poikkeusluvalla (vahinkosudet) koko metsästysvuoden ajan,

- * kanadanmajavaa saa metsästää vapaasti ja euroopanmajavaa Suomen riistakeskuksen ML:n 10. pykälän mukaisella poikkeusluvalla koko maassa elokuun 20. päivän alusta huhtikuun loppuun,

- * piisamia saa metsästää koko maassa loka-

- * koko jakson ajan saa metsästää kettua, tarhattua naalia, supikoiraa, minkkiä, hilleriä ja mäyrää

Luettelossa on huomattava ilveksen luvanvaraisen metsästysalueen laajeneminen poronhoitoalueelle ja muutkin justeraukset suurpetojen metsästysajoissa. Edellä mainitut metsästysajat eivät koske Ahvenanmaata, jossa on voimassa omat säädöksensä. Paikalliset riistanhoitopiirit ja -yhdistykset sekä metsästysseurat voivat lyhentää kyseisiä metsästysaikoja, asettaa saalisrajoituksia tai kieltää kokonaan jonkin riistalajin metsästyksen, joista on oltava selvillä ennen metsästyksen aloittamista.

Toivotan lopuksi kaikille palstani lukijoille Rauhaa Joulua ja saalisrikasta Uutta Vuotta.

Jousimies

SUOMENLAHDEN MERIVARTIOSTON VIRKAMIEHET **HYVÄNTEKIJÖINÄ**

JOSKUS JOKAINEN HEITTÄÄ TAI KUULEE REISSULLAAN MAAILMALLA AIDON Tervetulo-toivotuksen, MUTTA VALITETTAVAN USEIN NE JÄÄVÄT KUITENKIN TOTEUTUMATTA. NÄIN EI KÄYNYT TÄLLÄ KERTAA, VAAN EHDOTETTU VIERAILU KONKRETISOITUI LOKAKUUN ALUSSA 2.10.2014, KUN 12 MIESTÄ JA LADY LÄHTIVÄT ENGLANTIIN HYVÄNTEKEVÄISYYSJALKAPALLO-OTTELUUN.

TEKSTI JA KUVAT **SATU SAARIVUORI**

Virkamiesvaihdossa alkaneen ystävyysuhteen myötä syntyi ajatus siitä, että josko suomenlahden merivartioston virkamiehistä saataisiin koottua jalkapallojoukkue, joka lähtisi hyväntekeväisyssotteluun brittipoliiseja vastaan. Kun lähtijöitä vaikutti olevan tarpeeksi, niin molemmissa maissa aloitettiin reissuvalmistelut.

MOLEMMISSA MAISSA ORGANISAATTORIT

Englannin päässä merkittävää osaa järjestelyjen suhteen näytteli Metropolitan Police:n erikoisjoukkoyksikössä poliisina työskentelevä Keith Darcy, joka mahdollisti porukan majoittumisen erittäin keskeiselle paikalle Lontoossa. Darcy huolehti

Kaikki pelaajat mahtuivat samaan kuvaan vielä pelin jälkeen.

myös kuljetusjärjestelyistä paikan päällä. Suomen päässä järjestelyistä ja yhteyshenkilöinä toimimisesta vastasivat Helsingin rajatarkastusosaston virkamiehistä Ville Willman sekä Mikko Peltola.

NÄHTÄVYYSIÄ POLIISIAUTOSTA KÄSIN

Lähes kaikki olivat ostaneet lentoliput samalle torstain 2.10. iltapäivälennolle. Perillä Heathrow'n

lentokentällä meitä oli vastassa kaksi poliisia ja ulkona meitä odotti kaksi poliisiautoa, joilla matkasimme hotellille. Matka lentokentältä hotellille oli hyvin mielenkiintoinen, etenkin ruuhka-aikaan. Poliisille suoduin oikeusin matka taittui kuitenkin jouhevasti ja näimme matkalla vilaukselta myös mm. Buckinghamin palatsin, Big Benin, The London Eyen ja muita matkan varrelle osuneita Lontoon nähtävyyksiä. Saavuttuamme

hotellille oli jo myöhäinen iltapäivä ja oli aika etsiä ruokapaikka, koska olihan seuraavan päivän otte- luun saatava alle kunnon suola- ja nestetankkaus.

LÄMMITTELYÄ LÄHIKORTTELISSA

Perjantain 3.10. ottelupäivä käynnistyi monella pienellä maisemakävelyllä lähikorttelissa, koska osa nähtävyyksistä oli hyvin lyhyen kävelymatkan päässä ja ajasta piti saada kaikki irti. Suomessa lämpötila oli ehtinyt laskea jo viileän puolella kun Lontoossa nautittiin suorastaan helteestä. Varsinainen peli alkoi klo 13, joten päivä oli silloin kuumimmillaan. Aamupäivä oli vielä aikaa nesteytykseen ja itsensä psyykkaamiseen. Ennen kyytejä hotellin aulassa käytiin vielä läpi pelipaikkoja ja hiottiin ottelutaktikkaa. Kyytien saavuttua alkoi noin tunnin mittainen matka pelipaikalle, joka pelattiin poliisijärjestön urheiluklubilla.

BRITTIPOLIISI SUOMEN RIVEISSÄ

Pelin alkuun Suomenlahden joukkueen kapteeni Ville Willman luovutti vastapuolen joukkueen kapteenille Suomenlahden merivartioston tunnuksella varustetun vaihtoviirin ja vastaanotti puolestaan vastapuolen vaakunan. Peli pelattiin isolla kentällä, peliajaksi sovittiin tunti ja puolivälissä oli puoltien vaihto pienellä tauolla. Peli vaikutti lähtevän käyntiin melko tasaväkisesti, mutta pelin edetessä Suomenlahden joukkueen kunto vaikutti hiipuvan, sillä käytössä oli vain yksi vaihtopelaaja. Vastapuolella vaihtopelaajia oli huomattavasti enemmän, joten heillä oli mahdollisuus taukoihin. Brittipoliisit tykittivät pelin aikana yhteensä kolme maalia rajavartiomiesten verkkoon. Suomenlahden ainokaisen maalin teki tragikoomisesti brittipoliiseista Suomen joukkuetta tukemaan tullut

Joukkueiden kapteenit vaihtavat "joukkueiden tunnuksia".

pelaaja. Pelissä lensivät ärräpäävät niin suomeksi kuin englanniksikin, mutta loppujen lopuksi kaikille jäi varmasti ottelusta hyvä mieli. Jos ei muuta, niin ainakin näyttämisen halu seuraavaa ottelua ajatellen, joka pelataan toivottavasti vuoden 2015 loppukesästä Suomessa.

HYVÄNTEKEVÄISYYTTÄ SYÖMÄLLÄ JA HUUTOKAUPALLA

Pelin jälkeen suuntasimme syömään publiin, jossa oli tarjolla ennakkoon sovittu ateria. Aterioista saadut tuotot luovutettiin Children of St Mary's

Intensive Care -lastensairaalalle. Suurin osa vastapuolen pelaajista oli pelin jälkeen liittynyt ruokaseurueeseen ja paikalla oli kova puheensorina kun kaikki tutustuivat toisiinsa. Yksikön päällikkö oli myös saapunut ruokapaikkaan ja toi mukanaan vielä kaksi poliisinallea, jotka huutokaupattiin ja saadut tuotot lahjoitettiin myös lastensairaalalle. Poliisipäällikkö oli käynyt jo päivällä kentän laidalla seuraamassa peliä ja kiitteli kovasti kaikkia osanottajia. Paikalla olivat myös hyväntekeväisyysjärjestön Cosmicin varainkerääjät, jotka kiittelivät molempien maiden virkamiesten panosta ja n. 550€ hyväntekeväisyyssum-

Suomenlahdella valittavan monta läheltä piti -tilannetta, kuten tämäkin maaliyritys.

Esitimme matkan aikana monta kertaa brittipoliisille kutsun vastavierailulle Suomeen ja todella toivomme, että saisimme ensi vuonna järjestää hyväntekeväisyysottelun Suomen päässä. Löysimme brittipoliisien joukosta yhden intohimoisen jääkiekkofanin ja siitä innostuneena ehdotimme, että kun he tulevat Suomeen, pelaamme hyvän-
tekeväisyysottelun meidän ”kansallislajimme”, eli jääkiekon parissa. Nähtäväksi jää, mihin lajiin päädyimme.

masta. Niillä saadaan kustannettua esimerkiksi hotellihuone sairaalan läheltä pienten potilaiden vanhemmille.

TOIVOTTAVASTI VUORIN VIERAISIA

Järjestettyä ohjelmaa oli sopivasti ja koska paluu takaisin Suomeen koitti vasta sunnuntaina iltpäivällä, oli reissussa monta päivää monenlaisen tekemiseen.

Suomenlahdelle hyväntekeväisyyspäivänä luovutetut vaakuna, pokaali sekä kunniakirja.

Big Ben.

Toimitamme ja ylläpidämme merivalvontajärjestelmiä, radiojärjestelmiä ja tutkasensoreita. Ratkaisumme helpottaa rajavalvontaa, luoden turvallisemman ympäristön merenkululle. Kehitystyötä teemme yhteistyössä asiakkaidemme kanssa, ja siksi voimme räätälöidä kustannustehokkaat ja palvelukeskeiset järjestelmämme vastaamaan niin pienten kuin suurtenkin toimijoiden tarpeita.

Tärkeät tiedot käden ulottuvilla

Korkeasuorituskykyiset
merivalvontajärjestelmät vaativiin
olosuhteisiin

Navielektro Ky
PL 137
20780 Kaarina

www.navielektro.fi

